

Budapest 62
T. c.

Postafiók 282.
Cs. p.

„Ujság“ szerkesztősége

eli Ujság

14. évfolyam

NOVISZÁD, 1933 december 17, vasárnap

295. szám

45 év

Öfelsége Alekszandar király ma tölti be 45. életévét. Súlyosabb körülmények között kevés uralkodó vezette népét, mind Alekszandar öfelsége, de kevés államfőnek is adatott meg az, ami neki. Hat évig tartó háború után az évszázadokon át különös délszlávokai egységes államba tömörítette Öfelsége a király, aki népének minden bujában, bajában, örömeiben és szenvedésében hűséges osztályosa volt.

Az első balkáni háborúban, amikor a szövetséges balkáni keresztény államok megsemmisítették a törökök európai uralmát, mint trónörökös egy hadtestet vezetett és az ő hadteste érte el a legszebb és egyúttal a legfontosabb eredményeket. A balkáni háborúk befejezése után még tulajdonképpen hozzá sem fogható a békés kormányzáshoz, ismét a harcra szólította a világháború. Ekkor azonban már mint régens vezetett a szerb csapatokat és amikor a nagy háború befejezése után csapatai élén bevonult fővárosába, fogható hozzá a megnövekedett és egységes délszláv állam kormányzásához.

Nagy munka várt ismét az uralkodóra: el kellett takarítani a romokat és ezek helyébe monumentális épületet emelni. Ez a munka nem volt olyan veszélyes, mint a háborúk végigküzde, de talán még súlyosabb. A háború után következő prosperitást az egész világon dúló gazdasági válság váltotta fel. Ez pedig nem nyílt ellenség, amely szemtől szemben áll és amellyel férfiasan meg lehet küzdeni, alattomos, hátba támadó ellenség ez, amely ellen nehéz a harc. És amint a háborúban mindig maga állt csapatai élére, úgy most is kezébe vette a kezdeményezést. A nagy harc a gazdasági válság ellen még mindig tart, befejezése talán már nem tart sokáig, de lehet hogy nem egyhamar ér véget. Jugoszlávia népe azonban már is éri csökkenését és az a tudat acélozza meg erejét, hogy a válság elleni harcban nem áll egyedül, mellette van uralkodója is.

Öfelsége a király és királyné Zágrebban

Zágrebban határtalan lelkesedéssel fogadták az uralkodó párt

Beogradból jelentik: Öfelsége a király és királyné tegnap délelőtt negyed tíz órakor elutazott Beogradból Zágrebba, ahol néhány napot fognak tölteni.

A topesideri állomásra már kilenc óra előtt megérkezett dr. Szrskies Milán miniszterelnök, Jefties Bogoljub külügyminiszter, Lázics Zsivojin belügyminiszter, Radivojevics Lázár közlekedésügyi miniszter, Antics Milán udvari miniszter, Lazarevics Manojlo beográdi rendőrigazgató, Ilics államvasuti vezérigazgató és Naumovics kerületi igazgató.

Öfelsége a király és királyné pontosan 9 óra tíz perckor érkeztek meg a topesideri állomásra, ahol Dungyerszky Dora udvarhölgy virágcsokrot adott át Öfelsége a királynénak.

Öfelségeik üdvözölték a megjelenteket és utána beszállítottak az udvari vonatba, amely kevéssel ezután kifelé a pályaudvarra.

Az udvari vonaton Antics Milán udvari miniszter, Dimitrijevics tábornok udvarnagy, Jecsmerenics Milán tábornok főhadsegéd, Pavlovics Paul tábornok hadsegéd és Dungyerszky Dora udvarhölgy is utazott.

Öfelségeik különvonata 4 óra 50 perckor érkezett Zágrebba. A pályaudvaron a hivatalos személyiségek fogadták Öfelségeiket. A pályaudvar és az egész város valószínűleg nappali fényben tündökölt tegnap este. Az uccákon és tereken 17.000 villanygömböt szereltek fel, amelyek 400.000 gyertyafényű világosságot árasztottak szét, a rendes világításon felül. A főbb

utvonalakra 30 reflektort szereltek fel a Mesznicska uccában hatalmas diadalívet építettek, amely fényzőnben állott.

Öfelségeik a zágrebi uccákon lelkesen tüntető tízezernyi tömeg sorfala között vonultak a felsővárba. Az egész város zászlódszít öltözött és főnapi költésben fogadta a feiseges vendégeket. A fogadtatás olyan lelkes volt, hogy a nép nem is távozott az uccákon, hanem állandóan üljözve a királyi párt, megvárta a nagyszabású hódoló menet felvonulását. Este hat óra kor gyülekeztek a különböző zágrebi egyesületek a színház előtti téren és oszlopokba fejlődve vonultak a királyi palotához, ahol a zágrebi nép hódolóját juttatta ki fejezésre Öfelségeik irányába.

A francia parlamentben Jugoszlávia mellett tüntettek

Párisból jelentik: A francia kamara péntek esti ülésén Heron előadó javaslatot terjesztett be, hogy a francia kamara fejezze ki jókívánságait a jugoszláv királyi párnak és a jugoszláv népnek az egysülés 15. évfordulója alkalmából. A kamara az előadó szavait nagy lelkesedéssel fogadta. Poul Boncour külügyminiszter helyett Francois de Lessan külügyi al-

lamtitkár szólalt fel és egész Franciaország nevében kijelentette, hogy Jugoszlávia a békeszerető nemzetek első sorába tartozik. A köztársaság kormánya legszebb üdvözlétet küldi a nemes jugoszláv nemzetnek. A külügyi államtitkár szavait leirhatatlan lelkesedéssel fogadta a kamara minden oldala.

Lebrun francia köztársasági elnök tegnap villásreggelen látta vendégül Benes dr. csehszlovák külügyminisztert

Belejezték a Népszövetség reformjára és a közép európai kérdésekre vonatkozó tárgyalásokat

Párisból jelentik: Benes dr. csehszlovák külügyminiszter és Ossucki lengyel követ péntek délután másfél óra hosszat tanácskoztak Paul Boncour francia külügyminiszterrel. A tanácskozás után Benes dr. kijelentette, hogy befejezték a Népszövetség reformjára vonatkozó kérdések tárgyalását, a leszerelési kérdések

megvitatását és a közép európai kérdéssel is foglalkoztak.

A csehszlovák külügyminiszter kijelentette, hogy az időszerű kérdésekkel szombat délelőttis foglalkoztak Lebrun köztársasági elnök villásreggelijén, amelyen a kormány több tagja vett részt, Benes dr.-ral együtt.

Lemondott a spanyol kormány

Madridból jelentik: A kormány tegnap benyújtotta lemondását. Az új miniszterelnök Lerreaux, a polgári radikális párt elnöke.

Lerreaux a polgári pártból alakított kormányt,

néhány népszerű középpárti politikus bevonásával.

Spanyolországban egyébként teljesen helyreállt a rend, csak elvétve érkeznek hírek jelentéktelen mozgólásokról.

Gömbös magyar miniszterelnök a gazdasági érdekképviselet és tervgazdaság mellett

Budapestről jelentik: Tegnap délelőtt nyílt meg 1200 vidéki kiküldött jelenlétében a Faluszövetség kongresszusa. A kongresszuson megjelent Gömbös Gyula miniszterelnök is és nagy beszédet mondott.

Beszéde során azt fejtegette, hogy a gazdaságszervelet és általában a fajú boldogulását eddig az a körülmény nehezítette meg, hogy a gazdák és földművesek rengeteg kisebb egyesületbe tömörültek, ami érdekeik egységes és eredményes képviseletet nagyon megnehezítette.

Egységes gazdasági érdekképviseletre van szükség

és ezt a kormány a mezőgazdasági kamarák révén kívánja megvalósítani. Ugyanez a hátránya az iparostársadalomnak is. A kis és nagygazdák és az iparosok között meg kell teremteni a harmóniát, mert közösek a problémáik.

A másik rendkívül fontos feladat a tervgazdaság általánosítása.

A tervgazdaság bevezetésével a kormány a gazdák segítségére kíván lenni, mert előre biztosítani akarja a piacokat. A miniszterelnök ezután közölte, hogy a kormány nagyobb szabású telepítési akcióba kezd.

A kormány egyelőre tíz millió pengőt áldoz erre a célra.

A miniszterelnök ezután a minden áron való kritikát hibáztatta, mert ez megakadályozza az építő munkát. Kijelentette, hogy többre becsüli a téglahordókat azoknál, az ugynevezett okos embereknél, akik nem dolgoznak, csak az épület megépülése után kritizálják a többiek munkáját.

A közönség nagy lelkesedéssel fogadta a miniszterelnök beszédét.

Ne törje a fejét,
mert a lecsobb
karácsonyi ajándék
hőigek számára egy gyönyörű

Pullover-modell
Seiyem sál
Bőr- v. kötött keztyű
Sel em- v. gyapju harisnya
Trikoselyem fene-nemű
Fűző, meztartó stb.

ami mind elsőrendű minőségben szolid árakban kapható

FISCHER J. és FIA cégjel.
NOVISAD, Trg Os obodjenja 2 4v15

HALLO

Bukarest

A felosztást vasárnap köztársasági ünnepi program miatt, a bukaresti diákság általános sztrájkba lépett. A sztrájkot mind addig folytatják, amíg társukat szabadon nem engedik. A diákok elhatározták, hogy naponta tüntető felvonásokat tartanak Bukarest utcáin és követelik társaik szabadonbocsátását.

A romániai választási kampány mind elkeseredettebb méreteket ölt. Különösen Orománia községekéből érkeznek hírek, a szembenálló pártok híveinek véres összetűzéseiről. Nagy az elkeseredés a nemzeti parasztpárt ellen. Az egyik községben behatoltak a nemzeti parasztpárt helyiségébe, a párt vezetőit vérsre verték. Jassy környékén egy halálos, tizenkilenc súlyosan sebesült áldozata van a választási küzdelmeknek. Polarka községben felgyújtották a községházát Erdélyben aránylag nyugodtabb a hangulat, csapán Nagyszébenben történt tegnap kisebb incidens: beverték a prefektus házának valamennyi ablakait.

London

Sir Samuel indiai miniszter az alsóházban bejelentette, hogy a legutóbbi népszámlálás szerint Indiában 147.911 hivatalosan bejelentett leprás beteg él. A be nem jelentett betegek számát még megközelítőleg sem tudják.

Az angol hadügyminiszter az angol reguláris hadseregére nézve új rendeletet adott ki, amely szerint a tizenéves hadsereg újoncoktól bizonyos képességeket kíván meg. Így az újoncoknak 100 y r t 13 m s o pere al t kell futniuk, egy angol mérföldet 6.5 perc alatt kell abszolválniuk, a tával ugrásban legtlább 3 és fél mért, magasságban egy métert kell elérniük. A test marafaságát is szabályozza a rendlet. Eszerint a minit's t stn g s ság 160 centiméter, a testszly pedig 57 kilogram.

Az angol alsóházban az egyik képviselő felhívta a kereskedelemügyi miniszter figyelmét arra, hogy London több kereskedésében japán gyártmányu ceruza tucatját igen olcsón árúsítják és hogy nagyobb figyelmet kellene szentelni a japán dumpingáruhazozatalra. A miniszter válaszában kijelentette, hogy a japán dumping jelenleg is tanulmányozás alatt áll.

Washington

A washingtoni kormány utasította a vámhivatalokat, hogy az Amerikába érkező utasoknak bizonyos mértékig engedjék meg a szesz italok behozatalát. Csak a száz dollár értéket meghaladó szesz mennyiségre vetnek ki vámot. A kormány ezzel az intézkedéssel a szesz csempészek üzletét akarja elrontani.

Továbbra is állhatatosan tagad a „nisi Kürten“

A nisi törvényszék ötös büntető tanácsa tegnap délelőtt folytatta Vidánovics Bogdán vasuti alkalmazott gyilkossági ügyében a tárgyalást. A tegnapi tárgyalás iránt még hatalmas bűnérdeklődés nyílt körülötte. Az érdeklődők nagy tömege zsúfolásig megtöltötte a tárgyalótermet, azok pedig akiknek nem jött a hely, a folyosókon és az utcán várták a tárgyalásról kiszivárgó híreket.

Mint megírtuk, Vidánovics a tárgyalás első napján csak a lo pást és Rudolf Mari a eselédány ellen elkövetett erőszakot ismerte be, míg a többi vádlottot, így a gyilkosságokat tagadja. Az elnöknek arra a kérdésre, hogy miért ismerte be a rendőrség és a vizsgálóbíró előtt tetteit és hogyan tudta pontosan leírni azokat a helyeket, ahol a gyilkosságokat elkövette, a vádlott azt felelte, hogy a rendőrségen felelt a kérdésekre mindig olyan válaszokat adott, amilyeneket a rendőrség kívánt tőle.

A tegnapi tárgyaláson kihallgatták Vidánovics feleségét is. Az asszony elmondta, hogy férje sohasem borotválta a semmit és nem követte el a lopást. Az elnök kérdésére, hogy honnan van az a sok pénz, amit találtak Vidánovicsnál, az asszony kijelenti, hogy tojást és más élelmiszert árult és ezen kereste a pénzt.

Arra a kérdésre, hogyan viselkedett vele szemben Vidánovics, az asszony elmondja, hogy férje nagyon figyelmes volt hozzá, nagyon jó ember volt és úgy vigyázott rá, hogy jobban már nem is lehetett.

A tegnapi tárgyaláson a lopott szőnyeget visszaadta Zsivkoics Braniszlávnak, aki a bíróság előtt megismerte tulajdonát.

A bíróság ezután a tanukat hallgatja ki. Hrlies Katica a következő tanu, aki kijelenti, hogy a vádlott valóban erőszakot kísérelt meg ellene. Vidánovics a szembeállításnál tagadja, hogy valaha is találkozott Hrlies Katicával. Erdekes, hogy azok a tanuk, akik jelen voltak az eseménél Vidánovicsban nem is merik fel a támadót.

Folesics Elza írásbeli vallomását olvassa fel azután a bíróság, majd Rudolf Marica kihallgatása következik. Rudolf Marica kéri, hogy kihallgatása idejére a bíróság ürítse ki a tárgyalótermet, ami meg is történik.

Utána nyílt tárgyaláson kihallgatja Krszics Perkát, a meggyilkolt Krszics Ljubinka édesanyját aki leánya eltűnéséről mond el részleteket, különben jelentéktelen vallomást tesz.

Az orvosok véleményét olvasásuk fel ezután. Esterint valamilyen nyilatkozatot Vidánovics később gyilkolják meg. A bíróság ezután megszűkíti a tárgyalást és folytatását hűtőre halasztja.

MIRIM csokoládé királynő

Specialitások:
MLEKITA — tejes csokoládé
KAVITA — kávéval ízesített tejes csokoládé
MASLITA — deszt csokoládé keverék nélkül
SADVITA — gyümölcs a csokoládében.
Jegyezzük meg a neveket hogy izlésünk szerint válasszunk, ha csokoládét vásárolunk.

Zemplén Dénes az ítélt a nőjára kerül, hogy Maria Noszírara kerül

Budapestről jelentik: Zemplén Dénes anyagyilkossági bűnpörében tegnap tárgyalása iránt már sokkal mérsékelt érdeklődés nyilvánult. Elsőnek Honti Hanna nevelőnőt hallgatták ki. Tizenhét esztendeje ismeri Zemplénné. Szellemes nőnek, rábeszélő képességűnek, de rendkívül excentrikusnak.

Nem eselődik, hogy a férje elvált tőle.

Az asszony a legnagyobb hidegben

Bécs

Az osztrák minisztertanács tegnap hozott határozásával a szerzői jog védelmét az eddigi 30 évről, 50 évre emelték fel.

Az osztrák Heimwehr vezérkara Stahl remberg herceg elnöke mellett megtartotta szokatlanos évi ülését. A Heimwehr semmiféle hivatalos jelentést nem adott ki a tárgyalásról, de a közli hírek szerint, a felszólalók mind igen radikális követeléseket támasztottak. A vezetők az összes pártok, tehát nemcsak a szociáldemokrata, hanem a keresztény szocialista párt felosztását is követelték.

Lipce

A Reichstag pörben tegnap tartották az utolsó tárgyalást. Torgler védője mondotta el védőbeszédét. Kijelentette sokan árulónak tartják, mert nemzeti szocialista léteire vállalta a kommunista Torgler védelmét. Ezu-

is fületlen szobával várta az urát, hideg főzeléket adott neki ebédre. A cselédeknek állandóan adós maradt a bérrel, emiatt sok pert is vezettek ellene. Gyermekével az asszony nem törődött, sokszor

női ruhaderabokból készített számira fehérneműt.

Elválása után nagyon sok férfi látogatója akadt, többnyire alacsony sorból való férfiak. Az a véleménye, hogy

tán hosszasan igyekezett bizonyítani védené ártatlanságát. A nagyszabású bűnpörben az ítéletet a jövőhét valamelyik napján hirdetik ki.

Győr

Tegnap 50 esztendő korában meghalt a Városliget mutatványos bodéjának világhírű nevezetessége, a szakállas Adrienne. Családi neve Hegedűs Adél, régebben tanítónő volt, de P. Istára helyezték. Ekkor elhatározta, hogy eddig feltette titkolt és napon a borotvált szakállát megnöveszti, ami teljessé mértékben sikerült is és a szakállas nő igenszép vagyont szerzett.

A kormány a pénzüzetek fuzionálását határozta el. A pénzüzet központ, tegnap, a bankéletben szokatlan tartalmu ivekét küldött a különböző pénzüzeteknek. A bankok közölni tartoznak ügyvezető igazgatóik és magasabb tisztviselőik számát és jövedelmét.

Zemplénné mégis szerette a gyermekét.

Ezután, az ügyben sokat szerepelt László Adolf villany szerelő kihallgatása következett. László eleinte nem jelentkezett, de mikor az elnök elrendelte elővezetését, hirtelen megjelent a teremben. Igénytelen, alacsony növésű 32 esztendőes férfi. Elmondja, hogy 1929-ben villany szerelőre hívta Zemplénné, azután többször ellátogatott az asszonyhoz, akivel igen jó barátságba került.

Tagadja, hogy bensős viszonyban élt volna Zemplénnével.

Zemplén Dénesről László igen kedvezően véleményt mondott. A fuál andóan gunyosan és fölényesen beszélt anyjával; „Mutternek“ szólította. Zemplénné sokszor panaszkodott neki, hogy a fia megverte, de Dénes ezt tagadta. Arról panaszkodott neki Zemplénné, hogy Dénes egy ízben azt mondta neki, hogy

Maria Noszírara került.

Az elnöknek arra a kérdésre, hogy miért akarták Déneset elmeorvosintézetbe zárítani László elmondja, hogy egy ízben mikor Zemplénnéhez jött a lakásban minden összeromolva, felforrta a talpát. Zemplénné sírva mondta neki, hogy Dénes dalta fel dühében a lábát.

Nem igaz, hogy a lámpát Dénes jelentéktelenül eltörték.

A fürdőszoba jelenet úgy történt, hogy Zemplénné sírva panaszkodott neki a fiára, mire ő fölébe hajolt, hogy megvigasztalja.

A gyilkosság előtt Zemplénné azt mondta neki:

— Lehet, hogy miután elmegy, fél óra múlva én már nem élek.

Dénes itt közbevágott:

— Miért félóra múlva, negyed óra múlva.

Másnap reggel azután értesült a gyilkosságról.

A szembeállításnál Zemplén Dénes rendkívül indulatosan kiáltott Lászlóra.

— Amit itt elmondott az mind hazugság, valamilyen sárga könyvben olvashatta.

A bíróság ezután zrt tárgyalást rendelt el. azzal az indoklással, hogy az első napi tárgyalás lefolyt az újságok, a tényekkel ellenkező beállításban közölték.

Válóhamisításért hat hónapra ítélték egy fekeletes földművest

A szuboticali törvényszék Radovics tanácsa tegnap délelőtt ítéltékett Brauchler Henrik 52 éves feketécs földműves válóhamisítási ügyében. Brauchler a vád szerint 1931 júniusában 500 dinár kölcsönt vett fel Müller Henrik gazdálkodótól és fedezetül egy válót adott, amelyre a felesége nevét is ráhamisította. Brauchler azután nem fizette a megállapított törlesztést, mire kiderült a hamisítás, mivel Brauchlerné nem volt hajlandó sajátjának elismerni férje aláírását.

A tárgyaláson a vádlott beismerő vallomást tett és azzal védekezett, hogy nem tudta, hogy felesége nevének aláírásával bűncselekményt követ el. Brauchlerné a tárgyaláson megagadta a vallomástételt, Müller Henrick pedig előadta, hogy csakis Brauchlerné aláírására ad a kölcsönt, mert a házaspár vagyona az asszony nevében volt. Amikor a váltó kifizetésére került volna a sor, az asszony kijelentette, hogy az aláírás hamisítvány.

A bíróság hat havi szigorított fogházra ítélte Brauchlert, aki megnyugodott az ítéletben.

Ádventi alkonyat

Kékeslilán és sunyin kuszik előre künn a mezők fölött és benn a kis szobában úgy terüle rám, mintha ólomköpeny lenne, sulyos és nehéz és mintha mult esztendők nehéz árnya lenne, ránterül és mélyen lenyomja a fejemet. Advent nehéz és sulyos, sejtéses alkonyata ez s jaj annak, aki ilyenkor egyedül várja a karácsonyt, mered a havas tájra, vagy bámul bele a tűz paraszába: egyedül van, nagyon is egyedül, csak az eltűnt esztendők veszik körül, a ködbefoszlott örömsök és vidám nevetések kísérteties társasága s dalolnak neki furcsa éneket, amikhez a kíséretet a decemberi szél adja, fűvöltve és sikongatva fönn a levegőben s szálló varjak fekete károgása.

Régi dalok zengenek föl a tűz duruzsolásában, a volt egyszer rég van velünk és az élet szemünkbe néz: no testvér, bírod-e még, vannak-e még idegeid hozzá, tudsz-e még sirni s tudsz-e lírát, amely enyhítő balzsam annyi seb. De nehéz a sirás, hisz férfi vagy és úgy szakad fel belőled a melletrázó zokogás, mintha a föld vonaglana és távoli rengések üzennének: látod a vonatot, amelyben utaztál ma és amelyben megjelent a lerongyolt cigány, aki vidám danákat hegedült a munkásokkal telt kupében s aztán körülhordozta rozszant kalapját: adjatok, amit Isten adott. Hát igen, ilyen koldusmuzsikusz ez az élet, így hordozza körül millió ember rozszant kalapját s tartja előbed, adjál, adjál, ha van még s ha nincs semmi a zsebedben, akkor karmolj mélyen a mellebe és gondold az elmúlt szépségekre és csengő fém-péncz helyett lecsorgó könnyeid add a kalapba, amit egy sárga, fagyos kéz tart előd s ami még álmaidban is kísért. És látod az uccákat, amelyeken havat kerget a szél s koldusok százait, akik munkára várva, éhesen bolyonganak s tudod, hogy te is közéjük tartozol s ha verset írsz, ha dalt énekelsz, akkor mindig a kalapot is látod a kezében, a megrozszant kalapot, ahogyan odatartod az embertársaidnak és kérsz, könyörögsz alamizsnát.

És látsz ilyenkor az elhagyott estében egy messziből előtűnő betlehemi csillagot is és látod a jászolt közelgenni,

benne az alvó kisdéd s körötte a szent család és az éjszaka pásztorai, akiket valami csodálatos ösztön hajt a betlehemi jászolt felé. Advent van s ahogy fölötted a magányos szél fűtül, érezed, hogy egyedül vagy, nem tudsz kedves arcokkal összehajolni s szinte furcsa elgondolnod, hogy vannak emberek, akik a lámpa enyhe fényében mosolygós szemekkel néznek össze s míg künn a téli szél viháncol, zug, sir és kacag, őket az együttlét közelsége fűti és ádventi hangulatban tudnak örülni a karácsonynak, amely jön, közelg s hozza a megbékélést és a szeretetet. A nagy ünnepe, amely kétezer éve enyhíti a fagyos arccokat, a család ünnepe, amely mint a selyem beakar s nem úgy, mint ez a hideg ádventi alkony, fagyos ólomköpenyvel, nagy nehéz sulyokkal, amelyek lenyomják a magányos férfifejet és kiszajtolják a forró és pergő könnyeket.

Zeng, zeng a szél a magasban s fehér hópelyheket kavartat a levegőben s feketén már elszécsedik az éjszaka, az ablak előtt csak a hópelyhek esillognak még. S valahogy a századok mélyéből jön feléd a bujdosó dala, aki egyedül volt s ment a tél elebe és a szájáról lila férfienek ércsedett föl, magányosan és mégis erősen, fájdalomosan és mégis a könnyek forrójától ólón:

... nagy hegyeknek ormán
végre mákor aztán
Fujdogál a hideg szél,
Fujdogál a hideg szél,
Zöld erdő harmatát
Piros eszímám nyomát
Hóval lepi bé a tél,
Hóval lepi bé a tél...

Bélepi lassan a mi nyomunkat is. Századokkal előbb, vagy később, olyan mindegy. Magányosok ádventjében ez a régi dal kísért és űzen. Ki hallja, ki érzi? Hull a hó és boldog örömsöket fuj ránk ez a téli szél, ádventi alkonyat. Örömsöket, amelyek elmentek és örömsöket, amelyek tán jönnek is felénk az alkonyatban...

Csuka Zoltán

♦♦♦

Mindig ápolta...

A nyári vidám, pajkos sporttárs most — tökéletes hölgy! Ruhája, megjelenése, de legfőképpen az arcüre! Rózsás, finom... Elida Crème de chaque heure-el ápolta, mely az arcot s a kezeket gondozza és megóvjá a nap minden órájában.

ELIDA CREME

de chaque heure

Orosz-olasz barátsági szerződés

Moszkvából jelentik: Litvinov külügyi népbiztos és Olaszország moszkvai nagykövete, tegnap a külügyi népbiztosság tanácstermében aláírták az orosz-olasz barátsági, semlegeségi és meg nem támadási szerződést ratifikáló okmányt. Az aláírással a szerződés életbelépett.

előtt akasztották fel, hogy a lakósságot megfélemlítsék.

1923 szeptember 23-án hat Ferdinand polgárt akartak kivégezni Dimitroff és Kolaroff parancsára, mivel a szerencsétlenek nem tartoztak az agrár kommunista fronthoz. A kivégzésre azonban nem került sor, mivel Zankoff csapatát megszállták a várost. A katonák benyomultak a banképületbe is, ahol Dimitroff és Kolaroff főhadiszállása volt.

A két kommunista vezér életét azonban megmentette a titokzatos barátja, akinek pontos kilitét mindeztideig nem tudták megállapítani. A rejtélyes nő segítségével csakhamar elérték mindhárman a jugoszláv határt. A menekülők leölték a bolgár határőröket, fölvettek azok egyenruháit és mind bolgár katonák lépték át a jugoszláv határt, ahol megadták magukat. Jugoszláviából tovább szöktek a bolgár menekült kommunisták és Dimitroff meg Kolaroff innen nemsokára Moszkvába kerültek, ahol a Kominternél kaptak állást és beosztást. Az is valószínűnek látszik, hogy Dimitroff mint a Komintern magasrangú tisztviselője több ízben járt már ezelőtt is kiküldetésben Németországban.

Mindennapos székszorulás, vas tagbélhurut, felfuvódás, oldalfájás, légzési zavar, szívdobogás, fejfájás, fülzugás, szédülés és lehangoltság eseteiben a természetes „Ferenc József” keserűvíz a bélműködést rendbehozza s meg szabadítja az embert a kellemetlen érzésektől.

Férjes asszony nem lehet állami tisztviselő Ausztriában

Végkielégítéssel elbocsátják a férfihezmenő nőtisztviselőket

Bécsből jelentik: A tegnapi minisztertanács rendeletet hozott az álláshalmozások megszüntetéséről. A rendelet egyelőre csupán az állami szolgálatban álló házaspárookra vonatkozik. A rendelet szerint

a férjes asszonyt nyugellátási igényeinek elvi megóvásával elbocsátják állásából,

ha férje nagyobb fizetést kap havi 340 sillingnél, középiskolai végzettséggel 460 sillingnél. A család fenntartókat a gyermekek számának megfelelően pótlékban részesítik. Azokat a családokat, ahol három gyermeknél több van, a rendelet nem érinti.

A rendelet messzemenően korlátozza a férjes asszonyok felvételét az állami szolgálatba.

Ha a tisztviselő nő férjhez megy ezt a körülményt egyenlőnek tekintik az állásából történt kilépéssel. Az illetők csupán végkielégítésre tarthatnak igényt.

Nyugatbulgária hóhéra volt Dimitroff, a Reichstag-per bolgár fővádoltja

Ferdinand városban volt Dimitroff főhadiszállása tíz évvel ezelőtt, ahol számos kivégzést hajtott végre — Dimitroff és Kolaroff rejtélyes barátja, aki megszüktette a két kommunista vezért — Újabb adatok Dimitroff mozgalmas körüljáról

Szófiából jelentik: A német birodalmi gyűlés felgyújtásának pörében rendkívül érdekes szerepet játszik Dimitroff, az egykori bolgár kommunista vezér, aki mint ismeretes nagy szerepet játszott egész 1923-ig a bulgáriai kommunista mozgalomban. Dimitroff magas tisztséget is viselt a bolgár kommunista pártban.

1923 júniusában következett be a Zankoff-féle államcsíny, amely után Zankoff felfegyverzett hívei megtisztították az országot az agrár kommunista felforgatóktól. Véres polgárháború dult ekkor Bulgáriában, amely kisebb megszakításokkal egész 1925-ig tartott. A harcok során a Komintern bolgár szekciójának vezetősége lépepről lépésre vonult vissza és végül Nyugatbulgária Ferdinand nevű városában huzódott meg. Ez a város a jugoszláv határ közelében fekszik és itt Dimitroff kis-

hiján Zankoff csapatainak kezébe került.

1923 szeptemberében ütötték fel főhadiszállásukat a Komintern csapatai Ferdinandban. A bolgár kommunisták vezére Dimitroff és Kolaroff voltak. Kolaroff ma is vezető áliást tölt be a Kominternél Moszkvában. Dimitroff és Kolaroff a bolgár nemzeti bank fiókjának épületében ütötték fel tanyájukat és e hivatali helységekben állandóan ott lehetett látni egy nőt, aki a két kommunista vezérnek tanácsadója, kémje, szakácsnője és barátja volt egy személyben. Ferdinand városában vérszomjóról tettek tanúságot az utolsó harcaikat vívó kommunisták. Aki csak kissé is gyanús volt, hogy polgári gondolkodású, azt elfogták, bezárták az iskolaépület pincéjébe, megkínózták és azután kivégezték. Az u. n. „jobb” áldozatokat nagy nyilvánosság

A váltófelügyelő hanyagsága okozta a pozeni tömegszerencsétlenséget

Tíz sebesült állapota életveszélyes, a könnyebb sebesültek száma ötvenhárom

Pozenből jelentik: Péntek délelőtt mint ismeretes szörnyű vasúti szerencsétlenség történt Pozen közelében. A pályaudvaron álló iskolásvonatba belerohant egy személyvonat és az álló szerelvényt a mélységbe lökte. Az iskolásgyermekkel zsu-folásiig telt vonat pozdorjává tört.

A borzalmas katasztrófáról érkezett első jelentések tíz halotról és sok sebesültről szóltak. A hatóságok attól féltek, hogy a szerencsétlenségnek még több halálos áldozata van. A mentési munkálatok ugyanis a késő éjszakai órákban fejeződtek be. Szombatra virradó éjjel adták ki a

katasztrófáról az első hivatalos jelentést. Eszerint.

a vasúti szerencsétlenségnek hetvenegy halott, illetve sebesült áldozata van.

A hivatalos jelentés az előző híradásokkal szemben nyolc halotról tesz említést, de kiemeli, hogy

tíz sebesült gyermek állapota életveszélyes.

A könnyebben sebesültek száma ötvenhárom. A halálos áldozatok közül kettő felnőtt, hat gyermek. A szerencsétlenség különösen egy csa-

ládót sújtott borzalmasan. Ennek a családnak két fiu tagja két esztendővel ezelőtt a vízbe fulladt.

a pénteki szerencsétlenségnél pedig három tagja vesztette életét.

A hivatalos vizsgálat kétségtelesen megállapította, hogy a szörnyű katasztrófát egy,

több mint tizennégy év óta szolgálatban álló váltófelügyelő hanyagsága okozta.

A váltófelügyelőt természetesen nyomban tartóztatták.

A noviszádi törvényszék vizsgálóbírója szabadlábra helyezte Tyuresin Száva noviszádi végrehajtót

A vizsgálatot tovább folytatják ellene

A noviszádi törvényszék vizsgálóbírója tegnap végzést hozott, amelynek értelmében szabadlábra helyezi Tyuresin Száva noviszádi városi végrehajtót. Mint ismeretes, a rendőrség ez év nyarán rájött arra, hogy egyes végrehajtók különböző visszaéléseket követtek el és ezzel kapcsolatban több végrehajtót letartóztattak és adták őket a noviszádi törvényszék vizsgálóbírójának. A letartóztatott végrehajtók között volt Tyuresin Száva is. A vizsgálóbíró Tyuresin ügyében már nagyjából befejezte a vizsgálatot és miután semmi alapja nincs annak, hogy továbbra is fogvatartsák, elrendelte szabadlábrahelyezését. A törvényszék fogházában ezidőközben még három végrehajtó van: Rupp Gyula, Hóbrát Károly és Kikos Jován. Ezek valamint a szabadlábra helyezett Tyuresin ellen tovább folytatják a vizsgálatot.

Európai béke-értekezlet összehívását ajánlja Németország

Párisból jelentik: A berlini angol nagykövetség kormánya Londonba hívta, hogy jelentést tegyen berlini benyomásairól. A nagykövetség londoni útjával kapcsolatosan a Japok különböző találgatásokat közölnek.

A párisi Matin azt írja, hogy az angol követ a német kormány javaslatát vitte magával Londonba. A javaslatban

Németország európai béke-értekezlet összehívását ajánlja

A Matinnek ezt a hírt Berlinben valószínűtlennek tartják, mert a német kormány mindig ellenezte és kilátástalannak tekintette a nemzetközi értekezleteket.

Félmilliárd dinár értékű pénztárjegy kibocsátására kér felhatalmazást a pénzügyminiszter

A földadóalap a kataszteri jövedelem 10 százalékán lesz 1934-ben — Az alkalmazottak bruttó jövedelmük egy százalékát fizetik az 1934-35. évben — Széplut kap az ármentesítő társulatok noviszádi központja

A Reggeli Ujság tegnapi számában röviden már jelentettük, hogy a pénzügyminiszter ismertette az 1934-1935. évi pénzügyi törvényt. A pénzügyi törvény főbb rendelkezéseit alább közöljük:

A pénzügyminisztert felhatalmazzzák, hogy félmilliárd dinár értékű pénztárjegyet bocsásson ki 7 százalékos kamatozás mellett. Ugyancsak felhatalmazzzák a pénzügyminisztert, hogy szükség esetén az egyes önkormányzati testületeknek segítséget adjon. A közlekedésügyi miniszter 3 millió dináros hitelt vehet igénybe a Beograd-Pozsarevac-Bukarest közötti vasútvonal és vasúti hidprojekciós munkálataira és 3 millió dinárt a szaranovoi alagút meghosszabbítási munkálataira.

A földadó alap az 1934. évre a kataszteri tiszta jövedelem 10 százaléka lesz.

Az 1934-1935. évben rendkívüli járuléka címén az alkalmazottak

adó alá eső bruttó jövedelmük 1 százalékát (a toznak fizetni). A fizetés alól felmentik: a házi személyzet, a kvalifikáció nélküli munkások és napszámosok, esend öregek, határ öregek, altisztek és nyugdíjasok, akiknek illetményeit az 1925. július 31. közalkalmazotti és 1928. október 28. közlekedési alkalmazottakról szóló törvény életbelépte előtt rendezték. A földművelésügyi minisztériumot felhatalmazták, hogy a noviszádi ármentesítő társulatok központjának az agrárföldek 1933. évi ki nem fizetett járuléka helyett öt millió dinárt kifizethessen. A pénzügyi törvény 41. szakasza alapján állami és önkormányzati nyugdíjasok nem lehetnek állami vagy önkormányzati tisztviselők. Ez azonban nem vonatkozik a nyugalmazott egyetemen tanárookra, akik az egyetemeken tudományos munkát folytatnak.

Ünnepélyes külsőségek között tegnap délelőtt felszentelték a noviszádi kereskedőotthont

Az ünnepségen Matkovics Dobrica dunai bán is megjelent

Tegnap délelőtt 11 órakor ünnepélyes külsőségek között felszentelték fel a noviszádi kereskedőotthonát. Az új palotában nagyszámú és előkelő közönség gyűlt össze. Megjelent a felszentelésen dr. Csirics Irenéj noviszádi pravoszláv püspök, Matkovics Dobrica dunai bán, dr. Barisics Sztóján és Vujics Velimir báni osztályfőnökök, Nikolajevics Vojiszláv tábornok hadserregparancsnok, a noviszádi helyőrség vezérkari főnöke, Prédics Dimitrije ezredes hadtestparancsnok, dr. Szekulics Milán

országgyűlési képviselő, a város részéről ing Plávsics Gyóka tanácsnok, Gyorgyevics Cvetán rendőrigazgató, számos polgári előkelőség és nagyszámú kereskedő.

Az ünnepi szertartás után Lázics Sztánko, a kereskedelmi kamara elnöke tartotta megnyitóbeszédét, amelynek elején felolvasta öfelsége a királyhoz küldött hó doló táviratot. A távirat szövegének felolvasását a jelenlevők nagy lelkesedéssel fogadták. Utána Szekulics Dusan, a kereskedelmi és gyáripari kamara titkára mondott

Ez a valódi Kolini Cikória

Kolinska

CIKORIA

beszédet, amelyben ismertette a kereskedőotthon megalakulásának történetét. Ezután dr. Kiss János noviszádi zsidó főrebíró tartott beszédet. A megjelentek ezután az épület fölébsínti termet szentelték fel, majd osztonra követtek.

Délután öt órakor a kereskedelmi otthon helyiségeiben teadélután volt, este pedig ünnepi bankett, amelynek keretében számos felköszöntő és alkalmi beszéd hangzott el.

Az osztrák Heimatschutz tovább harcol a fasizmus megvalósításáért

Dollfuss kancellár fogadta a Heimatschutz vidéki vezérét

Bécsből jelentik: A Heimatschutz sajtóirodája közli, hogy a vezetők gyűlésén egyetértettek abban a kérdésben, hogy az osztrák Heimatschutz teljes egyöntetűséggel áll a szövetség vezetője mögött és szilárdan eltökélt szándéka, hogy célját, az osztrák fasizmus megvalósítását minden ellenállással szemben kiharcolja.

Változatlan kitartással küzd a látszat-demokrácia és a marxizmus ellen.

Dollfuss szövetségi kancellár alkalmat adott a tartományi vezetőknek arra, hogy közöljék vele a politikai helyzetről vallott felfogásukat és tájékoztassák a tartományok politikai viszonyairól. Ezeket a fejtegetéseket a szövetségi kancellár nagy érdeklődéssel fogadta.

ARCBORET

APOLJA ERŐSÍTSE TÁPLÁLJA

a SOA NARANCS CSODAKREMMEL

DOBOZA 6-, 10-, 15-

ÁRUSÍTJA MINDEN PATIKA ÉS DRÓGÉRIA

HIREK

Reggeli Újság

Felolvasó szerkesztő: TOMAN SANDOR
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Noviszád, Kralja Petra ucca 30., emelet. Telefon 21-37, éjjel 20-58. — Szubotica, Kralja Petra Park 10. Telefon 6-70.

Előfizetési ára egy hónapra 1² dinár, 3 hónapra 50 dinár. Külföldön 1 hónapra 30 dinár, három hónapra 90 dinár. Egyes szám ára hétköznapokon fél dinár, vasárnapon 2 dinár.

Megjelenik hétfő kivételével mindennap reggel.

Időjárás. Egész Európában felhős hideg idő volt. Lengyelországban, Keletnémetországban és a Balkán nyugati részén havazott, Olaszországban esett az eső. Jugoszlávia egész területén felhős idő volt, a drávai, szávai, vrbászi, zetai bánóságokban és a Dunabánáság keleti részében havazott. A fagy az ország nyugati és északi részén erősödött. A legalacsonyabb hőmérséklet Szentán —12, Mariborban és Banjalukán —11, Noviszádon —10 fok volt. A legmagasabb hőmérsékletet 15 fokot Szpliben mérték.

Időjósítás: Felhős, hideg idő várható, havazással.

— **A noviszádi I. Alekszandar király fiureálginázium iskolai ünnepélye.** A noviszádi I. Alekszandar király fiureálginázium ma, vasárnap, Őfelsége a király születésnapján nagyszabású iskolai ünnepélyt rendez az iskola épületében délután 5 órai kezdettel. Az ünnepély műsorán szavalatok, zeneszámok és ének kari számok szerepelnek. Az ünnepély pont 5 órakor kezdődik és azért a rendezőség kéri a közönséget, hogy időben jelenjen meg az ünnepélyen.

— **Őfelsége születésnapja Szomborban.** Őfelsége születésnapját vasárnap ünnepélyes külsőségek között ünneplik meg Szomborban is. Dél előtt fél tíz órakor a római katolikus, görög keleti, evangélikus és izraelita templomban ünnepélyes hálaadó istentiszteletek lesznek, melyeken a hatóságok képviselői is részt vesznek. Fél tíz órakor Cvejanov Györgye h. polgármester fogadja az üdvözlő küldöttségeket. Az üzletek egész nap zárva tartandók s az istentiszteletek tartamára a kávéházak, vendéglők és éttermek is kötelesek helyiségeiket lezárni.

— **Szerdán megtartják az Ingyen kenyér teasztélyét.** A noviszádi Ingyenkenyér egylet szerdán este fél kilenc órai kezdettel a Habag nagytermében megtartja teasztélyét, amelyen számos meglepetésben részesül a közönség.

— **Minisztertanács.** Beográdból jelentik: Tegnap délben 12 órától fél 2-ig dr. Szrkics Milán miniszterelnök vezetése mellett minisztertanács volt.

Elsőrendű bélelt
nappa-bőrkesztyű
62- dinár
KLEIN EUGEN üzleteiben

— **Gyermekfelruházás a noviszádi telepen.** Az Adamovics telepi »Lutkica« jótékonyági egyesület ma délután 4 órakor a Bozsics féle házban tartja gyermekfelruházási ünnepélyét amely alkalommal 37 szegény gyermeket ruháznak fel. Vendégeket az ünnepségen szívesen látnak. Az ünnepély után tartják meg az egyesület évi közgyűlését, amelyre ezúton is meghívják a tagokat.

VIDÉKI MEGBIZOTTAINK FIGYELMEBE.

Kérjük az összes vidéki megbizottainkat és árusainkat, írják meg keddfig, hogy mennyi ujságot küldjünk nekik a karácsonyi számból. A Reggeli Újság kiadóhivatala annyi karácsonyi lapot nyomtat, amennyit az árusok megrendelnek. Tekintve, hogy a három dináros ujsággal együtt adjuk a Reggeli Újság naptárát is, pontosan kell tudnunk, hogy kinek mennyi ujság kell.

Szentái hírek

Inségadó Szentán. Szentá város közgyűlése a jövő évre 4 százalékos inségadó kivételét határozta el mindazokra, kiknek évi 500 dinárnál több állami egyenes adóalójuk van. Az ebből várható 150-180.000 dinár inségadó első sorban az inséges hivatalos regisztrációra felvett 550 szegény család élelmezésére szolgál, továbbá ugy a városból, mint Felsőhegyről és a tanyákról újabb összerás folytán még pár száz családot felvesznek segélyezésére. Körülbelül 300-1000 inséges családot fog január 1-től kezdve kenyér szalonna segéllyel ellátni a város. Az ideai inségadóból fennmaradt mintegy 8000 dinár. Ezzel az összeggel a város közeleltlenül karácsony előtt kettős kenyér és szalonna adaggal fogja megajándékozni, a hivatalosan nyilvántartott 550 inséges családot. Ugyanakkor Vujics Szava polgármester reprezentációs költségeiből 3000 dinárt oszt ki 114 rokkantnak.

Karácsonyfaünnepség. December 24-én délután 3 órakor karácsonyfa ünnepélyt rendez Gere Vince munkástelepi plébános az Eugen szálló színháztermében. Az ünnepély műsora a következő: 1. Badnji dan, előadja Halász Apollónia; 2. Szalmaszálat gyűjtögetek, előadja Gubik Rozália; 3. Karácék; 4. Karácsonyi szó a gyermekekhez, előadja Kovács János igazgató; 5. Karácék; 6. Csikós István szavalata; 7. Péterke hódít, karácsonyi szindarab, előadják a munkástelepi iskola tanulói. A tiszta jövedelmet a szegény iskolásgyermekek javára fordítják.

Karácsonyfadíszek, könyvek Kardosnál, Futaki 13.

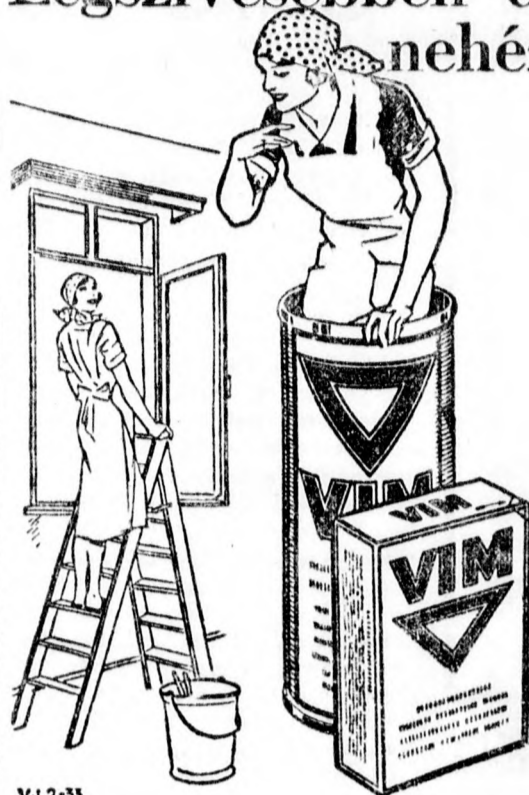
— **A noviszádi szerb nemzeti színház műsora.** A noviszádi szerb színház társulat ma, vasárnap délután 3 órai kezdettel a Habag palota nagytermében Nusics Branisláv: Miloje Káplár című zenés népszínművét hozza színre. Az 5 képből álló zenei részét Binicski írta. A zenét a noviszádi 7. gyalogezred zenekara szolgálja. Karmester Niksik, a katonazenekar karnagya. Vasárnap este: Nusics: Beograd valamikor és most, vigjáték. Kedden este 8 órai kezdettel Bus Fekete László vigjátéka: A méltóságos asszony trafikja.

„Mi ketten kitünően érezzük magunkat. Mindig jókedvűek és egészségesek vagyunk, mert édesanyánk rogaska slatina (rohísi) vizet ad nekünk inni, még pedig vagy lisztán vagy gyümölcs szörp-pel reverve“

A rogaska (rohísi) slatina vízben sok a feloldott kalcium. Ezért a rogaska (rohísi) slatina víz különösen rahitisszes megbetegedéseknél, a csontrendszer betegségeinél és a fogak fejlődésénél igen kitünő gyógyszer.

Legszívesebben dolgozok ha nehéz a munka!

Nagytakarítás számomra ünnepnap. Gyorsan eltávolítom a piszkot... egy csapásra tisztaságot varázsolok a konyhába. A tűzhelyt oly fényesre tisztítom, hogy tükörnek használhatja. Hát még a konyha butorokat! Nem-azt le sem lehet írni! Hozasson meg hamar a kereskedőtől!

VIM

ASSZONYISÁG MINDENT TISZTIT!

— **Moravicaiak a topolai járásbírósa előtt.** Tóth József és neje Jeges Rozália moravica lakosok női becsületében súlyosan megsértették Mike Mária moravica asszonyt, aki ezért ügyvédje útján beperelte őket a topolai járásbírósa előtt. A tárgyaláson megállapítást nyert, hogy a vádlottak október 4-én és november 6-án is súlyosan becsületsértő kifejezésekkel illették. A járásbírósa ezért egyenként ötven napi elzárásra 600 dinár pénzbüntetésre és a per-költségek viselésére ítélte őket. Az elítéltek megnyugodtak az ítéletben, Mike Mária azonban súlyosbírásaért felebezett.

Elítelt utlevélhamisító csehszlovák rajzoló

A szentái rendőrség, mint jelen tettük a napokban letartóztatott Gál Jenő 32 éves csehszlovákiai rajzoló, aki hosszabb idő óta Szentán tartózkodik és az ottani zsidóság könyöradományából tengeti életét. A letartóztatásra az szolgálta okul, hogy a rendőrség rájött arra, hogy Gál Jenő meghamisította az utlevélét és Fadler Jenő néven élt. Gál-Fadlert be szállították a szubotica bíróság fogházába és a járóbírósa még tegnap meg is tartotta ügyében a büntető tárgyalást.

A tárgyaláson a letartóztatott rajzoló előadta, hogy tényleg Gál Jenőnek hívják és a múlt évben indult el Pozsonyból, az ottani zsidó hitközség ajánlásával, mert Palesztinába akart jutni. Azért hamisította meg az utlevélét, mert Magyarországon is keresztül kellett utaznia és ott Gál Jenő néven régebben körözik. Hogy fel ne ismerjék, a fényképét is kiesereltte az utlevélben és szakállt növesztett. Jugoszláviában január óta tartózkodik és a zsidóság könyöradományából él. Annyira megtetszett neki itt az élet, hogy már le is mondott arról a szándékáról, hogy Palesztinába menjen. A bíróság utlevélhamisítás vétségért 15-napi fogházra ítélte Gált és büntetésének kitöltése után vissza fogják toloncolni Pozsonyba.

Ne túlsó az uccát

„Superhermit“ a tökéletes ablak- és ajtó-legrés-elzáró. Kérjen díjtalan bemutatót! Kurtz Kornél, Noviszád. Telefon 27-89. 4890

— **Rosszul végződött a bezdáni leszámolás.** Bezdánban a múlt szombaton súlyos fejszével eszméletlen állapotban találták Báló Istvánt Varga István háza előtt. Az esetről azonnal értesítették a csendőrséget, amely Bálót Varga házába vitette, utána pedig lakására szállították. A megindult nyomozás során a gyanu első sorban Vargára terelődött. Egy tanu is jelentkezett, aki elmondta, hogy látta, amint az összerogyó Báló mellől Varga kalapáccsal a kezében besietett a házba. Varga beismerte, hogy ő ütötte le Bálót, mert az Varga Erzsébet előtt bottal megverte. Bosszút akart állani Bálón, ezért megleste és kalapáccsal fejbeütötte. Nem volt szándékában ilyen súlyosan megsebesíteni és nagyon sajnálja, hogy Báló állapota annyira súlyos.

A noviszádi kuglizók egyletközi bizottságának hivatalos közleménye. Felkérem a bizottság valamennyi tagját december 19-én kedden este 8 órára az egyleti helyiségben fontos megbeszélésre megjelenni szíveskedjenek. — Elnök.

— **Ki lesz Topola sakkbajnoka?** A topolai sakk-körben mozgalmas élet folyik. A sakk-kör vezetősége elhatározta, hogy karácsony alatt körmérkőzést rendez Topola bajnoki címéért.

VATRA fatelep

D. BREUER 4566 TELEFON 30-88
a kamonica ut végén, a vasúti híd mellett.

Vásároljon 2 éves szíraz prima csortát, mert ez a legjobb tűzolóanyag
Haza szállítva 420 dinár

Külföldi tőzsdeárlatok

A dinár árfolyama. Budapest 7.80—8.30, Prága 42.80—43.20, Berlin 5.33—5.37, London 240.50.
Zürich, Beograd 7.00, Páris 2024.5, London 1690, Newyork 330, Brüsszel 71.80, Milanó 27.15, Madrid 42.225, Amsterdam 207.75, Berlin 123.325, Bécs 72.97, Prága 15.33, Varsó 58, Bukarest 3.05.

Julis hazamegy

Irta: GÖRÖG ILONA

„A keresztlyegében“
csüörtöktől az
Apollóban

A János királyi Rectorátus Keresztény Egyház Országos Előnöksége az egész ország területén levő ingó és ingatlan egyházi vagyonnak, valamint az összes egyházi javadalmak megőrzésére és a gazdasági élet és jogbiztonsági árszínének előmozdítására, 10 évi tartamra szerződést kötött a „Herceg-Bosna“ Általános Biztosító Társaság noviszádi fiókjánakkal.

Wollner Ilonkánál készülnek a legjobb Femina fűzők, melltartók és betegkötések, továbbá a legizélesebb kézen varrott női és férfi keztyűk rakományon és mérték után jutányos karácsonyi áron.

Uj tanfolyam kezdődik a noviszádi angol-amerikai jogszáí kúmban. A noviszádi amerikai jogszáí klub eddigi nyelvtanfolyamainak sikere felbuzdulva januárban újabb nyelvkurzust nyit, melynek és hallgatók számára. A tanfolyam január 2-án kezdődik, felvilágosítással szívesen szolgál az egyesület titkári hivaalánaporta, hétfő kivételével este 6-7 óra között a Habag ház II. emeletének 2. számú szobájában.

A polgári magyar dalokörma délután 4 órai kezdettel családias táncmulatót rendez a Lira vendégházban levő szobájában. Belépődíj személyenként 5 dinár.

A jazzzenekart Gerich Bandi vezényli.

Teatiját és szombati turót csak SIBALICS nál varozhat, mert leglínomabb és legjób.

A noviszádi törvényszék két évi börtönbüntetésre ítélte egy óratolvajt. A noviszádi törvényszék hármas büntető tanácsa tegnap délelőtt foglalkozott Markovics Milorád betöréses lopási ügyével. A vád szerint Marko is ez év szeptember 15-én kiféslyeltette Tyuresin Gruja noviszádi lakos lakásának ablakát, azon keresztül behatolt a lakásba, ahonnan egy 2000 dinár értékű aranyórát és 500 dinár értékben két ezüstórát vitt el. A bíróság tekintettel arra, hogy a vádlott visszaeső bűnös, két évi börtönbüntetésre ítélte Marko isot.

Porcellánedények, üvegarúk
a leg-nyobb választásban
DERNER L. A helyi katóllytemplomnál 4566

— Nagyságos asszony kérem, ne leszek haragudni, szeretnék valamit mondani a nagyságos asszonynak.

— Na mi az, Juci, mi baj van?
— Nincs semmi baj, csak... Csak írjhez megyek, ha meg tetszik engedni.

— Ugyan? Kihez?
— Nem tetszik ismerni. Űzlete van. Optikus üzlete. Itt az utcában. Egyszer a nagyságos ur szemüvegét vittem el javítani hozzá. Akkor ismerkedtünk meg egymással, még tavaly télen. Már nem egészen fiatal ember. Negyvenhatéves. Gross urnak hívják.

— Szegény gyerek, — gondolta az asszony s a kecses, finom, barna lányra pillantott.

A leány, mintha elérte volna asszonya gondolatát, hátrai kezdett:

— Nagyon jó ember. Igazán nem szívesen megyek el a nagyságos asszonytól, de nagyon kedves ember. Nem olyan köösös ipros.

A leány özike szemébe könnyek szöktek.

— És mikor akarnának me- esküdni?
— Kérdezte kelleltenül az asszony.

Nem szívesen engedte el ezt a kellemes, jómódú szoba-éanyát. Három éve volt nála s most egészen leverte a válás gondolata. Szerette, mert csinos volt és bámulta fegyelmzett szorgalmát.

— Esküszöm, ez a Juci finomabb, mint én varozok, — mondogatta néha nagyelőkü öszit-és-éddéssel barát-önek.

Általában, mint esámen minden asszony, ő is trórtul sokat foglalkozott a családjaival. Öszehasonlítottta magát velük, sajnálta őket, irigyelte is öket munkahelyeü ért, igénye-ens-öért, fiatalaságukért. Kierít mindig az ö pártjukat forta saíttmarával szemben, de éppen ezért haragudott is rájuk.

— Ha meg tetszik engedni, még hazaszeretnék utazni pár napra. Van ott valami holmi, el akarnám hozni. Tessék szíves lenni megmondani hogy kell utlevelet kérni. Mert az a falu Cseh-szlovákiában van.

— Hát még élnek a szüleik? Azt hittem, érv.

— Nem élnek a szüleim. Még egészen kicsi voltam, amí or meghaltak. Az anámat nem is ismerem. De az édesanyám ágyeműtö ott van egy asszonynál. Azt szeretném ehozni.

— Mennyi az az ágyemű?
— Két párna, egy kapric és egy dunyha. Huzattul, áy is van.

Juci maga előtt látta a festett, szalmászikos parasztnyvat, a tarka-piros csikos huzatos párnákat, a kapricot és dunyhát. Belürről kissé szézenkezett az ágy miatt. Az ágy, taradhatatlan paraszti, barnára festett ágy lehet.

De a pihés dunyha, a ludtollas párna az uraknál is egyforma. Legfölebb a huzat más. Azt meg válogathatja az ember. Határozottan büszke volt az ágyeműjére.

— Hát érdemes azért utlevelet váltani és utazni? Hiszen több kerül az utköltés, mint amennyit ér az a két párna, egy kapric, meg egy dunyha. Maradjon itt az esküvőig és adok ö ma-ának ágyeműt nászajándéku. Nea érdemes azért elutazni. Irjan, hogy adják el s küldjék be magának a pénz, amit érte kapna. Ismeri azt az asszonyt, akinél a holmi van? Mikor volt otthon?

— Nagyon régen. Egész kicsi koromban elkerültem hazulról. Nem ismerek ott senkit.

— Na lássa. A legnagyobb csacsóság volna azért elutazni, — ismételte most már harmadszor buzgón, talán kissé tulbuzgón is a hölgy. Gyakran döbent arra, hogy mennyire sze-ef mások ügyeivel foglalkozni, gyakorlati tanácsokat adni, a lehető legjobban és leggyorsabban e- rendezni az elje került ügyeket és mindent rendbehozni.

A leány nem felelt. Kényszeredett ö variá-á-gal mosó-egott.

— Nincs igazam? — kérdezte most már kissé zavartan a leánytól.

— Szeretnék hazautazni az ágyeműrt, nagyságos asszony kérem, — mondta most egyszerűen és megíngathatatlannal a leány.

— Hát nem bánom, menjen. De igazán nem sok értelme van. Hogy hozza haza? Lehet, hogy ki se engedik a holmit a csehek.

— Nem muszáj pont elsején utaznom. Ha nagyságos asszony nem kap megfelelő leányt, várok még pár napig.

— Majd utána nézek, — szakította félbe most már bosszusan az asszony. Juci ötdökén utazott el.

Asszonya nem fordott másik leányt, csak takarítóasszonyt, mert abban állapotok mer, hogy egy hét múlva visszajön s néhány hónapig még, — nyárig — halasztja esküvőjét s addig a régi helyén marad.

A szlovenszkói falu vasutállomásán tanácsatlannal ödönört egy darabig, míg vé-re utalgazító-ák. Elavos, prémgákos télikabátjában, kis sapkával a fején, kezében finom bürönddel, magasarku cipellöben vágott neki a göröngyös, fagyos utnak. A könnyek végig folytak az arcán. Mennél tovább ment, aurál kezevesebben sirt. Néha hánosan fel-feljajratott és zokogott is. Nem em. kékezett rá, hogy mikor sirt utoljára. Az ut teljesen elhagyatott volt. Senki se figyelhette, csak itt-ott bámészlodott rá egy-egy macska, pisze, kucsmás kisgyerek a rácsos fakerítések mögüll. A

— A gyomor és bölb-ég-egre ket me-elözi, illetve meg-ögyitja ha ren- szeresen is ik ragaska (rohitet) (Slyria) vize.

olcsóságban

Szer-ás-öt-ég után
A gépkocsi összeöört, a tulajdonosa megsebesült. Orvost, orvost!

— Sajnálom, — szól az egyik arajáró — hogy nem segíthetek, de én ál- r- os varozok.

— Csak jöjjen! — nyög az ádozat.
— Ugyis marha voltam, mikor ezt az öcska, vacak gépet megvettem.

(Moustique)

Ritka a ka-om kíná kozik
női télikabátok
vásárlására, mert a még raktáron levő kabátok a métel kezdve
gyári áron
érvsü-ük. Használya ki az ö-á mat.
FISCHER J. és FIA Novi-ad. Tré
Os obod-ernia 2
Keztyu- füzö-, kööltáru- és kon-ekciós szaküzlet.

ház, ahol az asszony lakott, csaknem a faluvégen volt. Alacsony volt, nád- tetős és benn a szobában dohos, pállott, vastag szag terjengett. Juci levegő után kapkodott. Önára néző, erkélyes hátszobás seroklakásuk jutott az eszébe. Az egész falusi szoba kiselb volt, mint náluk a fürdöszoba és hálószoba közötti gardaröbe. A parasztaasszony öleg volt, fogatlan, özvegy menyével és annak kisfiával lakott a kis konyhaszobás vityillöben.

Juci leült egy nádszék szélére. Néha még fel-felesuklott. Körülnézett. A szeme ködött. A szobában három keskeny, barnára festett faúgy volt.

Vajjon melyik ezek közül az övé? Az édesanyjái és az övé. Most hihetetlennek érezte, hogy az anyja már nem él. Ezeknek az ágyaknak valamelyikében feküdt az ö édesanyja. Alban is halt meg. Azt várta, hogy most is ott fekszik, az ágyemű között, csak le van takarva, még most nem láthatja, de egész biztos, hogy ott van.

Több nap telt el. A hó olyan sürün hullott, hogy csaknem betemette a kis zeg-zugos hegyi falut.

Jucit valami tunyaság fogta el. A süket esüdüben úgy érezte, hogy már talán nem is él. Ez, ahol most van, a másvilág. Talán a másvilág bejárata. Nem volt rossz.

Nem várt nehézségek adódtak.

Valami régi hagyatéki illelököket kellett volna lefizetni, valami ipar-ö-ö ír- solra lett volna szükség. Némi valua is kellett volna.

Itt senkinek se volt sürgös semmi. Senki sem tudott biztosan semmit.

Levél érkezett az asszonytól, Juci sokáig foratta. Nem bontotta föl, csak öte a kis kormos petróleumlámpa mellett.

Azt írta az asszonya, hogy mi lesz, miert nem jön? Már három hét is elmúlt. Nem várhat oly sokáig. Most ajánlanak neki egy jó szoba-ényit. Négy évig volt egy másodmó-án-övé-önél, ahinek a múlt héten meghalt a férje és felosztatta a háztartását. Irja meg, hogy jön-e vagy sem, mert nem akarja elszá-astani a jó alkalmat.

Juci nem válaszolt a levélre.

Estéknél lefeküdt a régi, festett, barna, számaszikos paraszta-ágyba. Az anyja ágyába, az anyja ágyeműtöbe, a két párnára és a kapricra a dunyha alá.

Kitavasodott. Nyáron Juci itt-ott eljárt napzámba. Azután tél lett. A hó csaknem be-entette a kis zeg-zugos falut. Jó volt estéknél bebujni az ágyba, a dunyha alá.

Makacs ször-ök-ök, vastagböl kataras, g-omor-baj, pu-fa-ás, vér torló-ás, sárgaság, aranyeres csomók, csip-fájás eseteiben a természetes „För-ön Jó szí“ k serü víz rengei és este egy-egy kis pohárral bevéve, renckivül becses háziszser.

SPITZER szörmeáruháZ vezet. Szubolica-Zagreb

A házasságköltök növek és- nek titk, a praktikus, modern, egészs-egés és ennek dacára olcsó fűzők és melltartók: Barth Laurától, Noviszád, Petra Zrinjska 17.

Téli gondok

A híleg elleni védekezés most elsősorú gondjaink közé tartozik. A füstbe elszálló jó meleg adó tüzi, koks, szén gyorsan apad a kamrában és azok a szerencsések is, akiknek móljukban állott még nyáron egy kis tüzelőt berakározni, hamarosan megint az új beszerzés gondjaival lesznek eltelve.

Azelőtt úgy volt, hogy ilyenkor télen, különösen ha a tél korán köszöntött be, a tüziárak gyors iramban keztek száguldozni a magasba. A bükk és gyertyánfa az ilyen is hű maradt régi szokásához és alig 8 nap alatt husz százalékkal emelkedett az árak. A tölgy és cserfa azonban érdekes módon nem vesz részt a nagy áremelkedésben.

Ebben mindenek előtt nagy érdeme van a Noviszád határában fekvő nagy fátelpeknek, a futaki erdőmanipuláció elárúsítóhelyének, ahol továbbra is változatlan áron árúsítják a jó és minden egyéb tüzelőfajtánál gazdaságosabb tölgy és cserfa tüzeit. Olyan olcsón jut ezáltal a nagyközönség a téli tüzelőjéhez, hogy más városok lakosságában bizony irigységgel tekinthet reánk. Már 100 dinárért kaphat a szegényebb sorú lakosság egy jól megmért nagy ol keményfát, a cserépkályhában nagyszerűen bevált tuskófát 200 dinárért árúsítja a futaki erdőmanipuláció. Megéri a fáradságot kimenni és megmérni azt az óriási fátelpeket, amelynek láttára jóleső érzés fogja el a noviszádi polgárt: Amíg ez a sok fa ilyen közel fekszik, addig mi nem fogunk megfagyni.

A gyakorlat mutatja és a saját kárán mindenképpen hamarosan láthatja, hogy a leggazdaságosabb tüzelés a tölgyfa, amely sokáig tartja az értékes paraszat és amelyet oly jutányosan szerezhet be mindenképpen a futaki Erdőmanipuláció telepén.

◆◆◆

Kongreganista tea Szombardán. A szombardi leányifjusági Mária kongregáció vasárnap délután fél öt órai kezdettel rendezi jux tombolával egybekötött jótékony teáját a Szloboda nagytermében. Lesz virágtombola, világos és szórakoztató zene, melyet a kongregáció saját zenekara szolgáltat. A teadélután tiszta jövedelmét a karácsonyi gyermek felruházási akció céljaira fordítják.

Pullover-moделlek, selyemsálak, trikóselyem fehérnemű, bőr- és kötött keztyűk, harisnyák, fűzők és melltartók nagy választékban FISCHER J. és FIA cégnél Noviszádon, Trg Oslobođenja 2.

Árak a budapesti határdőpiacra. Az irányzat jól tartott. Buza márciusra 7.68—7.69, májusra 7.82—7.83, rozs márciusra 4.67—4.69, tengeri májusra 7.88—7.90.

Karácsonyi ajándék beszerzését nagyon megkönnyíti

Klein Eugen cég mai hirdetése. Noviszádi, becskeréki és sentai üzleteiben a választék olyan nagy és csakis elsőrendű minőségek mellett az árak olyan alacsonyak, hogy mindenképpen nagyon előnyösen vásárolhat ott.

Nagy érdeklődéssel várja az olvasóközönség a Reggeli Újság karácsonyi számát

A karácsonyi szám ára az ajándék-naptárral együtt mindössze 3 dinár

Nyomás alatt áll a Reggeli Újság 1934. évi naptára, a lap karácsonyi számának melléklete, amelyet díjmentesen juttat el a vállalat előfizetőinek és olvasóinak, akik a lap karácsonyi számát megvásárolják. Az ingyen naptár kiadása kétségtelenül jelentős anyagi áldozatot igényel, a Reggeli Újság kiadóhivatala ezzel a szerény meglepetéssel igyekszik meghálálni olvasótáborának az újság iránt tanúsított sok jóindulatát és áldozatkészségét.

A könyvalaku, terjedelmes naptár, a szokásos naptári részen kívül sok érdekes olvasmányt és tudnivalót tartalmaz.

Csantaviri hírek

Lassu Péter csantaviri napszámostól a napokban elfoglaltak 500 dinárt. Az ismeretlen tolvaj a napszamos szobájának gerendája alá rejtett pénztárcájából emelte el Lassu megtakarított pénzét. A károsult jelentette a rendőrségnek, ahonnan Krszties Franja alfémes-ter szállt ki a helyszínre és megindította a nyomozást. A tolvajt hamarosan kézre is kerítették F. T. 20 éves leány személyében, aki beismerte a lo. pást és a pénzt 20 dinár hiánnyal visszaadta Lassunak. — A csantaviri iparosok erőteljes lépésre készülnek a zugiparosok ellen. A községben ugyanis nagyon sok iparengedély nélküli iparos dolgozik és elveszi a törvényes iparral rendelkező iparosoktól a kereseti lehetőségeket. Az iparosok küldöttségileg kéri a csantaviri ipartestületet, szükség esetén pedig az iparkamara vezetését is, hogy akadályozzák meg a zugiparosok működését. — A csütörtöki hétfői alkalmával kereslet híjjában a pulyka kilogramjának ára 4 dinárra esett le.

Az ezüstözött kanál éppen olyan elegánsan kezdte útját, mint a valódi ezüst. Egy év elmúltával azonban ez az ezüstözött már nagyon kopott volt, míg az igazi ezüst kanál éppen úgy ragyogott, mint mikor a gyárból kikerült. Néhány év múlva az ezüstözött kanál teljesen elkopva, sárgán a konyha eldugott helyére került, míg a valódi ezüst kanál még mindig teljes fényében tündökölt.

Eppen így van a szövetekkel is. Vannak szövetek, amelyek újonnan vásárolva külsőleg éppen olyanok, mint azok, amelyeket mi küldünk önnek. Ezek olcsóbbak, de csak valamivel. Míg azonban a mi szöveteinkből készült ruhában mindig elegánsnak és megelégedettnek érzi magát még évek múlva is, addig az olcsóbb „elegáns” ruha akkor már régen az ócskásnál lesz.

A mi szöveteink a valódi ezüst A mi szöveteinkből készült ruhákat nem tudja elnyúni és végre — amint egy vevőnk írja — kénytelen azokat elajándékozni. Reméljük, hogy mielőbb érdeklődni fog mintáink iránt: Georg Odor Ltd. Leicester (England), vezérképviselő Vig Pavle, Szubotica, Manojlovicseva ul. 3.

A Reggeli Újság karácsonyi számának naptárral együtt mindössze 3 dinár lesz az ára.

tehát semmivel sem drágább, sőt olcsóbb, mint amennyibe a lap eddigi karácsonyi számai kerültek.

A naptáron kívül természetesen a Reggeli Újság főtája is bővített tartalommal jelenik meg, tekintettel a karácsony nagy ünnepére.

A közönség körében rendkívül érdeklődés nyilvánul meg lapunk karácsonyi száma iránt és hisszük, hogy úgy az ajándék naptár, mint a Reggeli Újság karácsonyi száma minden tekintetben kielégíti olvasóink várakozását.

Mintazon mérgezési esetek lelkiző-énél, melyeket romlott élelmiszerek idéznek elő, a természetes „Ferenc József” keserűvíz azonnali használata fontos segédesszköz képez. Híres orvostudományi könyvekben felsorolják azt is, hogy a Ferenc József víz többek közt ölmérgezésnél, mint specifikus ellenszer kitűnően beválik.

A noviszádi Mauthner Ödön cég magpiaci jelentése

Az elmúlt héten a magpiacban nem volt jelentősebb változás. A forgalom egy a bel mint a külföldön igen csekély volt.

Lóheremag. Az elmúlt héten jelzett élénkülés után az irányzat ismét csekély mértékben ellanyhult. A készletek nálunk valamint Magyarországon és Romániában is már csak igen csekélyek és aligha lesznek elegendők a még fedezetlen külföldi szükséglet kielégítésére. Bár jelenleg ugyszólván semmi érdeklődés sem mutatkozik, a piacra ez csak igen csekély mértékben van kihatással és az árak alig csökkentek.

Lucernamag, teljesen üzletlen. A francia árak a belföldi kínálat csökkentése és a kereslet emelkedése folytán fokozatosan olyan mértékben emelkedtek, hogy az elhelyezési piacainkon a franciák ismét nem versenyképesek a magyar lucernamaggal. Ennek ellenére az érdeklődés hiánya folytán csak elvétve fordultak elő kérések. Valószínűleg még ezen cikknél is nagyobb külföldi szükséglettel számíthatunk.

Egyéb vetőmagokban nem volt említésre méltó forgalom.

Bélrenyhesség, a máj és az epeutak bántalmi, gyomor- és bélhurut, aranyeres bajok esetén a természetes „Ferenc József” keserűvíz gyorsan és fájdalom nélkül megszünteti a hasiszervek pangását.

Lengyel téli képtárlata a karácsonyi hét szenzációja

Persil

Féltre az idejét mult mosási módokra, féltre a kart okozó szerekkel! A Persil, az önműködő mosószer, — mit ma már a háztasszonyok milliói használnak. — Önt is megkíméli a mosás gondjaitól és a vele járó megerőltető munkától. A Persil minden alkalommal csak a legnagyobb örömet fogja Önnek okozni, mert amellett, hogy az általa mosott ruha hófehér és illatos, azt a legnagyobb mértékben kíméli.

Szlavóniai hírek

Szlavonszka Pozsega: A törvényes hat évi börtönbüntetésre ítélte Krpan Gyura brodszkiveresi földművest, aki megakart a gyilkolni Vargies Martin szlavonszka pozsegaijegyzőt, mert az nem akarta ráutni a község peesétjét egy garancialevélre, rálőtt az ablakon keresztül a községi jegyzőre A golyó szerencsére nem találta el Vargiesot.

Daruvarszki Bresztovác: Néhány nappal ezelőtt nyomtalanul eltűnt Kurucz Miska gazdag malmos. Tegnapelőtt egyik falusi rábukkant a malmos borzalmasan eltorzult holttestére. A nyomozás megállapította, hogy a malmos két fia, Péter és György csákány nyal gyilkolták meg. A két apagyilkost a rendőrség letartóztatta. Megállapították, hogy a gyilkosságot azért hajtották végre, hogy az örökséghez előbb hozzájussanak.

Színház

A Népkör karácsonyi színházi műsora

A szubotikai Népkör vezetősége gazdag színházi műsort dolgozott ki a karácsonyi ünnepekre. Az ünnepek alatt négy előadás lesz, többek között egy operett bemutató is. A műsor a következő: 25-én ismét színpadra kerül délutáni előadás keretében a „Viktória” operett. Este operett-bemutató lesz, színpadra kerül Erdélyi Mihály énekes és táncos operettje „Zsinde lyezik a kaszárnya tetejét”. 26-án délután az eredeti szereposztásban kerül színpadra Urai Dezső operettjüdsége, a „Völegényem, a gazember”. Este pedig megismétlik a „Zsinde lyezik a kaszárnya tetejét”. Az operettek Garai Béla rendezésével, kitűnő szereposztásban kerülnek színpadra. Az előadásra jegyeket elővételben lehet kapni. A délutáni előadások három órakor, az esti előadások pedig 8 órakor kezdődnek.

Sport

Futballmentes vasárnap Noviszádon és a vidéken

Pingpong, kugli és teadélután a mai sportműsor

A kissé tulkevényen beköszöntött téli hideg és a közel méter magas hőmérséklet miatt, ma nem rendeznek futballmérkőzést sem Noviszádon, sem a vidéken. Nem is baj. Sőt, érdemes volna elgondolkozni rajta, nem szolgál-e a futball és az általános sport javára, ha a nyári szünet helyett télen rendeznék el intézményesen a futballjáték tilalmát és köteleznék az egyesületeket arra, hogy a futball helyett a téli és tornatermi sportokat karolják fel. Szilárd meggyőződésünk, hogy a közönség túlnyomórésze talán nagyobb élvezetet találna a birkózásban, boxolásban, tornában, pingpongban, vívásban és más egyéb sportokban, mint aminő élvezetet számára a mai futball jelent.

Csak hogy nálunk érthetetlen okból csaknem teljesen elhanyagolják a birkózást, boxolást, vívást és a többi tornatermi sportot. Pedig valószínű, hogy ezekre sem fizetnének rá jobban mint a futballra, az meg egészen bizonyos, hogy a Noviszádon elhanyagolt sportágaknak a futballal szemben nagyobb a jellemző hatása.

Ma Noviszádon pingpong és kugli-mérkőzés lesz. A Katolikus Olvasókör csapata a Makkabi kiváló együttesével játszik asztali teniszmérkőzést az Olvasókör Dudarszka uca 18. szám alatti helyiségében. A Bauer pályán a kugli hívei hódolnak kedves sportjuknak. Délután 4 órakor a NAK szezonnyitó teadélután rendez a Maros vendéglőben.

A vidékről eddig beérkezett jelentések szerint, a kedvezőtlen időjárás miatt mindenütt elhalasztották a mára tervezett futballmérkőzéseket.

hogy a két alakulat téli sportesportja belép a Fruskagora-ba és együttes, úgynevezett szarvasi csapatot nyit a szeptember 20-án oktatást a sifutó sportról.

Ma lesz a JNSz közgyűlése

Ma délután kezdődik a JNSz ezidőséves közgyűlése. Hogy mikor végződik, azt senki sem tudja. Nagyon valószínű, hogy a mai közgyűlés ezután is holnap a korai vagy késői hajnali órákban ér véget.

Az előzetes tanácskozások már tegnap délután megkezdődtek, de a késő esti órákban szerzett értesülésünk szerint nem sikerült olyan megállapodásra jutni, amely biztosíthatná a mai közgyűlés egyhangú állandóságot. Az országos bajnoki rendszerrel, illetőleg a tegnapi tanácskozáson az a vélemény alakult ki, hogy a ligamezőnyt két csoportra kell osztani, de a résztvevők sorrendjére nézve nem történt végleges megállapodás.

A közgyűlés ma reggel 8 órakor kezdődik a beográdi Kola Szaryskij Szertára Frankopan uca 11. számú helyiségében.

kezdettel karácsonyfaünnepélyt rendez a Herbszt vendéglőben. Az ünnepélyre ezúttal is meghívják az egyesület tagjait és barátait. Belépődíj nincs.

Argentína-Uruguay 1:0. A két óriás rivális mérkőzését ezúttal is történelmi közönség nézte végig, a szokásos tömegverekedések sem maradtak el.

A mai Makkabi-klubban az Olvasókör pingpongmérkőzése az Olvasókör az alábbi csapattal áll ki: Farkas, Buchmüller, Klier, Schubert, Martinovics, Foltmann, Csorba.

Karácsonyfaünnepélyt rendez ma este a noviszádi Napred. A noviszádi Napred sportegylet ma, vasárnap este 7 órai

75-95, nyolcas 65-70, buzakorpa jutásakokban bácskai és szerémi 54-56, bánáti 52-54, fehérbab 2 százalékos szárnélkül 130-135.

Irányzat: Változatlan.

Ferizom: Közepes.

Szombati terménytőzsde. Buza bácskai Szombor környéki 94-96, felsőbácskai 96-98, szlavóniai 96-98, szerémi 95-97, Tisza bácskai 98-100, rozs bácskai vasut 65-70, zab bácskai vasut 50-52, árpa bácskai 62-64, bácskai tavaszi 67.50-70, tengeri bácskai vasut prompt öreg 70-72, új prompt december 50-52, bácskai éprilis-junius 70-72, bácskai szárított 63-65, bab szokvány 130-135, bendermag 380-420, liszt nullás gg és g 175-195, kettős 155-175, ötös 185-195, hatos 95-105, hetes 75-85, nyolcas 67.50-72.50, kora prompt 56-58.

Irányzat: Lányha.

Tőzsde

Noviszádi terménytőzsde. Buza 78 kg 2 százalékos bácskai Noviszád környéki 95-97, Szombor környéki 95-97, középbácskai 96-98, felsőbácskai 97-99, szerémi 95-97, szlavóniai 97-99, 77 kgos 2% bácskai tiszai 98-100, felsőbánáti 93-95, debánáti 92-94, árpa 64-66 kgos 65-67, tengeri bácskai öreg 71-73, bácskai új garantált minőség 50-52.50, bácskai szárított 63-65, bácskai új január 52.50-55, bánáti öreg 70-71, bánáti szárított 60-62, szerémi öreg 71-73, szerémi új garantált minőség 50-52.50, szerémi szárított indijai paritásban 63-65, szerémi új január 52.50-55, buzaliszta bácskai és bánáti nullás gg és g 177.50-197.50, kettős 157.50-177.50, ötös 137.50-157, hatos 102.50-112.50, hetes 77.50-87.50, nyolcas 65-70, szerémi nullás gg és g 172.50-187.50, kettős 152.50-172.50, ötös 132.50-152.50, hatos 100-110 hetes

Uj nagy korcsolyapálya nyílik meg Noviszádon

A modern, új pályát a kiállítás épületében építik fel

A noviszádi Fruskagora egyesület téli osztálya nagyszabású terv megvalósításán fáradozik. Arról van szó, hogy a noviszádi állandó kiállítási csarnok udvarán nagyszabású, modern korcsolyapályát létesítenek, amely mintegy háromszor nagyobb lesz

a jelenlegi pályák bármelyikénél. Az új korcsolyapályát modernül szerelik fel, me'le edőkkel, bülfével, villanyvilágítással. Az új korcsolyapálya megnyitásának idejét lapunkban közöljük.

A Fruskagora téli szakosztálya egyébként megállapodást kötött a katonasággal és a Szokol egyesülettel arra nézve,

REGÉNY

A három millió dolláros örökség

Írta: Tiennot Gay

(14)

— No látod — csókolta száján a férfi — most már remélem felhagysz ezzel a témával.

— Szó sincs róla! — kapaszkodott a férfi üstökébe — mond igazán szeretsz?

— Még kérded?

— Nagyon szeretsz?

— Láthatod!

— Akkor nem tagadod meg egyetlen kérésemet.

— Máris teljesítve van, feltéve persze ha nem valami lehetetlenség.

A lány óvatosan hátrált:

— Mit tartasz lehetetlenségnek?

— Például — kacagott az orosz — hogy hozzam le a holdat és süttessem meg a számodra zsurliflinek!

— Né erről szó sincs! Sokkal egyszerűbbet kérek...

— Ekkor?

— Éppen eleget kaptam már eddig is tőled!

— Mond meg hát, hogy mibe kerül és fogadjunk, hogy kitalálom!

— Sohase jössz rá — ugratta a lány — mert nem kerül pénzedbe! Sőt!

— Nono! Tán csak nem fogok a végén keresni rajta!

— Valahogy olyanformán! Végy be engem is csendes társnak az örökös kutató társaságba!

Csend támadt. A férfi elhívta meredt a lányra:

— Tréfálsz velem?

— A lehető legkomolyabban beszélek. Van hetvenezer frankom... még az apám hagyta rám... — megesuklott a hangja, mert észbe jutott, hogy nemrég még az élők között emlegette az édesapját — fogadd el tőlem... szabályszerű szerződést csinálunk, hogy abban az esetben, ha az örökséget kifizetik, bizonyos százalékot adsz belőle nekem...

Ter-Akopoff felállt és ellentmondást nem tűrő hangon, keményen, szinte nyersen így szólt:

— Most aztán elég legyen! Erről az ostobaságról többé hallani se akarok! Megértetted?

Louise megrettent a hideg elutasítástól, azonban nem olyan fá-

ból volt faragva, hogy amit egyszer a konok kis fejébe vett azt keresztül ne vigye. Ujabb három hét múlva, amikor visszatértek Párisba, ismét előhozakodott az ajánlatával:

— Igazán nem értelek... hogy lehetsz ennyire esőkönyös... látom hogy nem szeretsz engem igazán... hány asszony-bankár van aki kölcsönök nyújtásáért foglakozik?

— Az igaz. Ezek azonban nem az én kedveseim.

— Annál inkább! Különös, hogy te, aki ennyire modern ember vagy, törödsz az elfajta előítéletekkel! Én egy szabályos üzletet kínállok...

— Amelyre azonban én már nemnem reflektálok. És enged meg, hogy esodálkozzak én is: a kis Louise mint zugbankárnő! Erről az oldaladról még nem ismeretek!

Felkapta és megesukolta. Szóhoz se engedte jutni egy folytatást:

— Hanem tudod mit bevezlek csendes társnak, anélkül, hogy a többieknek szóljunk és anélkül, hogy a pénzedre reflektálnék!

— Azt már nem! Szabályszerűen tessék eljárni.

— Kár lenne a pénzedért... én egykettőre elherdálom.

— Az a te bajod. Fő, hogy én lebiztosítsam magam.

— Hát halljuk, kis úzoros, mennyit akarsz a garasaidért?

— O, esekélység igazán, szóra se érdemes... mondjuk... a dupláját... és a törvényes kamatokat!

Farkasszemét néztek. A férfi cigarettára gujtott és fel alá járkált a szobában. Louise mecktekintettel követte minden lépését. Aztán rekedten, halkán megszólalt az orosz:

— Hát nem bánom... ha ennyire akarod, belemegyek... de csak azért, mert annyira ér(szakoskodó)!

Két nap múlva megcsinálták a szerződést. Louise pedig befizette a hetvenezer frankot Ter-Akopoff folyószámlájára... ugyanaznap még sés briliáns gyűrűt kapott ajándékba.

— Micsoda drága gavallér! — suttogta a tükör előtt állva a lány és este tréfálkozva mutogatta a szikrázó gyűrűt:

— Nézd csak!

— Szép kő — bölintott a férfi — vetted?

— Dehogy! A kedvesemtől kaptam! — tőltá egész az orra alá.

(Folytatjuk)

Mezőgazdaság

A buza önköltségi árának megállapítása elengedhetetlen kötelessége minden gazdának

Valasz Welker Keresztélynek a Reggeli Újság december 3-i számában megjelent viszonzválaszára

Mindenekelőtt készséggel kijelentem, hogy nem kétkedem abban, hogy Welker ur mindazon drága műtrágyákat, melyeket a mai viszonyok között elhagyhatónak tartok, tényleg bele is tette a földbe és nem kétkedem egy tételének a valódiságában sem, csak azt voltam bátor hozzászólásomban kifejezni, hogy a mai viszonyok között ilyen költséges dolgokat nem engedhet meg magának a gazdálkodó, mert miként az ő példája is mutatja, nem fizeti ki magát. Tehát nem vonom kétségbe, hogy Welker urnak az ő 2. számú tábláján termelt búzája tényleg 126.06 dinár termelési költséget emésztett fel.

Kétségbe vonom ellenben azt, hogy ezt a termelési költséget általános helyzetkép gyanánt lehessen a világ elé állítani.

A befektetett tőkék kamatát csak az a gazdálkodó számíthatja a termelési költségei közé, aki tényleg kölcsönt vett fel; olyan kamatláb mellett, amit tényleg fizetett és az üzemágak általi tényleges igénybevétel arányában. Ha tehát Welker ur tényleg kifizette valakinek a felszámított kamatot, akkor azt mondhatja, hogy mivel ő a búzatermeléséhez idegen tőkét használt, mely után kamatot kellett fizetnie, azért a búzájának az előállítására 181.74 dinár mértékszámot.

De ez megint nem lehet általános helyzetkép, mert amikor a buza termelési költségeiről beszélünk általában, akkor a befektetett tőkék kamatozása mint termelési költség nem szerepelhet. A buza előállításai költségei általában: talajelőkészítés, trágyázás, vetés, növényápolás, aratás, cséplés, magtárkezelés, igásfogatköltség, eseliédber, felügyelet, általános költségek, épületek, valamint a gép és eszközlétár értékleírása. De ezek egyikében sem lehet benne a befektetett tőkék kamata.

Ha elfogadjuk a telektörvény kamatozását mint termelési költséget, akkor ez a telektörvényértékleírás lenne és azt jelentené, hogy 20 év alatt elértéktelenedik a föld. Már pedig ez akkor sem történnék meg, ha egyáltalán nem kapna trágyát. De mivel a termelési költségek között ott van a talajműveléssel a trágyázás, tehát semmit sem veszít a termőértékből.

Elraéltben ugyan így is kisebbedik a föld termőértéke, mert sohasem adunk vissza a talajnak annyi táperőt, amennyit a természettel elveszünk onnan. De mivel ez egy — az érdekeinkkel észre nem vehető folyamat, nem vesszük figyelembe. De nem is adhatna jövedelmet a föld, ha mindent visszatennék, amit elveszünk róla. A földben fekvő tőkét tehát olybá kell vennünk, mint amely nem veszti el a termőképességét, minek következtében értékleírásnak helye nincs.

Ha elfogadjuk Welker ur tőkekamatozásának a felszámítását, akkor ez azt jelentené, hogy a földben fekvő tőkének

minden körülmények között meg kell hoznia az 5%-os kamatozást!

Márpedig ez sehol sincs megírva és a jó Isten nem is vállalt erre kötelezettséget, amikor átadta a földet az emberiségnek.

Welker ur szépen kiszámította, hogy ha a 960 dináros ekeárból levonjuk a költségeket, akkor egy 400 dináros összeget kapunk, amelyért ugyan nem kapja meg a német gazda az ekét, hanem azért ott 1159.— dinárt kell fizetnie. Abban ugyan igaza van, hogy a német gazda 321 kg búzáért kap egy ekét, ha igaz a 19 márkás búzáár. Ennyiert Welker ur is kaphat ekét — Németországban. Vigyen ki 321 kg búzát, adja

és vegyen rajta ekét és hozza haza. Nem kívánok én ezzel gúnyolódni, csak éppen rámutatni arra, hogy amíg Németországban a tultermelő iparral szembemegvédik a mezőgazdaságot, addig nálunk gyenge ennek a helyzete. Itt egy nagyon őszinte, de annál önzőbb kívánságom van Welker ur és minden gazdálkodó részére: kívánom, hogy 300 dinárt kapjanak a búzájukért, mert akkor mi is foglalkoztatva leszünk. Nagyon jól tudom azt, hogy ha a mezőgazdaságnak mint az ország 80%-ának jól megy a sora akkor a többi 20%-nak sem lesz oka panasznara.

Miután Welker urnak a válasza úgy állított engem oda, mint a gazdák ellenségét, olyan hangok is hallatszanak, hogy adjam el a patikárusnak az ekénket, ha nem vagyok a barátja a gazdáknak. Ez sajnálatos tény rám nézve, — de egyrészt eddig sem az én szép szememért vásárolták az ekéinket, másrészt pedig az igazság akkor is igazság marad, ha annak kimondása által rám véletlenül kár háramlanék.

Welker ur válaszában 14. bekezdésében a következőket mondja: »Az ajánlott sokoldalúság jövedelmezőségét éppen az okl. gazdák vörának hivatottak a közönséges gazdák előtt ismertetni és az önköltségi feljegyzések alátámasztásával a jobban jövedelmezőség kimutatásával őket erre rávezetni.« — Ezzel nyitott kapukat dönget, mert én is úgy éreztem, hogy éppen az oklevelem kötelezett arra, hogy hozzászólásomat megírjam. No de meg is jártam vele!

Megállapítottam, hogy Welker ur viszonzválasza nem egészen azonos tartalommal jelent meg a Reggeli Újság dec. 3-i és az »Állattenyésztés és mezőgazdaság« című folyóirat 6. számában. Az »Állattenyésztés és mezőgazdaság«-ban megjelent viszonzválasz utolsóelőtti bekezdésben az okl. gazdáknak szóló fenti utasítástól eltérően azt a tanácsot adja, hogy maradjak csak inkább az eke mellett és ne ártsam magam bele a búzák önköltségeinek kiszámításába. Miután feltételezem Welker urról, hogy nekem jóakaratan adja ezeket a tanácsokat, megígérem, hogy mindkettőt követni fogom a jövőben is: törekedni fogok minél olcsóbb és minél jobb ekét előállítani, de arra is fogok mindig időt találni, hogy a tapasztalatommal, tudásommal és véleményemmel ellenkező mezőgazdasági természetű cikkekhez hozzászóljak.

Az »Állattenyésztés és mezőgazdaság«-ban még egy mondat van, amely nincs a Reggeli Újságban (ugy látszik észrevettév a mondat értelmét). Éspedig a második bekezdés végén:

Hajótunk emiékének megörzése a legszebb emberi érény.

GOLGOTA

temetkezési vállalat a legmesszebb menő igényeknek megfelelően elsőrendű új felszereléssel, villanyvilágítással és falvédő szerkezettel (a falakba nem verünk szeg), nagy raktár érc és saját készítésű fakoporsókban, szemfedelek és koszorukban, exhumálást és szállítást bárholon bár hová vállalunk. **A legolcsóbb kiszolgálás.**

LENKEY IMRE ES FIA

»GOLGOTA« TEMETKEZESI VÁLLALATA

Noviszád, Uszpenszka u. 12. Telefon 26-90

Hogy hozzászóló urnak mennyibe van a saját búzája, azt még nem tudom, mert ugylátszik, ezt a sok hozzászólással egészen el is felejtette megírni. Ebben a megjegyzésben benne foglaltatik, hogy csak annak van joga ehhez a témahoz hozzászólni, és csak az tud gazdálkodni, akinek saját földje van, vagy saját búzája terem. Nekem nincs földem, nem terem saját búzám és úszintén mondom, hogy nagyon szeretnék legalább 100 hold föld tulajdonosa lenni. Bizonyos, hogy akkor abban a szerencsében is részesülök, hogy elismeri a tudásomat. De csakis a 100 hold miatt. Ezzel azonban nemcsak engem zár ki a hozzászóláshoz való jogosultak közül, hanem minden gazdasági főiskolai tanárt és azt a sok gazdatisztet, akik oklevelük alapján fizetésért másnál dolgoznak. Nekem is oklevelem van, amit azonban nem lehet örökölni, sem vásárolni, hanem csak tanuivalással lehet megszerezni. Van ezenkívül több, mint 10 évi uradalmi szolgálatom.

Már most az előbb idézett kijelentésére való tekintettel én nem vagyok hajlandó Welker urral szakvitába bocsátkozni, ezért kerültem ezt már a jelen cikkemben is. Vele szemben ebből a szempontból a magam részéről is befejezettnek tekintem ezt az ügyet.

Ha azonban következetes akarunk maradni, akkor akciót kell indítani, hogy a földművelésügyi minisztérium költségvetéséből törölni kell az összes gazdasági fő- és középiskolákra szánt összegeket, mert minden ügyvéd és orvos, minden malmos és iparos, minden kereskedő és dilettáns ugy is tud gazdálkodni, a fő, hogy földet örököljön, vagy képes legyen vásárolni. Vannak ugyan országok, ahol olyan értékes törvényt hoztak, hogy egy bizonyos nagyságu terület csakis okl. gazdatiszt által lehet kezelteni azon esetben, ha a tulajdonosnak nincs oklevele. Dehát ezek mind nyugatra elmaradt országok, mi nem megyünk utánuk.

Kula, 1933. dec. 15.

Polich Simon
földnélküli okl. gazda.

»CARBOPAQUET«

Lá d á k b a c s o m a g o l t

Trbovljei fűtőszén

kapható minden lakereskedésben

»CARBOPAQUET«

Levelet kapott a Mihál bácsi

Lapunk olvasói ma hasztalan keresik a Reggeli Ujság vasárnapi számainak állandó kedves és népszerű rovatát, a »Mihál bácsi leveleit«. A levél azért maradt ki a Reggeli Ujság mai számából, mert a »Mihál bácsi levelei«-nek írója erősen meghűlt és már második hete ágybanfekvő beteg. Állapota azonban már jobbra fordult és reméljük, hogy karácsonyra már újból felkeresi a Reggeli Ujságot kedves és szellemes írásával.

Talán gyorsabb lesz a gyógyulás, ha lelki orvososság gyanánt elküldjük neki az egyiket a levelek közül, melyeket hívei és rajongói hozzáknak eljuttattak. A Mihál bácsihoz intézett levél így hangzik:

Igen tiszt Tölt Mihál bácsi!

Mán sok buját-baját, örömit, bánatát óvastuk ki a Zujságú, osztang legutójjára ahogy óvastam, hát megjárta kend avá a szarvaste-hénne. Móg saját szömömmel is láttam, má mive hogy benne is vót a Zujságba az fotografiája.

Osztang mondok az anyuknak, hogy halod hé... má mind rendös embörhő illik má csak móg tiszt Ölöm Mihál bácsi: egy pár sor írása.

Sijtettem is evégezni a jósszág körü, osztang mikó a zutosó villává vittem az ganajt, oda is kajántottam az anyuknak, hogy halod-é hé, kizsid oda az plajbászt mögy oszt a papirost amit a mutkó itt felejtötek az fináncok, oszt ha bejebb kerülök, hát írni akarok.

Nemis soká vacakótam a ház körü, mentem béfelé. Ipeg akó vágot bele az züdü osztang ojan hó havasodot eceribe, hogy csak ugy csavarta, oszt azt se tuttam mérü gyün. No mondok réggere lösz mit takarítani. Hát avva is kezdöm, hogy züg é még a feje, vagy raktak rá valamit a zasszonyok, a mitü kiát. De hogy a szavam össze né keverjem, mennyi pizt adott kend azé a cifra nevü tehénne, mer a nevit mán elfelejtetem, az Zujságot még ehánták a gyerkök, oszt nem tudom még nézni benne.

Mer ahogy összekerültök a zasszonnya, akurát ijen vágásu tehenet kaptam vele a zipamtu, mind a mijet kend annak a finyas kis Asszonynak vett, oszt azé akarom tunni a zárát. It mingyá mögjedzöm, hogy a Zanyuknak nadjon teczcik a csizmája kendnek, mer hogy ojan református kinézésü, még zsinor is van rajta. Osztang még hogy ojan szépen viseli kend a Bajszát, hoszu oszt hégyés.

Mondok a csizmájába bele nyugonék, de a bajusza nem mék utána, mer hogy ismerni kó a zanyukomat. Mingyá bele kapaszkodna, ha kótenék a tojas pizbü.

Má most át Térök a fináncra, mer hogy itt ipeg arru van szó. Mer ahogy óvastam is, hát bánáti embertü vette kend a dohánt, igaz hogy megjárta vele, amikó utazott a mutkó visza felé meg kend bagóztot ki az Kandoktorra, mink így jártunk vóna a fináncokka, ha a zanyuk esze túl nem jár a zeszkön.

A meg így történt.

Ipeg még étettem a gyesznókat, mikó belépett kető, vagyis a fináncokbú. Osztang, ahogy mögláttam ot is vakartam a hun nem vizekedött. Az egyik financ mög látta a zijedelmömet, oszt még is kérdezte,

Aszongya, hogy mi baj Andris bácsi.

Mondok baj lösz ezzökkel a gyesznókka, mer mivel csak darúlik a kukoricát, oszt semire se mennék. De úk nem sokat attak erre tsak elő huzakonnak, hogy mijé gyüttek osztang aszondik, hogy hun a dohán, mive hogy halották, hogy rejtögetök belüle. Mingyá a Kása Palcsira gondótam, mive hogy kehösnek taláta a lovat amit elattam neki.

Mondok, osztang, no bizony nálam nincs még fija se, mer még édös apám sé vót pipás embör.

Erre mán ben vótunk a kiskonyhába, oszt úgy jár a szemük, mind a vizslakutyájé. Ecccé tsak nyúl ám föl a pócra, oszt avva vészi le az pipát oszt mondi.

Hát akkó ez minék, ha még az apja sé pipát.

Tsak úgy csavarodott a szívem, hogy mit is mongyak rá, mire oszt eszömbé jutott oszt mondok. E még öregapámé vót oszt tsak úgy emlékbü örizzük. Arra tsak csóváták a fejüket, oszt béfelé a nagy házba, oszt mondik majd megláttuk.

No gondótam magamba, véged van Andris, oda a kocsi meg a lovak, vége az cifra tehénnek, a gyesznókat se vágom mán le az biztos. Mive hogy a dohán a derékajba van oszt mingyá mögtalálük.

Ecccé csak hajjuk, hogy a zasszony éktelen erditást tsap odakünt. Szaladunk is ki minyányán, hát bátyaság a Zanyuk az istáló ajtóba sédérég mind iz szédüt büрге, aztán evágódik. mind a gyalog béka.

No mondok ennek kampec, osztang még a vér is ehüt benem.

En sé teketórijásztam osztang sokáig tsak kapom a zasszonyt nyalábra, oszt usgyi béfelé a nagyházba, oszt rá az ágy tetejüre. Hát ipeg arra tettem a hun a dohán vót. A fináncok is bé gyüttek oszt látom hogy mán elő is van készítve az árkus papiroso, hogy majd írnak rá. A zasszony tsak hujánt, oszt alig tudom ki veni

belüle, hogy a kesej rugot bele. Így oszt a zanyuk financ azt tanácsolta, hogy tégyek rá hideg borogatást, a mit mög is töttem vóna de a zanyuk váltig lükdélődzöt, mive hogy ojan here kölsöt vóna, a mit röstel a fináncok elő mutatni.

No oszt még kértem, hogy egy kicsit ménynyének ki.

Oszt el is ballaktak, mive hogy a zanyuk még mindig bírta tudóve, oszt nem bírták hallani. De még a kis kapun is ki mentek, oszt a zúra sé láttam Úket. Oszt mikó má mesze jártak, le pöndörödik a zanyuk a zágyrú, oszt mondi, hogy ette vóna még a fene kendet a dohányává, ha most ki nem habrátam vóna velük, hát fizethetett vóna kend eleget.

Avva oszt fogta a Zsétári, oszt mént a dógára a zistálóba. En még utána a dohányá, oszt bé nyomtam a tyúk öl tetejire a szalmába.

Mos mán keresheti a financ.

Hát ha kó kennek jó dohán Mihál bácsi, tsak forduljon hozzánk.

maradunk tejes tisztelét
Vékony Andris még az
Zanyuk a Zerszök, mive
hogy a gyerkök nincse-
nek ithun.

Kelt levelem Bánátba, ebbe a hónapba Luca napján.

Blazsek Ferenc:

Panoptikum. Regény

Akik Blazsek Ferenc elbeszélő művészetét, ezt a könnyed, finom szellemű, mindig melegsztívű lírától zengő s mesék megható mélységeitől komoly prózát már régóta kedves ismerősként figyelték, biztos ígéretet láttak az eddig megjelent nagyszámú s mindig értéktől fémjelzett írásokban arra, hogy a jugoszláviai magyar irodalomnak ez a kiforrott egyéniségű, kiváló képességű íróművésze sokkal nagyobb feladatokat megoldására is hivatott, mint amit eddig nyújtott szípközö szellemességű novelláiban és az életrejtély egy-egy epizódját emberi együttérzéssel feltáró elbeszéléseiben. Hiszen már ezekben a munkákban is tanujelét adta az igazi alkotóművész teljes felkészültségének. Megfigyeléseinek emberi gyökere, ítélőképességének kulturáltsága, intuíciójának széles érdeklődése, meleg lelkiségének friss líraisága és építő hajlamának erkölcsi alapozottsága külön-külön is értékes, együtt azonban oly adottság, amely párosulva egy briliáns kifejező tehetséggel, az elsők közé emeli őt, azon íróink közé, akiktől szellemiségünk, kulturánk jövő kiépítését várjuk. Ez a kulturmunka olyan alkotásokra vár, melyek túl a szórakozás pillanatnyi ösvényein és bizonyos epizódok esetlegességein, melyek talán jellemzők is lehetnek, egyes kérdések megvilágítására, de épen esetlegességük miatt, pillanatnyi adottságuk miatt, aligha bírnak nagyobb jelentőséggel egy kultura életében. Ez nem akar a kisebb lélegzetű irodalmi műfajta lekiicsinylése lenni, különösen akkor nem, ha az ilyen munkákat egy kialakult kulturszemléletű írói egyéniség komoly meggyőződése támasztja alá. Mert ebben az esetben maga a meggyőződés, a hit egysége alkotó értékűvé teszi, egyetlen erős lánczá fogja össze őket. Blazsek Ferenc nagy kvalitásai ellenére is tartozott eddig azzal a munkával, amely eldönti, pontosan kijelöli helyét, összegezi hatóirányát kulturánk sok színre, sok életre váró, alig elindult, féltett, kicsi templomában. De tudjuk, hogy jönnie kell ennek a belépő, imádságos munkának. Hiszen Blazsek Ferenc romlatlan, tiszta kedélye, kincsesen sokrétű finom elméje, igaz gyöngyöket fejteget, ha talán kissé a nagyon gazdag ember póztalan, nembánom fölnyével is, ezzel a kedves gyermekszívű könnyelműséggel, oda sem nézve, sem előre sem hátra, hogy a gyöngyök hova hullanak. De vártuk kincses jöttét. Egyre nagyobb bizonyossággal, egyre tisztulább csodálkozással. És ime megérkezett. Nagy, tiszta kincsesel jött, ahogy vártuk. Most már életet hozott. Egyetlen biztos lépéssel kilépett a játék marasz-

taló bűvös tündérkastélyából, a tündérmesékből történet lett, a kacagó királykisasszonyból szenvedő, síró és megalázott, megalázó és felemelő asszonyok, és a vágy sóhajvioláján vérző, nagy cél, akarás a szerelem. De szemé mélyén ott ragyog a tündérvár örök ígérete, a szépség megáldó, harmatos leérhetetlensége, az örök emberi megtisztulás ígérete. Megmaradt a lélek költőjének. Mint ilyen, az életben is az örök témát találta meg először: a szerelmet. A szerelmet, ami minden és ami ma kifosztva, sziveaszurva fekszik halott, piszkos gázlók alján. Blazsek lehajolt a halott királykisasszonyhoz, hogy életet lehellen bele, hogy visszaadja az anyának tiszta mosolyát, halálos szenvedéseinek ujja elő jogát és kérelhetetlen mementóként ezt a címet írta regénye homlokára: Panoptikum...

Emlékszünk a panoptikumra. Arra a lelkeficamodott kulturára, amely a Lombroso-féle szociologia gennyes kátyujába fullasztott mindent, ami több mert lenni egy kontár kézzel megagyalt viaszfiguránál. A világot ellepték a panoptikumok, a világ tele lett viaszfigurákkal, a bűnözők hazug és aljas, véresen csepegő viaszkjának szörnyű, kábitó, leverő vigasztalóságával. Ez a panoptikum még él, még a világháború után is, hiszen még szükség van rá a »szabad pénz« háremeiben. Blazsek látja ezt a Panoptikumot és ott fogja meg, hogy a szemébe nézzen, ahol az még vissza sem tud nézni, hiszen viaszkszemében nincsen ébredést daloló napsugár. Blazsek regénye amíg témájában legkorszerűbb, kidolgozásában, tartalmában a tendenciától érintetlen emberiség mindig felfelé ivelő hamvas tisztasága, menteni tudó holnapsterü akarása.

Az igaz asszony megtisztító, boldogító szerelmének új hitvallása, új költészete ez a regény. Mély, fekete muzsikával kezdődik a regény. Mélység benne a ma visszhangtalan, szánaíma, együttérzést nem ismerő versenyfutatós vergődése (soha kevésbé szociális idők nem voltak, mint ma, amikor a tendenciák szocializmusának unalomig szajkozott üressége kiölt minden emberi együttérzést, lehet-e társadalomról egyáltalán szó ott, ahol az egyén nem képes semmi erkölcsi megfontolásra) ahol minden fel van téve a vak esetlegesség örvények szélén tántorgó fekete szerencse-paripájára, egy lóversenyen. (Milyen találó korrajz) bizonytalan egzisztenciák utolsó mentségletjén kezdődik a halálos verseny, amit nem lehet ellenőrizni, mert a játékosok ellenőrizhetetlen mélységek mindenre kész

ragadozói. Ebbe a farkas-Eldorádóba sodródik egy jelentéktelen szeszély szintelen csikóján Alföldi Kálmán színművész, (nem véletlen, hogy a regény hőse művész) kinek forró vágya, szépségre szomjas lelkén Ostritz Livia bárónő végzetlen szerű szépsége tűzvészek hatalmával lobbantja föl a lelkek mélyén csillogó életrejek elérhetetlen, mindig felemelkedésre készítő, földi sorssal el nem érhető szépségének csillagfényét. És Alföldi a művész rajongásával indul el — mint ahogy lényegében mindnyájan így indulunk el — hogy a Panoptikum felé érjen. A szépség és föld barca kezdődik, hol a nagy birkózásban sokszor elég a vágy, hamú és üszög marad csak az uton, utat vesztett rokkant lelkek tán orognak célalalanul, bűnösen. Az ember lélegzet visszafojtva követi Alföldit. Az író nehéz utat követ, kimérhetetlen mélységek örvénye zúg alattunk minden lépésnél. Ezen az uton a legbensőbb személyes élmény nélkül nincs csillagfény, ez az a nagy téma, ahol az elme fáklája csak mécspislogássá zsugorosodik, ide hit kell, legyőzhetetlen emberség. Alföldi végig éli a csillagtalan éjszaka Panoptikumát, elér a szerelem aprópénzre éhes kis táncosnőjéig, sőt egy árva perc dermedt vermében már átlépi a Panoptikum küszöbét s megtörtén egy viaszkbábú elé ömlik. Gyilkos szatira. A Panoptikum, mintha győzedelmeskedne. Livia gyönyörűséges ígérete (mert Liviát a Panoptikum egy a löversenyen történt botrány után már besorozta viaszfigurái közé) már egy viaszkbábúig szintelenedett. Megdöbbentő fájdalom hurjai sírnak. Hova lehet innen már menni? A Panoptikum nem ereszt el senkit? S az asszony?... Hát csak ennyi?! A nagy téma elérte legfelsőbb izzását, minden lépcsőn lelépett egészen nihilig, ahova a Panoptikum vezet. Vaj-

jon Alföldi Kálmán (és vele mi) él-e még? És jön a kérdés faldokló szomorú: van-e feltámasztás? És ebben a halálos izzásban jön felénk az a másik asszony, aki szintén élhetne volna akár Ostritz Livia bárónő anyagiaktól nem kötött szabad életét is. Ez az asszony azonban szeretett és azért mindig a Panoptikum fölött élt. Szenvdett és megaláztatott — de élt. És győzött mert az ő szerelme legyőzhetetlen.

Szép ez a regény mesék örök költészetével, ifjúságával. És igaz az ember fájdalmas, könnyes arcával, egy komoly egyéniség együttérző meleg megbocsátásával. S erős, alkotó, a tendenciátlan igaz művészet mindig friss látásu életével. Ennek az alkotó természetnek egyenes következménye stílusa, ez a csillogó intellektustól modern beszéd, amely modern nem a napi felületes kifejezésekben és meglepő fordulatok kieroszakolásában, hanem csak új lehetőségek keresése a kifejeződések friss finomságai felé. Ez az építő modernség azonban mindig egy szívmelleg líra magas csengése, melynek izzása ha néha az egzotikum túlfűtöttségéig is ér, csak színesebbé, de nem keresetté teszik a formák kulturáltságát.

Mélyhavas, dermesztő tében járunk. Megbotlott életünkben tavaszlelkekre várunk. Akik csügged, fagyott szárnyainkat új repüléshez melegítik. Blazsek Ferenc ezen kevesek közé érkezett föl regényével, kiforrott művészetének élő hiteli kincsével lett kulturánk dísz nagyvonalu humánusával. Nőről ritkán jelenik meg ilyen nemis kulturájú írás.

A művészi címlap Kara Mihály izzó dinamikájú, friss tehetségét dicséri.

Krisztyán István.

vagy nem vagyunk többé az öreg Anglia fia!

Ezt mondva, hogy szavainak nagyobb súlyt adjon, öklével a szónoki emelvény székre akasztotta, de ekkor tévesztve, Edward elindult érte, amely félig elnyelte a walesi herceg fejét.

Edward felállt, megszabadította fejét a kalap szorításától és mialatt az egész gyülekezet csendben várakozott, nyugodtan a következőt mondta:

— Uraim, Lord Wemyss érveinek ereje valóban különös, de én inkább megfelelő távolságról szeretem azt hallgatni.

Ezt mondva, helyet változtatott, mialatt Lord Wemyss kollégái hahotája közben zavartan hagyta el a szónoki emelvényt.

Zene

A Szentai Dal és Zeneegylet december 21-i hangversenye

A Dal és Zeneegylet zenekara évek óta eleget tesz minden tekintetben kulturális hivatásának, ember és ember között nem ismer különbséget, csak a kulturális nézőpont az egyben sikerének és jelenlegi morális helyzetének a titka is. Nincs kulturális vagy nemzeti ünnepe, amelyen ne osztaná igaz kultúrakereséssel nagy, örökszép ajándékait, fáradságra és anyagi áldozatra való tekintet nélkül. Nincs zenés színházi előadás, amelyen feladatának magaslatán nem állna. Eleget tesz szociális feladatának is a hivatásos zenészek bevonásával és díjazásával. A legsikeresebben hidal át minden ellentétet, mert a kultúra iránti szomjusága minden emberben a legnagyobb, csak a kellő és megfelelő átvitelekre és összetartozásra kell a szükséges kapcsot megtalálni. A Dal és Zeneegylet e tekintetben százszázaléki teljesíti fáradhatatlanul nagy feladatát. Már a zenekar összeállítása az élő demokrácia, béke, szeretet és harmónia képe. Ez az emberi és kulturális kapcsolat nagyobb és erősebb minden másnál.

Amikor tehát a Dal és Zeneegylet hivatott-sága tudatában teljes egészében eleget tesz mindenkor nagy kulturális feladatának, jogosan várja, hogy hosszú évek óta első nívó önálló hangversenyén ott lássa a kultúra minden barátját. Ezzel szemben tudja az Egyesület, hogy közelebbre megjelenő barátainak a legszebbet és a legjobbat nyújtani. Hogy ez teljes egészében így is fog történni, látható lesz a Dal és Zeneegylet 21-i hangversenyén.

December 21-én a Zeneegylet Kramer Imre hegedűművész közreműködésével nagy zenekari hangversenyt rendez, amelyre felfigyelt az eddigi hírlapírók után az egész Dunabánság és az ország zeneértő közönsége.

A műsor már összeállításában is megállhatja helyét bármelyik fővárosi filharmoniai hangversenyén. Beethoven, Mozart, Goldmark, Hubay zeneszámai, amelyek előadásra kerülnek, a komoly zenét kedvelő, zeneértő és kultúrembereknek csak a legnagyobb élvezetet nyújthatják. Kultúrünnepe lesz ez a hangverseny Szentának amelyen jelen lesznek a vidékről is a zeneértő, számottevő korifeusok. Az előadandó zeneszámok templomi ajátosságot, felejthetetlen gyönyört fognak nyújtani minden hallgatónak. A hangversenyen Ujházy Lajos vezényel. Kramer Imre egyik legjobb hegedűvirtuóza országunknak. Műsorát a két nagy klasszikus Beethoven és Mozart számaiból állította össze és hálából tanító mestere: Hubay iránt egyik világszerte ismert, játszott, híres csárdajelenetével fejezi azt be. Ezekhez a hangversenyszámokhoz csak a teljesen kialakult tudású művész nyulhat, s a világ minden fővárosában hallhatók. Vidéken csak nagyon ritkán. Annnyival is inkább örömmel ragadja meg az alkalmat Szentai városa és vidékének közönsége, hogy a Dal és Zeneegylet ezen kultúrünnepején társadalmi, felekezeti különbségre való tekintet nélkül teljes számban jelenjen meg, ami már az előjegyzésből is észlelhető.

A közlékeny ember

A közlékeny ember rendszerint a vilámon vagy a vonaton válik ismertté. Ott közt ismerettségét hol barnával, hol szőlőkével, szükség esetén férfivel is, ha nincs se barna se szőke. Az ilyen ismerettségéből nincs haszna se az egyiknek, se a másiknak, de kára se. Legfeljebb az a haszon származik belőle, hogy mosoly ül a kocsi utasainak az arcára a közlékeny ember beszélgetése révén. A dolog a firdónél kezdődik. A félig telt kocsi, amely a város központja felé zakaol, felszáll a közlékeny ember. Leül, nagyot fúj és hangosan mondja, csak ugy a levegőbe:

— Tyű az árgyélusát, de hideg van! Olyan jó volt a gőzben, itt még majd valami náhát szedek fel magamra! Aztán körülnéz, van-e hatás? A fejk felemelkednek, a női orrcsókák elő bujnak a prémekekből, majd ismét eltűnnek, kié hogyan. Jön a kalauz, jegyet kínál, mire a mi közlékeny emberünk azt mondja:

— En ebben a bejár hidegben nem váltok jegyet!

— Milyen tetszik, fehér vagy piros? — kérdezi a kalauz hivatalos komolysággal.

— Hát, brate, én bizony ebben a kutya hidegben nem gombolkodom ki, várjon egy kicsit a bánovináig — szól nevetősen a közlékeny ember, majd megkérdi a kalauzt, hogy hát neki nem fáznak a lábai?

— Kérem, ne komázzon az ur, hanem elő a bugyelárist és vegyen jegyet, mert a Rókusnál jó a róka (az ellenőr) és baj lesz.

— Nono, csak lassan, brate, itt van a bérletem, tegnap váltottam ki, jól meghuztak érte. A téli szezonban a ku ya hidegre való tekintettel adhatna az igazgatóság egy kis engedményt, mert ilyenkor sokat szenved az utasember a hideg miatt.

A kalauz megnézi a bérletet, lyukaszt egyet rajta és visszaadja a közlékeny embernek, aki aztán mosolygósan ezt mondja a kalauznak:

— No ugye megmondtam, hogy nem kell se fehér se piros jegy. De maga nem hitte.

Majd odafordul a mellette lévő u ashoz, aki valamely könyvecskét szorongat a kezében:

— Adóhivatalba? Bizony nekem is ki kellene fizetni a kuluk megváltását, de kinek van er-

re ma pénze és ideje?

Na most jön a java. A piacnál felszáll egy szombori kofa. A közlékeny ember odaszól neki, mert éppen vele szemben telepedett le:

— Nehéz-e a ba yu, néni? Sok szombori turót adott el? No csak ide a pad alá a batyuval. Itt nem lesz nehéz se magának, se nekem...

— A fene, aki megette! Magának nem is vót nehéz, de nekem ugyancsak megnyomta a vállamat reggel, amikor cepeltem az állomástól edáig — bőfögi jóízűen az asszony. — Aztán mit tudja maga, hogy mit hoztam én Szomborból, hogy mi mindent cepelek én a vállamon, ha le is tettem a motyómát...

— Hát a fejét cepelte — szól a közlékeny ember, nem hagyta magát, — a' pedig könnyű, mert a szombori kofák fejibe nem sok van, no nem igaz, hisz nincs benne semmi...

Az utasok mind nevetnek, csak a szombori kofa arcán látszik a dühöngés kis pirossága. Amint a közlékeny ember látja, hogy az asszony arca tüzet hány, le is száll.

— No, Isten áldja, mama!

(dr.—)

MINIATÚROK

VII. EDWARD (1841—1910), angol király walesi herce gkorában részt vett a Lordok Háza egyik ülésén, amelyen Lord Wemyss az angol-bur háboru ügyében szólalt fel. Tudva, évő, hogy a Lordok Házának tagjai kalappal fejkön ülnek a helyükön. A szónoki emelvény előtt üt a walesi herceg pompás címlerével a fején.

Lord Wemyss me gakarván győzni a gyülekezetet Kimberley ostromán k szükségességről, kérte, hogy szava zék meg az ostromhoz szükséges új bb ha sereg leküldését Délafrikába. Bár az előcso to okok észserűek voltak, néhányan tehnikai nehézségeket emlegetve, a tervet elereszték.

— A tehnikai nehézségeket leküzdjük, — állította Lord Wemyss lelkesülten —

Karácsonyfa-diszkek

A karácsony a gyerekek ünnepe. A karácsonyfa a gyerekek öröme is. A karácsonyfadiszítés a felnőttek játéka. Karácsonyfadiszítés közben gyerekeknek érzi magát a felnőtt ember is. Minden cukor, minden aranydió ezüstgolyó, csillagszóró és gyertyatartó felrakása külön öröm. S a gyerekek mellett mért ne örülhetnének a felnőttek is a karácsonynak. A karácsonyfa fontosabb az ajándékoknál. Karácsonyfa nélkül nincs karácsony. Még a mai sovány időkben sem. A takarékoság inkább az ajándékok megválasztásában mutatkozzék, de a karácsonyfát, a karácsony fő díszet, örömet és szimbólumát nem szabad elhagynunk.

A karácsonyfa ragyogása, a gyertyák fénye, az enyhe fenyőillat ünnepi hangulatot terjesztenek, a gyermek boldogság felejthetetlen emléket sugározzák, ami végigkísér egész életünkön, amit az idő elmos s amit a karácsony újból visszahoz mindig.

A megváltozott viszonyok takarékoságot parancsolnak és a luxus mellőzését. De luxus-e a karácsonyfa? Igaz, a karácsonyfa nem olcsó dolog, de lehet-e nélküle elképzelni a karácsonyt? Azért, ha már mindenáron redukálni kell, hát inkább a nagyságból vegyünk el. Legyen ki-

csi a karácsonyfa, de — legyen. Diszítsunk fel kisebb fát, de az legyen szép, fényes, igazi szimbóluma a karácsonynak.

A díszítés apró kellékeinél is sokat megtakaríthatunk, ha magunk készíjük őket. A sok fényes, drága díszgömböt például nagyon jól pótolja az aranyozott dió, amit magunk is aranyozhatunk. A diókat előbb a legenyvesvízbe mártjuk, aztán aranyfüstlemez borítunk rá. A formás sütemények, percek, ha otthon készíjük, nemcsak olcsóbbak, de jobb ízűek is, mint a csak díszítésre szánt sütemények. A színes szalagok és pamutok, amivel az egyes süteményeket és díszítéseket felkötjük, tarka össze-visszaságukban is dekoratív hatásúak. A színes pamuttal átkötött piros alma vagy narancs is szép és hasznos dekoráció. Nem törlik, mint az üvegdisz és a végén még meg is lehet enni.

A karácsonyfa díszítése mellett figyelemmel kell lennünk arra, hogy az ajándékok is tetszetősen legyenek elhelyezve a fa alatt. Az ügyes elrendezések, izléses apróságok még a szerény karácsonyt is széppé, ünneppé teszik.

SIETÜNK

hogy segítségére lehessünk jó és izléses karácsonyi ajándék kiválasztásánál.

TIVAR

Hölgyek részére: női kabátok . . . Din. 390-től 790-ig

Férfiak részére: ruhák . . . Din. 140-től 790-ig

téli kabátok . . . Din. 210-től 590-ig

hubertusok . . . Din. 320

Gyermekek részére: ruhák . . . Din. 70-től 150-ig

téli kabátok . . . Din. 170-től 210-ig

hubertusok . . . Din. 160

TIVAR

Karácsonyi ajándék, amely örömet okoz, csak

ODIJELA

Olcsó, hálás és szép

karácsonyi ajándékaimat

odzsaci-i gyártmányu

jutafutószőnyegekben
jutaszőnyegekben
és női
gyapjú-szövetekben

Kleer Károly

novisadi üzletében

(Kralja Aleksandra ul. 19) szerzem be

Az új pasicsevoi gyógyfürdő gyorsan és biztosan gyógyít: izületi- és ízületi kórosokat, bőrt, ideg- és női betegségeket, hipertóniát, stb. Az ivókúra návala tartalmazza a vesekövet, vesebetegséget.

Kétfürdő 8-10 dinár,
többszörös 3 dinár
Teljes napi ellátás
25-40 dinár

A víz természetes hőfoka 28 fok C
A téli időny kezdete
december 15.

Már eddig is bannatos eredmények!

Néplüdrdő Rt Pasicsevo

HIRDESSEN
a
Reggeli Ujságban

Kohn Gyula József
Novisad, Kralja Aleksandra 11.

Nürnbergi kézmű, rövid és szövöttáru nagykereskedés

Sürgöncim: JULES. Telefon: 21-40. Alapítva: 1868

Karácsonyi szenzáció!

A legolcsóbb beszerzési források
Harisnyák, ingek, soknik,
keztük, kötöttárúk, jumperek

Milutinović L. & S. Novisad

Kralja Petra 21 Kralja Aleksandra 12
Tekintse meg kirakatainkat a szenzációs árakkal!

Laza Gy. Milutinovics Slavko Gy. Milutinovics

Kralja Petra 21. **NOVISAD** Kr. Aleksandra 12

Karácsonyi vásár nagy választékban, úgymint férfiingek, hálóingek, jáger alsónemű, nyakkendők, nadrág- és harisnyatartók, sálak, pulloverek, jemperek

Női kombinek, seiyem harisnyák, esernyők, gyapjú harisnyák
Nagy választékban! Továbbá keztük, francia sapkák és a többi hozzátartozó cikkek.

Győződjön meg pontos és szolid kiszolgálásunkról!

Modern kölcsönkönyvtár Szubotica, Stroszmajerova ulica 16.

Tisztviselőknek, iparosoknak és munkásoknak kedvezmény!!!

Heti rádióműsor

Vasárnap, december 17

Beograd. 19: Rádiózenekar. 20: Santies. Szimfónia. 20:20: Előadás. 21: Jugoszláv dalok. 22: Sport Majál cigányzene. 23: Táncelemek.

Budapest. 9:15: Hírek. 10: Retormátus istentisztelet a Kálmán téri templomból. Predikál Munkácsy Gyula felkész. 11: Egyházi népek és szentbeszéd a Jézus Szíve templomból. Szentbeszédet mond dr. P. Bangha Béla dr. jezsuitasági házfőnök. 12:25: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelzés. 12:30: Szűcs Ernő emlékezete hatátnak és szoborbizottság nevében által alkotott mellszobrot a szoborbizottság nevében átadja dr. Komcz Ernő művészeti tanácsos, a rádióállomás nevében átveszi leleltető vitéz Komza Miklós — Megemlékezés Szász Ernőről. Elmondja Somogyváry Gyula. Utána: A rádió 1925 decembere 14. első előadásának teljes ünnepi műsora. 1. XVII—XVIII. századi magyar dalok Kertu Aurél előadásában. Előadja Molnár Imre dr. Zongorán kísér M. Hír Sári. 2. a) Liszt: Szerelmi álmom; b) Bartók: Allegro barbaro. Zongorán előadja Kernöter Jenő dr.; 3. a) Donizetti: Lúda, nagyvárja; b) Tauter: Madár az erdőben. Enéki Sándor Erzs. zongorán kísér Berg Ottó; 4. Hubay: a) Eredőszülő; b) Csernontai hegedős; c) Csárdajelenet. Előadja Hubay Jenő dr. zongorán kísér Unger Erzs. lakodalmi; énekli Székelyhídi Ferenc dr., zongorán kísér Berg Ottó; 2: Gramofonlemez. Közben 2:30: Rádiokronika Elmondja Papp Jenő. 3: A földművelésügyi minisztérium rádióelőadásosorozata. 3:45: Budapesti Hangverseny Zenekar Vezényel Friedl Frigyes. 4:30: „Vidéki színházaink a magyar műveltség szolgálatában”. Galamb Sándor dr. előadása. 5:30: Dallos Sándor elbeszélése. 6: Bura Sándor és cigányzenekara. 7:35: Sport- és ügétversenyeredmények. 8:45: Szimfóniaadás a Stúdióból. „Két leány”. Szimfónia 4 felvonásban, hat képpel. Itta Körös Andor. Rendező Odró Árpád. Utána 9:25: Hírek. 9:45: Róosz Emil zenekara. 1. Gondnod: Faust-kerengő; 2. Rubinstein: Melódia; 3. Versey: Valde triste; 4. Lehár: Paganini, operettegyveleg; 5. Kacsóh: Rakoczi megrösz; 6. Szucsich: Magyar szerenád; 7. Komzák: Újabb bécsi népdalok. 10:45: Perti Jenő és cigányzenekara.

Brüsszel. 20: Gramofon. 21: Meyerbeer: Az alkalmi opera.
Bukarest. 19:20: Gramofon. 20: Shilton Robert, bariton. 20:20: Rádiózenekar. 22: Kávéházi zene.
Frankfurt. 19: Hangkepek. 20: Stuttgart. 22:45: Tarka est. 24—2: Jancsi és Juliska, részletek gramofonon.
Lepzig. 20:05: Bach: Karácsonyi oratórium.
München. 19:20: Harmonika 19:55: Sport. 20:05: Szimfonikus hangverseny. 22:40: Ejjeli zene.

A REGGELI ÚJSÁG HETI RÁDIÓMŰSORA.

Szépát balafalajka-zenekara. Közben kb 12:30: Hírek. 1:15: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelzés. 1:30: Országos Postászenekar. Vezényel ifj. Roubal Vilmos. 1. Verdi: Végzet hatalma, nyitány; 2. Strauss: Történetek a bécsi erdőből, keringő; 3. Beethoven: Román (hobogószó); előadja Jákó Tóth Pál; 4. Urbach: Mendelssohn-ábránd; 5. Lehár: Pacsirta egyveleg. 2:40: Hírek, emlékszeretek, piaci árak, árfolyamhírek. 4: A Rádióélet mesorája (Harsányi Gizi előadása). 4:45: Pontos időjelzés, időjárásjelzés, hírek. 5: „A gyújtás a külföldi gyomrok karácsonyán”. Kilián Zoltán előadása. 5:30: A Magyar Kamaritenyészök Egyesületének előadása. 6: Bertha István szalonzenekara. 7: Rádiómatörpöcs. 8: Perti Pál és cigányzenekara. 8:15: Hírek. 8:30: „Tel” három egyfelvonásos. Rendező Csanády György. 1. „Téli dal”. Itta Babay József. Hangjáték két képpel. Utána kb. 10:30: Időjárásjelzés. 10:35: Gramofonlemez.

Bukarest. 19:20: Gramofon. 20: Enckkar.
Frankfurt. 20:10: Hangjáték. 21: Tarka zenecse. 22:45: Költői átvétel.
Lepzig. 19: Müncheni átvétel. 20:10: Karácsonyi hangverseny. 22:30: Müncheni átvétel.
London Regional. 19:30: Katonazene. 20:30: Tautózene. 21: Rádiózenekar. 22:15: Falkner bariton és Mojezics zongoraművész. 23:30: Táncezene.

Milano. 19:40: Gramofon. 20:40: Donizetti: Szerelmi bajtalan, opera.
München. 19: Humpertének: Jancsi és Juliska, mesecopera. 22:35: Rádiózenekar.
Prága. 6:15: Ébresztő, torna és hangverseny. 17:25: Gramofon. 19:25: Brno. 20: Bratislava. 23:30: Moravska Ostrava.
Párizs. 19:45: Saint-Saens: A sarga herceg, nyitány; Utána Casadesus: A romete, Bölesódal. Dvorszák: Humoreszk. 20:20: Gramofon. 21: Dales.
Vasó. 20:30: Karácsonyi játék. 21: Gregorián enckkar. 21:45: Szimfónia: Chopin műveket zongorázik. 22:30: Karácsonyi ének.

Wien. 11:30: Parasztzene. 12: Az állatlan zenészek hangversenye. 16: Karácsonyi mesé, dalokkal. 17: Karácsony Botlehumben. 17:15: Új lemezek. 19: Népzene. A rádiózenekar, Modma tenor és a Wichart-népzeneegyes hangversenye. Strauss József-Reiterer: Tavasz légy, nyitány. Goetz: Bécsi nők. Kratyk: Gesztenyevirágzás a Práter főúján. Zieherer: Barsony és selyem, keringő, Mestroszi: Két dal. Drescher: Bécsi egyveleg. Weinberger: Két dal. Eysler: Egy nap a paradicsomban, dal Ruprecht. Saját énekkel, induló. 20:10: Andergassen. A hazatérés, szomorujáték. 20:45: Haas: Karácsonyi est. A bécsi szimfonikusok, a Dvořak-énekes-dal együt, Rokita szoprán, Rutschka alt, Mailk tenor. Etl basszus és Löve elbeszélő előadásában. 22:30: Barzena.

Budapest. 6:45: Torna. Utána gramofonlemez. 9:45: Hírek. 10: 1. Nagydánk és a külföld; 2. A babuák világa (felolvasás). Közben: Gramofonlemez. 1. Offenbach: Hoffmann meséi, ábránd. 2. Urbach: Mozart-ábránd (Marek Weber zenekara). 12: Déli harangszó, időjárásjelzés. 12:05: Eugen

Prága. 6:15: Ébresztő, torna és hangverseny. 17:35: Dalok. 17:55: Gramofon. 19:50: Cseh jazz. 20:45: Suk: Tíz dal. 21:15: Brno. 22:10: Cseh szerzők táncdalai.

Róma. 20:40: Fantan la tulipe, operett.
Wien. 3: Gramofon. 12: A bécsi szimfonikusok hangversenye. 15:30: Az Auber-trió játéka. 17: Rádiózenekar. 19:40: Mozart Erika műveiből olvas fel. 19:10: Gebauer: A hátnak szent kigyója és en. 19:40: Sport. 19:50: Pókókvívitz Szergiusz saját műveit zongorázza. 2:00: Ausztria—Hollandia között. 1. Ausztria. Holland himnusz. A bécsi holland követ beszéde. A rádiózenekar és Gerhardt Máriá bécsi zeneje. Millocker: Az elátkozott kastély, nyitány. Strauss—Bittner—Korngold: Bécsi keringő, dal. Schöberl: Induló. Strauss János: Tavasz hangok. Kálmán: Hollandi menyecske, tánc. Fall: Schönbrunn dal. Strauss János: Történetek a bécsi erdőből. Goetz: A világ oly szép lehet, dal. Geyer: Erdővidéki induló. — II. Hollandia. Osztrák himnusz. A hágti osztrák ügyvivő beszéde. A katolikus rádió zenekara, Denis (bariton) és Hartvelt hegedűművész Van an Roy: Ballada hegedűre és zenekarra Brand—Bys: Geluuy, geluuy. Kor Kuller: Két dal. Wierst: Sarlotke. Wagenaar: Korringó ütemben. Közzététel Auszterdamból. 22:30: Táncelemek.

Hétfő, december 18

Beograd. 19: Zec Milos dal- és arcképe. 19 és 30: Előadás. 20:10: Gramofon. 20:30: Opera.

Budapest. 6:45: Torna. Utána gramofonlemez. 9:45: Hírek. 10: 1. A tokaei bor 100 évvel ezelőtt. 2. Tíz perc egészség: Miért kell mérni a beteg lázat? (felolvasás). Közben: Gramofonlemez. 12: Déli harangszó, időjárásjelzés. 12:05: Szimfónia. Né Bárány Erzs. hegedű, dr. Vendéné Boross Margit énekel, zongorán kísér Polgár Tibor. Közben 12:30: Hírek. 1:15: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelzés. 1:30: Maudits szalonzenekar. 2:40: Hírek, emlékszeretek, piaci árak, árfolyamhírek. 3:30: A rádió diáklélorája. „Michelangelo Buonarroti”. 4: Asszonyok tanácsadója (Arányi Mária előadása). 4:45: Pontos időjelzés, időjárásjelzés, hírek. 5: Gramofonlemez. 6:05: „A vitaminok és az élet”. Szentgyörgyi Albert dr. előadása. 6:30: A Budapesti Korál Kamara Ének- és Zenekar egyházzenei hangversenye a Saliérom ucai templomból. 7:25: Az Operaház előadásának közvetítése. 1. „A tenor”. Vig. opera 3 felvonásban. Szövegét a „Bürger Schippel” című vígjáték nyomán írta Góth Ernő. Fehérfőltá Harsányi Zsolt. Főszerep szerezte Dohányi Ernő. 2. „Pesti karnevál”, táncjáték Liszt Ferenc zenéjére 1 felvonásban. „A tenor” után: Hírek. A „Pesti karnevál” után: Időjárásjelzés. Utána Perti Pál és cigányzenekara. 11: Heime-mann jazz-zenekara.

Bukarest. 18.15: Rádiózenekar. 19.20: Gramofon. 20: Vónosnégyes. 20.45: Secosanu-Humica Sylvia énekel. 21.15: Wechsler II zongorázik. 22: Román népzene.

Fraha. 6.15: Ebrészti, torna és hangverseny. 20: Saint-Saens: Samson és Delilla, opera.

Milano. 19.30: Gramofon. 20.40: Senato hegedűs Foga zongoravivész. 22: Hangverseny. 23.30: Táncezen.

Wien. 11.30: Rádiózenekar. 13.10: Gramofon. 14.25: Zimmler József hegedűl, Koller Kata zongorázik. 15.50: Új lemezek. 16.30: Tegethoff tenger-nagyról. 17.20: Pogarsnik Zsuzsi zongorázik. Chopin: Cisz-moll mazurka. Brahms: Változatok egy sejt témára. E-dur, előd. Liszt: H-moll ballada. 18.55: Wagner: Tannhäuser, operaközvetítés az ált. lami operaházból. 22.55: Táncelemek.

Kedd, december 19

Beograd. 19: A Popazazzenekar és Alekszandrovics Nada népdalcsigája. 20: Rádiózenekar. 20.30: Ljubljana. 21.30: Népdalok. 22: Hírek. Cigányzene. 23: Táncelemek.

Budapest. 6.45: Torna. Utána gramofonlemez. 9.45: Hírek. 10: 1. Gulliver utazásából. 2: A 80 éves Magyar Nyelvtudományi Társulat (felolvasás). Közben: Gramofonlemez. 12: Deli harangzó, időjárásjelentés. 12.05: Cziza József és cigányzenekara. Közben kb. 12.30: Hírek. 1.15: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. 1.30: Szikla vokálkar-ték. Akvarrett tagjai: Dáni Dezso, Hidasz Sándor Bálint Béla és Gerenday Vilmos. Vezényel és zongorán kísér Polgár Tibor. 2.40: Hírek, elemiszer-árak, piaci árak, árfolyamhírek. 3: Testnevelési előadás testnevelők részére. Brunner Eva: Bemutató tanítás. 4: „Ünnepi ebédgondok”. Vizváry Mária háziartási előadása. 4.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 5: „Híres gavallérok”. Forró Pál dr. előadása. 5.30: Budapesti Hangverseny Zenekar. Vezényel Polgár Tibor. Operettszettek. 1. Zselner: A kincstárnok, nyitány. 2. Buttykay: Ezüstszarv, egyveleg. 3. Kálmán Imre: Kiskirály, keringő. 3. Pall: Dollarkirálynő, intermezzo. 5. Szirmai Albert: Gróf Rimoldo, egyveleg. 6.30: Francia nyelvoktatás. 7: Gramofonlemez. 7.30: „Milyen keményen kivesek után kutattak Magyarországon”. Legey Lajos dr. előadása. 8: Herz Lili zongorázik. 1. Glazunov: B-moll szonáta, op. 74. Allegro, Moderato, Andante, Allegro, Scherzando. 2. Chopin: a) Cisz-moll mazurka op. 30. No. 4; b) Cisz-moll mazurka op. 63. No. 3; c) Cisz-moll etűd. Ad-dur keringő; e) Fis-moll polonaise. 8.40: Hírek. 9: „A fiatal Erkel kortársai”. Iszsz Kálmán dr. előadása zenei szemelvényekkel. Közreműködik az Operaház tagjából alakult zenekar Dohnányi Ernő dr. vezényletével. Goda Gizella, Szende Ferenc és Závodszy Zoltán. Szünetben: Időjárásjelentés. 10.40: Rügy János és cigányzenekara.

Bukarest. 19.20: Gramofon. 20: Stefanescu-Augustin Gubi énekel. 20.20: Szimfonikus hangverseny. Frankfurt. 19: Hangfestés a zenében, a rádiózenekar előadása. 24: A karácsonyi esoda.

London Regional. 19.30: Balafkázene. 20: King-zenekar. 21: Zenei szimfónia. 22.15: Tánckepék. 23.30: Táncezen.

Milano. 19.30: Gramofon. 20.40: Ganne: Hans, a fuvolás, operett.

Róma. 19.30: Gramofon. 20.40: Vónosnégyes. Utána vígjáték. 22: Hangverseny. 22.30: Könyvtár és tánczen.

Fraha. 6.15: Ebrészti, torna és hangverseny. 18.25: Német dalok. 19.10: Hangverseny. 22.15: Gramofonlemez.

Párizs. 20.20: Könyv filmlemez. 21: Ganne: A költőnőcsök, vígj. operett.

Varsó. 20: Kálmán Imre: A kiskirály, operett. 3 felvonásban. 22.30: Táncezen.

Wien. 11.30: Alpesi táncok. 12: Rádiózenekar. 13.10: Hangverseny. 15.15: Gyermekzene. 15.55: Operalemezek. 17.20: Schimid hegedűművész játéka játéka. Tartini: Ördögtrillák. Beethoven: Rondino. Partini: X. caprice. Wieniawski: Valse caprice. 18.15: Mese a szilárd földkeregről. 19.30: A papnővendékek Gregorián énekkarának és a bécsi fiúénekkar hangversenye. Rokya Erklával. Adventi est, az ünnepi beszédet Schuschnigg kultuszminiszter mondja, közvetítés a katolikus főiskolai szövetésből. 20.30: Beograd. Ljubljana, Zágráb. 21.30: Az Oxford-Bécs jéghokki mérkőzés helyszíni közvetítése. 22.20: Rádiózenekar.

Szerda, december 20

Beograd. 19: Táncelemek. 20.05: Bécs. 22: Hírek, cigányzene. 22.45: Táncelemek.

Budapest. 6.45: Torna. Utána gramofonlemez. 9.45: Hírek. 10: 1. Biedemeier illúman. 2. Liszt nagy pátké-verséből (felolvasás). Közben gramofonlemez. 12: Deli harangzó, időjárásjelentés. 12.05: Az állásalan zenészek szimfonikus zenekara. Vezényel Melles Béla. I. Lehar: Pesti nók, nyitány. 2. Offenbach: Részletek a „Szép Heléna” c. operettből. 3. Translaieur: Bál álom, keringő. 4. Myddleton: Phantom brigade. 5. Kálmán: Részletek a Csikágói hercegnő c. operettből. 6. Borsay Samu: Szamosmenté indult. Közben 12.30: Hírek. 1.15: időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. 1.30: Lonszki-Schweitzer Oszkar szalonzenekara. 2.40: Hírek, elemiszerárak, piaci árak, árfolyamhírek. 3: Testnevelési előadás testnevelők részére. Stromer Viktorin dr. thányi apát „Testnevelés és vallás-erkölcs”. 3.30: A rádió diákéletéről. „Közélet a tenger kecskallagjáról”. 4: agyagfarvi Hegyi István mesei. 4.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hí-

rek. 5: „A sírfő felszerelése”. Deván István előadása. 5.30: Paul Tibor klarinétozik, zongorán kíséri Polgár Tibor. 1. Baermann: Rondo; 2. Mohár Antal: Jellemkép; 3. Polgár Tibor: Elegia; 4. Baermann: Rondo. 6: Olasz nyelvoktatás. 6.30: Bachmann-trió. 7: Munkásfélóra. 7.25: Az Operaház előadásának közvetítése. „Pillangókisasszony”, dalnád felvonásban. Szövegét Long János L. és Balassa Dávid nyomán írta Illica L. és Giacosa G. Fort-diovia Várdy S. Zenejét szerelte Puccini G. Az I. felvonás után: Hírek. Az előadás után kb. 10.15: Időjárásjelentés. 10.20: Gramofonlemez. 11 és 15: Toll Árpád és Jancsi cigányzenekara, Szánbó Gyula énekszámaival.

Bukarest. 18.15: Rádiózenekar. 19.20: Gramofon. 20: Tró. 20.45: Aurelia Nina énekel. 21.15: Chiff Mihály zongorázik. 22: Román népzene.

Frankfurt. 19: Berlin. 20: Verdi: Rigolotto, 3 felvonásos operája.

Milano. 19.30: Gramofon. 20.40: Vígjáték. 22: Hangverseny. 22.30: Táncezen.

Fraha. 6.15: Ebrészti, torna és hangverseny. 19.25: Népdalok. 20: Hangverseny. Suk József 60. születésnapjára.

Róma. 19.30: Gramofon. 20.40: Cimarosa: A titkos házasság, vígj. opera.

Stockholm. 19: Dalok. 20: Szimfonikus hangverseny. Tejmányi Emil hegedűművész. 22: Gramofonlemez.

Wien. 11.30: Rádiózenekar. 13.10: Gramofon, művészelmezek. 15.55: Löblisch Rilita zongorázik. Liszt: Esti harmonia. Feux follets; Meliszó-keringő. Gassen Margit énekel. Schumann: Hóvirág; Marciusi jóbólja, jámborok. Mahler: Válás és elkerülés; Vidám kedvvel a zöld erdőn át. Pfitzner: Dal; Miskép. 16.35: Jégvirágok. 17: Alsóausztriai és nyugatmagyarországi gyermekjátékok. 17.20: Müller Hermann Johanna zeneszerző művei. Az emlékezés dalai; Esz-dur vónosnégyes; Harmon dal. 18.10: Előadás. 19: Zene a tértől. Rádiózenekar és Pumpschart (basszus). 20.05: A szimfonikusok II. hangversenye. Busch: Adolf hegedűművész. Brahms: G-dur hegedű- és zenekari verseny. Bruckner: VIII. szimfónia. 22.35: Az 1934. nanzetközi eszperanto értekezlet. 22.45: Jazz-zene.

Csütörtök, december 21

Beograd. 19.10: Előadás. 19.30: Petrovics Ivánka zongorázik. 20: Igorossana Pia, Vamaesca N. és a rádiózenekar hangversenye. 21.10: Rádiózenekar. 21.40: Szindarab. 22: Hírek. Utána: külföldi állomások közvetítése.

Budapest. 6.45: Torna. Utána gramofonlemez. 9.45: Hírek. 10: 1. Magyar városok: Vác; 2. A jószág (felolvasás). Közben gramofonlemez. 12: Deli harangzó, időjárásjelentés. 12.05: Baróczi Margit hegedűl, Lakner Honka énekel, zongorán kíséri Polgár Tibor. Közben kb. 12.30: Hírek. 1.15: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. 1.30: Az 1. honvédelmi alagezred zenekara. Vezényel Fricsey Richárd. 2.40: Hírek, elemiszerárak, piaci árak, árfolyamhírek. 3: Testnevelési tanfolyam testnevelők számára. Budai Anna: Bemutató tanítás. 4: Sz. Szabó Maria előadása. 4.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 5: A földművelésügyi miniszterium rádióelőadásorozata. 5.30: Zenekari hangverseny. Vezényel Rajter Lajos. 1. Amber: Alarcos bál; nyitány; 2. Bizet: A szép perthi lány, ábránd; 3. Busser: Kis szvit négy tételben; 4. Delibes: Nolla, keringő; 5. Kálmán: Részletek a „Marta grófnő című operettből. 6.30: Angol nyelvoktatás. 7: Diósy Edit énekel, zongorán kísér Polgár Tibor. 7.40: „Fading”. — Egy nő portréja. Márai Sándor elbeszélése. 8.10: A Magyarországi Munkásdalogyletek Szövetsége képviselőiben a Budapesti Munkásdalkör és a Csepeli Munkásdalkör hangversenye. 9: Hírek, ügélversenyeredmények. 9.15: Kis szmpad. „A tigris”, vígjáték egy felvonással. Ira Edmund Brisebarre. Rendező Nádya Béla. 10: Időjárásjelentés. 10.10: Vere Lajos és cigányzenekara Kálmár Pál énekszámaival. 11: Mohácsi Jenő dr. nemzeti nyelv előadása gramofonlemezekkel: „Das ungarische Lied”.

Bukarest. 19.40: Operaelőadás.

Milano. 19.30: Gramofon. 20.40: Donizetti: Szerelmi bájital, opera.

Fraha. 6.15: Ebrészti, torna és hangverseny. 19.15: Hangverseny. 21: Jelenetsorozat. 22.25: Smetana. III. Richard, szimfonikus költemény; Hakon Jari, szimfonikus költemény.

Párizs. 20.20: Könyvtár lemezek. 21: A múlt század 30-as éveinek operái: Halsey: A zsidó II. felvonása. Meyerbeer: Ördög Róbert, III. felvonása. 22.15: Sport.

Róma. 19.30: Gramofon. 20.40: Pietri: Az én házam, operett.

Wien. 11.30: Művészelmezek. 12: Rádiózenekar. 15.55: Gyermekzene. 16.20: Dajos Béla lemezei. 17: Gyermekóra a Jézuskáról. 17.25: Wiederkehr Tilly zongorázik. Bach: Kromatikus ábránd és fuga. Scharlatti: Zongoradarab. Ravel: Szökőkút. Debussy: A lenhajú lány; Szerelmi dal. Dorell: Boszorkánytánc. Liszt: Rigolotto átirat. 18.05: Streeruwitz volt kancellár: Évforduló—körtorduló. 19.05: Keletről nép és város. Bécs. 22: Lábban Antal: Karácsony karácsony, dalest régi és mai dalokból. 20.30: Egy Ausztriában (magyarul). 22.10: Gramofon.

Pentek, december 22

Beograd. 19: Gramofon. 19.20: Előadás. 20: Zágreb. 22: Hírek. Majd: Rádiózenekar.

Budapest. 6.45: Torna. Utána gramofonlemez. 1. Kermbach: Indulógyűlés. I. rész, (Jószág zenekar); 2. Strauss: Dinsmiták; keringő (Róács Emil és zenekara); 3. Young—Brown: A hegyek üregje

Karácsonyi ünnepekre fűszer és csemege árukat jól és olcsón

Mihajlović Miladin

fűszer-, csemege és konfale szerelést üzletében NOV-SAD, Putaki ut 48, vásárolhat.
Nagy választék konyha edényekben!
Versenyen kívüli árak! Tekintse meg üzletemet!

Elsőrendű tüzelőanyag

a legjobb minőségben és legolcsóbb áron kapható 4477
Schwarz Testvérek lakerekesdőkönél
a város vadórhídján szemben. Telefon 20 09

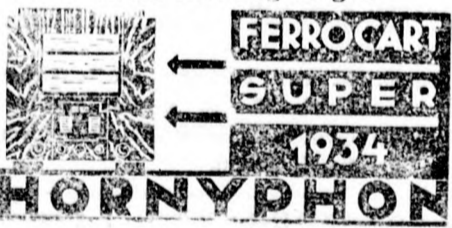
Jatekarok Karácsonyi ajándékok

Kötött áruk igen olcsón kaphatók
Landsmann Adolf, Nov-sad, Kr. Petra 13.
Tekintse meg, s ját érdeklében kirakataimat.

Egy próba

meggyőzi Önt, hogy a futaki tűzifa a leggyorsabb és legolcsóbb meleg, parafésztű. Kétféle, teljesen száraz, egészséges tüzfánk jelelgei árak:
a Tölgy-szék ülenként . . . Din. 270.-
a Földvöröng . . . Din. 240.-
a Csehszék . . . Din. 330.-
a Földvöröng . . . Din. 300.-
A székülső cseréklyhák ülenként . . . Din. 200.-
Futaki, III. osztályú fa (törmelek hasabok, do-
ronok, mindenféle keményfa) ülenként . . . Din. 200.-
Balfátot vékony do-ong (g-lyák) ülenként . . . Din. 100.-
Kereszt nélküli ülenként. Fuvar ülenként Din. 30.-
Aszfalt-futaföldmárka pulcáló faldelapain
A futaki ülenként. 5 percen a városi kanyarú - Fuvar
ülenként D. 30 - T. elsőrendű faldelapain
Steiner & Drvarsko 22-08 4730

Rádio különlegességek

HORNYPHON és **HIS MASTER'S VOICE**
a legjobb és legolcsóbbak
Mielőtt rádiószereket vásárolna, kérem hallgassa meg a készüléket és meggyőződik hogy jobb nincsen. — Kényelmes részeltetésre is kapható
Truppel Béla zeneházaiban
Nov-sad, Puna u 7 Tel. 26-69. Négyen ártelepítéket

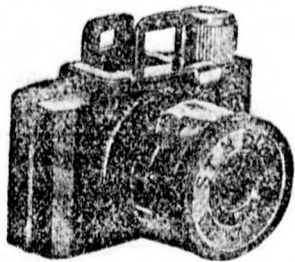

Vásároljon tartós, örömszerző ajándékot

Téli harisnya
antol szövessel . . . 6'50, 12, 13	Zokni
tartós minőség . . . 3, 6, 7'50	Harisnya
tartós minőség . . . 4'50 dinártól
Téli harisnya
tisza gyapjú . . . 26, 32	Zoknirtartó
strapa minőség . . . 5'50, 10	Harisnya
melegtartó . . . 6'50 dinártól
Selyemharisnya
minden színben . . . 12, 19'50	Bokavédő
erős gyapjúból . . . 20'	Kötött kabátka
sarkával, gyapjú, csecc-
mőknek . . . 39'50 42
Selyemharisnya
Bemherő, divatszínben 26, 32	Szövet-sál
antol mintázással . . . 15'	Kötött ruhácska
gyapjú 1-3 éveseknek . . . 56'
Trikó kesztyű
béllet . . . 14'50, 18	Trikó kesztyű
béllet . . . 14 50	Sweater
1-4 éveseknek 10'50, 24, 28
Kötött kesztyű
stulnis, minden színben 24, 26	Kötött kesztyű
béllet . . . 18-	Pullover
1-4 éveseknek 10 50, 24, 32
Bőrkesztyű
nappa, gyapjúbéllel . . . 54-	Bőr-kesztyű
nappa, gyapjú-béllel . . . 62, 72	Trikó-kesztyű
béllet . . . 12-
Reformnadrág
meleg béléssel . . . 25-	Selyem nyakkendő
béllet . . . 12, 15, 24	Kötött kesztyű
béllet . . . 14-
Kombi
mosó-selventrikó . . . 28-	Frens ing
2 gallérral és dupla man-
settával . . . 49'50	Bőrkesztyű
nappa, gyapjúbéllel . . . 39'50
Kötött mellény
béllet . . . 42, 68	Dupla-ing
la minőség 2 gallérral és
dupla mansettával . . . 72'	Kötött sapka
gyapjú . . . 9'50 12, 14
Kötött blúz
divatos fazonok . . . 59'50	Kötött mellény
béllet . . . 76, 88	Flanell-pyjama
minden színben . . . 64-
Franca sapka
béllet . . . 16, 24	Pullover
béllet . . . 39'50, 58, 88	Reformnadrág
la mako . . . 10, 12, 14
Zsebkendő
la batist . . . 5'50		Télsport garnitúra
trikó, nadrág és kabát . . . 18-

Klein Eugen

legnagyobb speciális harisnya-, trikoaru- és lechernemü üzletek
Novi Sad Vel. Bečkerek Senta

Halló! Szülők!

Csak az »ULCA« fényképezőkamaraát vegyétek gyermekeiteknek karácsonyra

Fiúk! Leányok! Karácsonyra csak ezt a legszebb ajándékot kérjétek szüleitől!

Mi az „Ulca“-kamara?

A je'nekor le, olcsóbb és egmeg előbb fényképezőkészüleke. Súlya csak 70 gr, alak a 40 x 41 x 40 mm, a kép nagysága 2 x 2 cm
Mellényzsebben is hordható. Szaktudas nélkül még a gyermek is könnyen kezelheti. Kodestock lencse.

Ára: Fekete kivitelben . . . Din. 69.-
Ní kelezet kivitelben . . . 84.-
1 tekercs film 18 felvétel . . . 9'50
Birteska . . . 18'-

Kapható a szaküzletek en, va y utánvéttel a postaköltség hozz számítással az „ULCA“-kamara képviseleténél, NOV-SADON Alag raševiča 14.
Helyi képviselőik csekély tökével kerestettek. 4905

TUDJA MEG ÖN IS.

hogy sok pénzt takarít meg, ha luszterszűréségletét az első szubotjéni luszterkésztő üzletben szerzi be. Régi luszterek modernizálás. Villany, vízvezeték és köz-onti fűtés szerelése olcsón garancia m llett

Leitnik Testvérek
Szubotica, Fra tere tré

SULYOK fest. tisztít!

Mélyen lesztisztított árak. Min'a szoriat pontosan fest. Pilsné.
NOVISZÁD, POŠTANSKA UL. 14 - ŽELJEZŇKA UL. 25

A legjobb minőségű és legolcsóbb árú 4805
tűzifát, koksztot és porosz szenet
a vevő háznál mérlegeljük

LUDVIG HUBERT I SIN Veliki Liman
Teliclon 25-47

Boldog és kellemes karácsonyi ünnepe csak akkor lesz,

ha családianak szövelet, selvmet és vásznat, mig oithona di szítésére függönyt terítöt, szőnyveget és takarót nalunk vásárol

Jakovljević & Kesler

NOVI SAD 4860
Tekintse meg karácsonyi kirakatainkat!!

KORZO-MOZI
BUFFALO BILL a 100% cowboy filmben
„A halálkör“
és a 100%-os német katona vigjáték
„Kedélyes hadgyakorlat“
Paul Hörbiger, Fritz Kampers
és Lucie Englisch a főszerepekben
Vasárnap délelőtti féltizenegy órákor matiné!
Kedélyes hadgyakorlat

Arena-Mozi, Sombor
December 14-17 Csütörtöktől—vasárnapig
Bársony Rózsi
nagy filmje
Manci és babája
(Liebe muss verstanden sein)
Zenéje: Willy Kollo
Főszereplők: **Bársony Rózsi, Georg Alexander, Wolf Albach Retty, Szabó Oszkár, Oscar Sina**
Műsoron kívül: **Hangos heti híradó**

UF
A legjobb harisnya

Legmodernebb és leg-elegánsabb pulloverek, valamint férfiharinyak legolcsóbban a készítőnél kaphatók 3992
F. BAUER TRIKOTÁGE
Noviszád Futaki ut 27.

Kislakás besendezés
kombinált szoba új bútorral, konyha, könyvek, rádió ke imfüggöny, varrógép, tizedes mérleg, égszekrény stb. eladó. Laza Körtica 11. 4906

Tisztelettel értesitem a t. vevőközönséget, hogy a mai napon Jevrejszka ul. 7 alatt
Játékórakereskedést
nyitottam. Olcsó áraink lehetővé teszik — tekintettel nagy választékunkra — a **karácsonyi bevásárlást**
4892 Tisztelettel **Roistein Alexa** „A gólyához“

Inyencek karácsonyi peccsenyejüket
MARTIN RÓBERT és FIA, NOVI SAD
Kralja Petra ulica 30 — Telefonszám 27-60
készímet hentes- és húsrüzletben szerzik be. Mindig friss felvágott, a s' rendű fűstőthús és sonkák. — Igen mérsékelt árak!

Karácsonyi diszek, ajándéktárgyak
mesekönyvek, szépirodalom, társasjátékok foto-albumok, töltőtollak, levélpapírok
Kották leszállított áron
VIG könyv-, papir- és zeneműkereskedése Subotica

APRÓHIRDETÉSEK
egy hétköznap, mint vasárnap
egy szó 1 dinár NAGY BETUS 2 dinár
a legkisebb apróhirdetés 10 dinár

APOLLO
Csütörtöktől—vasárnapig
10 évben egyszer van egy ilyen film amely mindenkit érdekell
CAVALCADE
Rendezte: FRANK LOYD. A film szövege: Német
Zenéjét szerelte: W. Francéska — Bővebb adatok a filmből:
10.000 katona
4 katonavonat
3 Zepp lin
1 csónakszállító hajó
1500 ló
50 ágyú
5.000 tagú kórus
50 fogat
1.000 zenész
15.000 szereplő
Három generáció izgalmas, küzdelmes szenvedései fele.
Főszereplők:
Diana Wynyard, Clive Brook, H. Mundin
FOX HIRADO
Előadások pontban 7-9 óráig, vasárnap 3-5-7-9 óráig
Telefon: 21-95
Vasárnap délelőtti 11 órákor MATINÉ:
»Vége a dalnak«
Liana Haid, Willy Forst, Verebes Ernő

ODEON
Csütörtöktől—vasárnapig
A filmtechnika bámulatos csodája!
A XX-ik század szenzációja!
A világ legnagyobb mozgószínházainak legnagyobb sikere.
KING KONG
A főszerepben: **FAY WRAY, Bruce Calbot, Robert Armstrong**
Még sohasem látott leletek! — Őrült tömegek!
Egy 25 méter magas gorilla izgalmas, lekéretlenül harca bombavető repülőgépekkel!
Pank New York városában!
Más 100 csodás látványosság!

APOLLO
Hétfőn—kedden—szerdán
Tempó! Szórakozás! Szellemesség! Nevetés!
Remek slágerek! Gyönyörű felvételek!
Ez egy operett:
Nizzai kaland
A főszerepben: **GEORG ALEXANDER, ELSE ELSTEP, BETTY BIRD, FRITZ FISCHER,**
Künnő kísértő műsor!
Csütörtöktől: Minden időnk legnagyobb filmje
»A keresztjegyében«

Kiadó
Uj himző varrógén, 1 kis Singer gép és 1 rádióhangszóró nagyon olcsón eladó Deakova 35. 4923

Wertheim kassza eladó. Szubotica, 13. Novembra ul. 11. Özv. Riesz Dezsőné. 451

Allást keres
HAZMFESTERI állást keresek kisebb házában. Cim a kiadóban. 4878

Intelligens középkorú nő elmenne házvezetőnőnek. Semmi féle munkától nem riad vissza, a háztartás minden ágában járta. Cim a kiadóban. 4896

Városi Mozi - Szubotica
Csütörtöktől—vasárnapig
FOX hangos híradó
Monumentális filmalkotás! Világsiker!
A szabadsághős
RFBELL
Heroikus küzdelme egy maroknyi népnek Napoleon világrengető hadai ellen!
Főszereplők: **LUIS TRENKER, Luise Ulrich, Várkonyi Mihály**
KIS TEREM HANGOS FILM
Nagyvárosi fények
Főszereplő CHARLIE CHAPLIN

SZOBÁ, KONYHA SPEZIALIZÁCIÓ
kiadó. Hilendarska 9. 4918

Kereset
Vennek használt ZONGORAT. Cim Schmolka, Jevrejska 13. 4876

Könyvű 4-6 HP benzín vagy szivogázmotort venni Vadoz Károly Fiai Bačka-topola. 4883

Lavást teljes ellátással keresek házat magánhivatalnok. A ajánlatokat „Rendés” jellegre a kiadóba. 4887

Keresek szakácsnőt, aki szerbiul vagy németül tud. Jelentkezni Noviszád, Futaki ut 91. 4921

Női szabó szalonomba tanulóéányokat keresek Noviszád, Pas-és utca 7. első emelet 4920

CIMFESTŐK, akik apró betűk irásában gyakoroltak, felvétetnek. Noviszád, Djordja Rakovića ul. 12. 4917

HIRDESSEN
a Reggeli Ujságban

KERESEK egy használt olajtengelyes és féderes stráfkocsit 15-20 mázsa teherbírással méhek szállításához. Ajánlatokat kér: Korényi Máttyás kereskedő, Kovin.

VADÁSZFEGYVER, 2 fegyver állvány, szarvasagancsok, tyukketrec, teknő dísznö öléshöz eladó. Noviszád, Nemaszka 9. Udvarban jobbra.

TEMERINBEN kiadó szép uccai lakás, Horváth József szabómester özvegyénél.

ELADO üzletajtó és kirakat vasredőny, Temerinben Horváth József szabómester özvegyénél.

JOMENETELÜ borbélyüzlet a férj halála miatt eladó és újvire átvehető. Temerin, Fő ucca 449 szám alatt.

HÁROMÉVI prakszissal, fogorvosi rendelőben állást keres fiatal asszisztensnő. Cim a kiadóban.

MAJDNEM új férfi télikabát, bádigos szerzőszámok és egy jó falióra eladó Konrádné, Szokol-szka ul. 7.

KERESEK használt zongorát, amit rádióval elcsereálnék. Noviszád, Kr. Alekszindra 3.

VALODI harzi kanári, arany Izabella, fehér és narancssárga a tenyésztőnél eladó. Lerch István Noviszád, Adamovics telep III. csoport 4.

Egy FODRASZNÓ azonnal felvétetik Braun Sándor fodrásznál Noviszád, Alekszander Adamovics ucca 2.

A szerencsés napok babonája

A szerencsés és szerencsétlen napokról beszélgettünk. A társaságnan mindenki babonás. Egyik bátran, férfiasan bevallja — ezek bizonyára asszonyok. A másik rész mesterkéltséggel és kulturáltsággal tartozó gunyosollyal tagad. Tagadnak asszonyi jellemzőkkel és ötletességgel. Ezek természetesen férfiak.

Akad azonban valaki, aki nyíltan ládászt írt a szerencsés és szerencsétlen napok mellett.

— A legszerencsés nap — mondotta ellentmondást nem tűrő diktátori hangon: — a hétfő. Az emberek hétfőn derűsen energiával telten, harcra készen ébrednek, nagy tervekkel és nagy akarásokkal.

— Miért éppen hétfőn? — kérdezte az egyik szkeptikus lélek.

— Mert a vasárnapi pihenő alatt nagy energiamegnövekedés gyűlt össze bennünk. És az a tömegtelen energia mind hétfőn reggel robban ki. Vasárnap semmi dolgunk s így ráérünk elhatározni, hogy ez így nem mehet tovább! Ha méltók akarunk lenni az ember névre, ezen változtatni kell. Tökéletesen elég volt már a tengődésből, a nyomott, levegőtlen életből. A mindennapi megélhetési problémákból. Aztán kimegyünk az utcára és amint körülnézünk, csupa egyesgerincű, jólöltözött ember. Hohó, — hát miért járunk mi kopottan, meghajolva, tétova léptekkel és szomorúan? Az utcán a kereskedők nem húzták le redőnyeiket. Nyilván spekulációból, hogy lássuk, mennyi sok szép dolog van a világon, amit mi nem szerezhethetünk be magunknak.

Természetes, hogy jó volna ilyenkor Sokratesre gondolni, ki az athéni piacon járva és a sok kitéregetett finom szöveteket és fényes ékszereket látva, felkiáltott:

— Mennyi sok dolog van a világon, amire nekem semmi szükségem sincs.

A filozófia és etika atyjával ellentétben nekünk élnék hiányosságai érzésünk támad. És a vasárnapi séta alatt nem tudunk egyébre gondolni, mint hogy mindazt, amit láttunk acélos akarattal, törhetetlen szorgalommal, lankadatlan munkaerővel mi is megszerezhajjuk magunknak. Végre is emberek számára készültek és emberek vásárolják meg.

A vasárnapi pihenő alatt összegyűlt energia elhatározatja velem, hogy holnap — hétfőn — rendbeszedem a könyvtáramat, hogy a fiókomban összegyűlt levelekre végre-valahára válaszolni fogok. Visszaadom a fiatal jegyesek és házaspárok első látogatásait, mindenüvé elmegyek kondolálni és gratulálni. Továbbá elmegyek az egyesületi gyűlésekre, bankettekre, vacsorákra, ahová meghívnak. Vasárnap elhatározom, hogy nem fogok kikapcsolódni az életből. Nem akarom, hogy ha véletlenül valaki összehalálkozik velem, azt mondja: Hohó, hát ez még mindig él? Hiszen tíz évvel ezelőtt, mikor a koszorújára gyűjtötték, tíz dinárt adtam.

Ez még mind semmi. Kikeresem az adóívet és hétfőtől kezdve törleszteni fogok. Mert ha összeszámítom adótartozásomat, már virilista lehetek a fővárosban. Továbbá felmegyek az újságírókhoz, hogy a szanatóriumi díjból is törlesszek valamit. Mert hát ha tüdővést, rákot, tifuszt, vagy más ilyen fajta betegséget kapok és az utcán pusztulok el kellő gyöngéd ápolás és vigasztalás nélkül. És ez még mind semmi. A vasárnapi tervezetések alatt elhatározom, hogy hétfőtől kezdve nyájas leszek minden jó barátomhoz és szembeszállok ellenségeimmel. Majd megmutatom én nekik! A kulcsaimat mindig egy bizonyos, pontos helyre fogom tenni, hogy ne kelljen a naphól tíz-tizenkét órát a keresésükre szentelni. Estéknél beírom a háztartási könyvembe, hogy mit költöttem, mert igazán hallatlan könnyelműség csak úgy vaktában élni. Stb. stb.

És ez így van mindnyájunknál. — foly-

tatta tovább a szerencsés napok magyarázója. — Az új világboldogító a vasárnapi pihenő hatása alatt határozza el, hogy meg fogja váltani a világot. Ilyenkor határozzák el a fiatal szerelmesek, hogy örökre összekötik a sorsukat, vagy ellenkezőleg, végképp szakítanak. Hétfő reggel mindnyájan azzal kelünk fel, hogy elég volt. Itt az idő, ütött az óra, megváltjuk magunkat és a világot.

— Na és aztán? — kérdezte valaki.

— Ez történik hétfő reggel. Estig azonban megmaradunk a rendes pofonokat és kedden már visszatérünk a régi kerékvágásba. A hétfőn kapott meglehetősen nagyszámú és keserves pofonok után világosság kezd derengeni agyunkban, hogy a világ nem is bírná, ha minden hétfőn megválnánk. Sőt magunk sem bírnánk el. Aztán folyik tovább a rendes minden napi napszámomunka, míg vasárnap megint felgyűlik az energia és előlrol kezdődik a s injáték.

— És a siker emberei? — kérdezte valaki. — Akik csakugyan a napfényes oldalra járnak és nemcsak a kirakatokon keresztül nézik a pompás dolgokat és a finom falatokat, hogy képzeli, ezek nem kapnak pofonokat reggeltől estig?

— Dehogynem, csak hogy ezeket a pofonokat nem kergeti le a színpadról. Ezeknek mindig ghétfő van. Hogy mingyárt egy világitó példát vegyünk, beszéljünk csak egy Bonaparte Napoleon nevű emberről. Ez a korzikai megkapta a maga pofonadagját már az iskolában, hol olasz származásáért lenézték, szegénységéért megvetették, rossz francia beszédéért kicsúfolták. Megkapta a pofonját a forradalomtól, mely rangjától megfosztotta, Robespierretől, ki elfogatta és majdnem lefejeztette, a Thermidortól, mely egyszerűen keresztülgázolt rajta, a Konventtől, melynek folyton kínálgatta magát és ahonnét állhatatosan és következetesen elkergették, a hadseregtől, kinek tisztjei nem akartak köszönni a Barras által reájuk erőszakolt tábornoknak. Családjától, mely hatalma teljében folyton alkudozott reá, hogy kinek adja ei? Híveitől, kiket ő tett hercegekké, marsallokká s akik elárulták. Megkapta a pofonokat mindkét feleségétől, kik megcsalták és neveltségessé tették és az állandó pofozás közben ez a Bonaparte, — Napoleon lett. Ezek a örökös hétfőben élők, ezek a siker emberei. Nekünk, közönséges embereknek elég, ha minden héten reggeltől estig bírjuk.

Mindenki elhallgatott. Aztán a szerencsés hétfő után a szerencsétlen pénteki napról kezdtek beszélni.

Tánciskola

Valamikor régesrég az ember tízes éveiben eleget tett volt ama kötelezettségeinek, amelyeket Terpsychoe, a tánc muszája reá rótt. Megtanultuk a keringőt s a polkát; a csárdást amugy is tudtuk, a francia négyest pedig tudás nélkül is el lehetett sétálni. Tízennyolc éves korunkban táncoltunk, husz éves korunkban a terem közepéről néztük a táncolókat. Ennyi elegendő volt egy rövid életre. Hosszabb élet esetén a balett iránt való passzív érdeklődést írta elő a eszió.

Ez az idilli állapot azóta megváltozott. Harmincegyéves év előtt kezdődött a baj a Bostonnal. Eretségét tett urak fejüket rázva fogadták ezt az első földrajzi elnevezésű táncot, amely tanulmányaik meghosszabbítását jelentette. Jöttek utána egyéb geográfiaiak: Java, Charleston. Hogy nehezebb legyen, a földrajzi neveket másfajta tarkították: One-step, Cake-walk, Tango, Fox-trott, Slow-Fox stb. Járni megtanultuk őket, sőt a kedvéért angolul is megtanultunk volna, ha ebben a Black-bottomnál nem tartott volna vissza az illendő ség.

És azóta esztendőről-esztendőre megkapjuk a magunk penzumát, amelyet kötelesegtudóan elvégezzünk kor-, nem- és rangkülönbség nélkül. Hol tanulunk? A tánciskolában! Hol van a tánciskola? Alapjában véve az egész világ egészében és részleteiben nagy tánciskola. Nagy, keserves és drága tánciskola. Ne szoruljunk rá. Egyszerűbb dolog hogyha igazi, valóságos, professzionista, adótfizető választópolgár táncmesterhez fordulunk. Mert valahova fordulunk kell.

Nincs menekvés! Legfeljebb egy: ha visszafelé forgatjuk az időgépet és betemetkezés céljából felfedezünk egy táncellenes kort. Nem könnyű feladat, mert ne higyjük, hogy a régi korok összebeszélészerűen táncgyűlölettel foglalkoztak. Nem! A középkor általában táncba volt örült, a finom XVIII. század pedig inkább elhanyagolta a technikai ismereteket, semhogy a larsang örömeit kellő előkészítés után ne élvezze ki. Amit az előkelők csináltak, népszerűvé lett a rangosak és kevésbé rangosak között is. S nemcsak délen, de északon is népszerűvé vált a tánc.

Mégis volt egy kor, amelyik letompította a táncörömet és így a tánciskola nimbuszát is. Ez a kor körülbelül jó félszázadig

tartott, nagyjában 1840-től 1890-ig. Nézzünk ennek szemébe. Foglalkozzunk például éppen az 1840-es évekkel. Nos, 1843-ban egy kiváltkép érdemes hírlapíró, Frankenburg Adolf így ír le egy tánciskolát:

— Midőn a táncterembe léptem, az ajtónyílásra egy pár kisasszonyka robogott ki, de igénytelen személyemet látván, éppen oly sebessen osont vissza. Két-három kénsárga kesztyűs táncarszlán esoszogó léptekkel me-regette a szoba hosszát, az egyik a tükör előtt hajait borzongatá, a másik fogait piszkálta. Azután jön maga a tánc. A legszenvedélyesebb táncdolgozónök szökdecselnek ide és oda, keresztül-kasul, hogy a mamának szinte sugárzik arca örömeiben. Törődnek is a mostani táncoknál a művészet elemeivel: a rögtönző divat mindent felforgat, mivel mindent csak pillanatnyi hatásra számít. Nehezen hiszem, hogy a nyugodt néző ezen nevetséges konyulatokban gyönyörködhetnék vagy szerelmes lehetne egy hölgyecskebe azon pillanatban, amikor ez lihegve, barnapiros arccal fenndobogó kebellet és eltolt mellkendővel dül egy székre s arról félperc múlva felpattanván, a tombolást kecsesen és végnélkül folytatja.

— De ime, a táncmester belép és különböző capriolák közt a csillár alá jut, ahol a háziasszony kezét megcsókolja, azután selyemkendőjével először lakkcipőjét, később arcát megtörölvén, tenyerébe csap, mire a párok összeállanak. A klavirverő, egy alacsony rubinorru emberke, a klavirhoz ül, majd fecskefarka egyik szárnyából egy pár sültalmát s egy jókora darab bábakalácsot huzván ki, azt a legnagyobb óvatossággal a kótatámaszra rakosgatja.

Eddig minden rendben van. A borzalom mostan jön. Most megtudjuk, hogyan viselkedtek a táncórán az anyák, a negyvenéves kort is megért idős matrónák. Ennél is szigorubb a Pesti Hírlap tudósítója 1841-ben, aki „szeret minden olyan vigasságot, amely örökzöld oázisként tűnik fel életünk sivatagában”, azonban visszaborzad a gondolatától is annak, hogy egy nevelőintézetbe 6-16 éves lányokkal álarcosbál rendeztesék.

Igy volt ez régen. Ma azonban országvilág tudja, hogy fiatalabbak vagyunk. Ha pedig ez így van, gyerünk táncolni vagy legalább is táncolni tanulni. Nem szabad el-késni.

Vergődés a faj körül

Isenburg herceg, egyetemi magántanár: *Das Problem der Rassenreinheit.* - Friedrich Mauns pädagogisches Magazin. - 1933 21. I.

Mikor a mult század derekán Darwin az állati fajok keletkezését, egymáshoz való viszonyát, harcát és végül pusztulását, röviden az életre kiválasztását a közérdeklődés világosságába helyezte, bizonyára nem sejtette, minő politikai elmefuttatások majd ökölharcok áradatát zúdítja az emberiségre. Pedig a dialektika uja azonnal nyitva állott, amint eszméjét felvetette: Ha két állatfaj közül az tartja meg életterét, veszi el a másiktól is az övét, amelynek rághószervei erősebbek, vagy szaporasága élénkebb, ha ugyanazon faj változatai, családai közül is az folytatja az egésznek nemzedéksorozatát, melynek hímei szebbek, erősebbek, vitézebbül küzdenek meg a nőstényért — nem fekszik-e közel a gondolat, hogy az emberi családok, népek, fajok közt ugyanilyen kiválasztás dönti el, hogy melyik fog a jövő századokban létezni, szaporodni, művelődni, a többiek fölött uralkodni? Most egyszerre aggódalmas vizsgálódás tárgya lett az, ami azelőtt csupán mint természetes érzés, magátólértetődő eszelekvésirány létezett emberiségünkben.

Bátran mondhatjuk, hogy a maga faját minden egészséges lelkű ember szereti, bármint legyen különben a bőrszíne, koponyaalkata, hajszálátmérője. Minde kiékel felcsillan a szeme, ha gyermekének, urakának seregén végignézve megállapítja: egészen én vagyok én, csak éppen fiú- és leánykiadásokban; egyneműk meg szakasztott fiatal mása öreg atyámnak, anyámnak. És éppen ezért különbek, szebbek, okosabbak, derekabbak minden másféle gyermeknél; legalább én így látom. Többre is kell, hogy az életben vigyük bármely kortársunknál, ő belőlük kell kikérülniök a haza felvirágoztatónak, az emberiség megváltóinak is. Hogy ez valóban vagy legalább minél valószínűbben így legyen, magam is meg teszek mindent, ami fogyatkozó erőmmel még kitélik, előmozdítom, pártolom a fajtám-bélieket, elisztiótom az utból versenytársait, ellenfeleiket. Persze ilyen ellenfeleknek, legalább egyelőre, nem szabad minden más embert tekintenem: vérbeli utódaimhoz hasonlóan, sőt olykor velük egyenlően kell pártolnom azokat, akik nekik barátai, segítők, kiegészítőik lehetnek. Tehát mindegyiknek a velük egy népből, az én népemből valókat más népek szülőiteivel szemben. Meg akik, ha más népből, de legalább egy fajból valóak velük, velem.

Mindez egészen természetesen, olykor ugyan összetűzésekkel, verekedésekkel, eszel szövényekkel, még háborúkkal, forradalmakkal is megy végbe, amig az emberek szükség és társasági szolgálatában csak szinte tudattalanul kialakult érzéseiket követik. Ellenben már baj lesz, ha az emberek tudományos rendszerbe keletkezett fajta-szeretüket és gyűlöletüket, ha általános érvényű zsinórméreteket keresnek arra, melyik is legyen a minden állózatot szolgáló saját és melyik a minden eszközzel irtandó ellenséges faj.

Már magába a szóba is belebotlik a nyelvünk. Gyermekkorunkban úgy tanultuk, hogy öt határozottan megkülönböztethető emberi faj van: a fehér kaukáziai, a sárga mongol, a fekete afrikai, a rézbőrű amerikai és a barna ausztráliai faj. Csakhogy — már ezek sem fajok, a szó természettudományi értelmében, mint például az állatok közt a kutya vagy macska, a növények közt a buza, burgonya vagy akác. A különböző fajú emberek első találkozásukkor megdöbbenhetnek egymás láttán, még gyűlöletet, megvetést is érezhetnek egymás iránt. De össze is szokhatnak, meg is szerethetik egymást, a legbenső, családi közösségbe is léphetnek egymással, utódai sem szám, sem életképesség szempontjából nem maradnak el az egyfajú szülőiktől. Mindezek után az emberiségben fajokról beszélni nemcsak

a Szentírassal ellenkezik, mely tudvalevően mindnyájunkat egyetlen törzsatyától és anyától származtat, hanem a valóban tudományos megfontolással is.

Teljes lesz azután az eszmék zavara, ha a fajlételetet politikai, gazdasági, társadalmi harcok eszközéül akarják használni. Ilyenkor azután feltétlenül káros befolyású, ezért mindenképpen elkerülendő idegen fajraak fog feltűnni nem egy egész megjelenségben és egészen isegén a hasonló egyén olyan ember előtt is, aki máskor tőle sokkal a határozottabban különböző felebarátjában is hajlandó az egyenlő megbecsülésre és pártolásra jogosult testvért felismerni.

A faji kérdést tudvalevően legújabbban Németországban állították leginkább élére. Hogy Németország valóban német legyen, ehhez — mondják az ottani gyakorlati fajpolitikusok — legelsőbbben is árjának kell lennie, tisztának mindenféle nemárja keveréktől, még azoktól is, akik már teljesen német nyelvvel, megjelenéssel, gondolkozással lépnek fel. De kik azok a nemárjak? Az évszázadok során német fölre került és ott gyökeret vert franciák, szlávok? Nem, ezek árjak, ezeknek utódai a legnémetebb németeknek fogadhatóak el. A finn-ugor-fajták? Hisz ezeket jöformán nem egy élet ismerni, barátságból is be lehet és kell őket fogadni. A mongolok, szerkesenek? Ezek német területen olyan kevesen vannak, hogy esetükkel tüzetes bűnözés is kár; a gyakorlat majl megmutatja a velük szemben való eljárás helyes útját. Maradnak még a szemérek, sabaosabban a zsidók; ezek azok, akik itt vannak, működnek, érvényesülnek. Ezeket eddig majl mindenben teljes jözu tagokként fogadták be a népbe; jelenleg azonban ellenük, csakis ellenük kell a német faj tisztaságát és ezzel élet- és érvényesülésségét védelmezni.

Hogyan? Erre a kérdésre bizony elég órasztikus feleleteket a tak már a politikusok, de némely társadalom-elmélkedők és pedagógusok is. Nem célunk az ez irányú iódalmat részletesen ismertetni és csupán a kérdés több mint ki-ös nehézségeinek megvilágítására válaszoltuk ki egy magas származású és tudományos hivatalú szerzőnek sok gonddal és — tegyük hozzá mindjárt — tépelődéssel megírt füzetét.

Szerinte a „beltenyészés“ az egyfajúak állandó összeházasolása maguknak a fajoknak önvédelmi ténye. A legrégibb uralkodó családokban testvér-házasságok divatoztak, mert így vélték a fővezetésre képesítő kiváló tulajonságok örökös megőrzését biztosítani. Persze, mikor azután az egy családon belül házasság azonos betegség-hajlamok összegeződésére, tehát elköresodásra vezetett, már erkölesteleneknek is kezdtek találni a testvér-házasságokat. (Az eszmék kifejlődésének mystikus és valási útjait a szerző itt teljesen mellőzi.) — Az idegen betöréstől mentes szigeti helyzet igen kedvezett a sajátos kultúra kifejlődésének; példa: Anglia, Japán, már az öko ban Kréta. A nagy kulturális fellendülés két szinten védett fekvésű, e mellett földművelés kifejlődésére alkalmas országban: Egyiptomban és Mezopotámiában következett be. Itt tehát elmaradtak két faj keveredésének „pusztító“ hatásai? Ekkorát a fenséges és tudós szerző sem állít, neki is tudnia kell, hogy az általa felhozott területeken igenis nagyon messzemenő keveredések mentek végbe, elűzték meg minden valós inuség szentit a legnagyobb műveltségi fellendülést. Tehát: minden faj különféle osztályok, törzsek, nemzetek keveredéséből áll elő; csak a nagyon határozottan különböző fajúak keveredése jár feltétlenül káros eredményel; a nem nagyon eltérők vegyülése még jó hatású is lehet, kivált, ha addig még tiszta tenyészetek keverednek első ízben. Külön-

böző német vidékek példái mutatják, hogy a faji tisztaság derék, jellemes, de e mellett merev és nehézkes népet hoz létre, míg a művészi lendületnek, a nagy elmék kitermelésének a — kellően adagolt! — keverés a feltétele.

Terünk nem engedő, hogy a kiváló szerzőt a jó és rossz fajkeverések elhatárolásának utvesztőibe kövessük, sem azt, hogy kivizsgáljuk, a legszélsőségesebben kevert fajú mulattok, meszticek sokszor valóban csekély földmi termékenységének, alacsony földművelési színvonalának oka nem első sorban az ill. török keverés len gazdasági és ferde társadalmi helyzete-e? E helyett a most ismertetthez hasonló könyvek hatásától megint csak ahhoz a Könyvhöz menekülünk, melyben meg vagyunk írva, ki a mi felebarátunk. És az is: egy akol leszen és egy pásztor.

Farkas Geiza

MINIATÜROK

ERNEST REYER (1823—1909), a nagy francia zeneszerző és zeneesztétikus egyike volt Berlioz legjellegesebb köedőinek és ama kevesek közé tartozott, akikkel Wagner hácahrd eme híres előfutárja benső barátságot tartott fenn.

Amikor Hector Berlioz 1869 március 8-án elhunyt, hűséges szögija kenyér nélkül maradt, mert a „Tróják“ szerzője nem volt olyan gazdag, hogy szolgáira sok évi szolgálatait ja amarással, valami csekély örökséget is gyha ott volna hátra. A szolga tehát elment Reyerhez és így szólta: — Ön Berlioz barátja volt, önének tehát époly jószívűnek kell lennie, mint szegény gazdán volt. Most kenyér nélkül vagyok. Segítsen rajtam.

Néhány hét múlva a szolga Reyer jóvoltából a Szépművészetek Minisztériumának portása lett. A jó ember ilönként felkereste pártfogóját és mindannyiszor ezt kérdezte tőle:

— Jó uram, nem nevezték még ki akadémikusnak?

— Nem barátom, — hangzott mindannyiszor a: egyforma válasz.

— De van remény arra, hogy nemsolára az lesz?

— Ez nem tőlem függ...

Egy napon végre a mi isztériumi portás örömtől sugárzó szemmel, még egy arccal, kezében újságot, hóna alatt csomagot hozva lépett be a zeneszerzőhöz.

— Végre rendben vagyunk, — mondta remegő hangon. — Benne van az újságban. Boldog vagyok, nagyon boldog. Már félni kezdtem, hogy nem teljesíthetem bollegult gazdám kívánságát, amellyel halála előtt bizott meg. Ime, itt a csomag. Szegény gazdám meghagyta nekem, hogy a on a napon hozzam el önének, amikor az Akadémia beválasztja tagjai közé.

És az öreg szolga megindultan, szinte vallásos szertartásossággal bontotta ki a csomagot, amelyből Berlioz zöld pálmákkal díszített akadémikus ruhája került elő. Ebben tartotta néhány nap múlva Reyer ünnepléses bevonulását a Halhatatlanok közé.

Mindentele tüzifa, fűreszgyári hulladék faszén vagon-
tételben legolcsóbb beszerzési forrása

T O T H FAKERESKEDEMI R. T.
Bacska Topola. Telefon 20. 1453

23 dinár aprított száraz bukkia 100
kg. ként házhoz szállítva
Mindennemű tüzfát ki-
csinyben és vagon-tételben a legjutányosabb áron
szállít. Ugyanott kapható

I-a dílókosz 80 dinárerre 100 kg ként
ROMANICS fakereskedeles, Szuboilca
Banics, Csevi (Pálcski) pui 10. 415

legkésőbb szerda estig mindenki küldje be megfajlesztését.

Tudom, hogy ez a vidékieknek nem könnyű feladat, de kivételesen megtehetik. A Reggeli Újság karácsonyi száma a rendesenél nagyobb lesz és a sok ezer újság kiszédése és nyomtatása sok munkát igényel. Ezért kell ezen a héten a Tündérszágot is idejekorán beküldeni, hogy elkészülhessünk a pontok összeszámlálásával. Ne hagyjátok tehát holnapra, vagy holnaputánra a festést, vagy a rejtvények megfajlesztését, hanem iljetez nekik még ma és ha elkészültök vele nyomban adjátok postára, vagy hozzátok be személyesen a szerkesztőségbe. Így azután senki sem marad ki a névsorból.

Itt említem meg, hogy a multvasárnap rejtvények között a második számú hibás volt. Ezért senkinek sem adtunk pontot, s így a be-rejtvényekért összesen csak 5 pontot osztottunk.

Puskás Emmi és társai, Kurucz János. A multvasárnap Tündérszágban közöltem egy szomorú verset, melyet Kurucz Jani küldött be. Megemlítettem azt is, hogy János barátunk a lányok nagyon szekirozzák az iskolában. Ezt Puskás Emmi és társai arra magyarázták, hogy Kurucz Jancsi talán bizony ő miattuk adta bura és bánatra a fejcsékjét. Bocsnát-kérésül most az alábbi verset küldték be hozzám:

Középkorban vagyunk,
De azért jók vagyunk.

Fükat szekirozzuk,

S nekik szerbuszt mondunk.

Hogy Kurucz Janit szekiroztuk,

Ezért bocsánatát ohajjtuk.

Reméljük, hogy megjavulunk

S Kurucz Janit nem szekirozzuk.

Egy fiu többet ér, mint száz lány,

De mit csináljunk, ha ilyen a találmány

A szomorú vers bennünket meghatott,

S nagyon sajnáljuk szegény Jánost.

Ha a Kurucz Jani verse titeket meghatott, engem meg a ti verseitek hatott meg. Annaira meghatott, hogy sirni tudnék, mert ilyen rossz verset még a középkorban sem írtak, amiben a vers szerint most éltek. Nemcsak az fülös találmány, hogy egy fiu többet ér, mint száz lány, hanem az is, hogy az Emmi, a Veronka, az Eliza, az Irén, a Teri, a Maris meg a Böcsi, tehát összesen hét lány nem tudott ennél jobb verset írni. En a Kurucz Jani nevében meg ígérem, hogy ő megbocsátja minden bűnötöket márcsak azért is, nehogy még egyszer versben kérjétek tőle bocsánatot.

Mészáros Böske. A »Szép festményt küldtek bes rovathba azoknak a neve kerül, akik

csak festményt küldenek be rejtvénymegfajlesztés nélkül. Aki rejtvényt, meg festményt is küld annak nevének csak »A rejtvénybajnokság állása« című rovathban közlöm. Ha külön-külön leírnám a nevéket a festményért is, meg a rejtvényért is, úgy az egész Tündérszág nevekkkel volna tele.

Bálint Antal. Valószínűleg karácsony másnapján jövök el Temerinbe, de ne higgyétek, hogy megjídek attól, ha ti engem meggömmölyéztek. Mert én már itt Noviszádon tele rakom a vagon hólabáival. Mire Temerinbe érek, addigra a hólabából gömölve lesz és úgy megostromollak vele benneteket, hogy csuda.

Schwarz Évike. Kösönöm a jó savanyucukrot, amit a születésnapjára kaptam ajánlékból küldtél. Csak így gratulálók és nem húzom meg a füledet, mert amint írod, már éppen elegen meghúzták a gratulálók. Remélem te nem használod ki ezt a szokást, ahogy az én kislányom kihasználta néhány esztendővel ezelőtt. Mikor ugyanis megajándékoztam a születése napján, szokás szerint persze a fülét is meghúztam, hogy nagyra nőjjön a gazdája. Két-három nappal később elébem áll, szörnyen pipiskedik és egyre biztat: »Apukám húzd meg a füledet!« Eleinte nem tudtam, mi leli, csak később jöttem rá, hogy miért sürgeti ökelme a fülhúzást. Megjegyezte ugyanis, hogy a születésnap fülhúzásnál cukrot is kapott és azt hitte, hogy most már minden fülhúzásért jár a cukor.

Balázs Piri Ernő. Tréfás írásod nagyon jó, sorra kerül a Tündérszágban. Csak azt ajánlom, válasz más nevet, mert a »Mitska« szót magyar nyelven semmiképpen sem használja. A »Miska« gyerek aláírás talán jobban megfelelne. Rejtvényeid sorra kerülnek, a legközelebbi tréfás írásodat is várom.

Brucker Béla és Lidi. Hála Istennek, hogy végre Béla is megszólalt. Már attól félttem, hogy úgy nekülgött a tanulásnak, hogy addig nem is ír, amíg legalább is professzor nem lesz belőle. Én is olesónak találok az oroszánt, amit a mult heti számban rejtvényben árultak. Még sem ajánlom Lidinek, hogy vásároljon belőle, mert azon nem lehetne ám úgy lovagolni, ahogy Bia lovagolt azon a nagyfüllű lovom.

Keszler József, Horváth Juditka, Kovács Lili, Kovács Irénke Gulyás Franciska, Naacs István, Molnár Mihály, Maros Karsai és Lea, Monoki Zsuzsi, Sós Dezső, Sörös Matildka, Szakács Teréz, Talló Gizi, Tóth Tamás, Tuner Vincze, Vastagh Gyuri és Matyi, Viczko Ferenc. Szeretettel üdvözöllek benneteket a Tündérszág táborában. Aki közületek eddig elmulasztotta írja meg pontos címét és, hogy hány éves.

A Reggeli Újság vasárnapi inqven melékete. — Szerkesztő: Dezső Bócsi

Lepény Peti, Fozék Kati, meg a Pajtás Kalandjai

Írta: Dezső bácsi

Megszentül a kisharang

Peti koptákkal nem lehet ám birni. Ugy örülnek, hogy biz le sem tudom írni. Idegenből végre honi földre értek. Teljesült fő vágyuk mit Urukától kértek.

Ott ring a kis csónak lágyan a part mellett, A három pajtásnak biztatás nem kellett.

Nimi-ni, mondogatják, — a neve »Előre»,

Jó utjuk lesz benne, biztosak felőle.

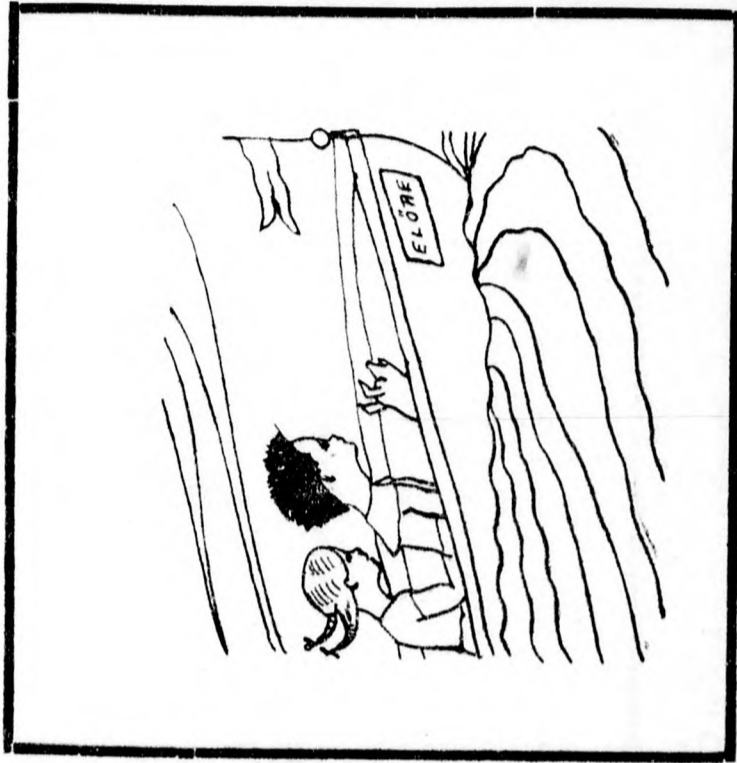
Fessétek ki a képet izlésték szerint.

A lestményt azután küldjétek el a Tündérszág szerkesztőségébe.

Aki a legszebb festményt küldi be, a Noviszádi Union cukorkaüzlet csokoládéját nyeri.

A lestópalyázat szubotical Ruti cukorkaüzlet csokoládéját kapja.

Alkonyodik lassan, csillagfény az égen, Esti harang szava csendül át a légen. Hallod! — mondja Peti — s elcsuklik a hangja... Mert a harang az ő falujok harangja...

A gyors kis csónakon minél messzebb jutnak, A nagy boldogságtól beszélni sem tudnak. Mert a part virága, minden fája, bokra ismerősként mosolyog a kis vándorokra.

A bektüldő neve és címe:

Margit 29, Erdős Ilonka és Imre 7, Fülöp János 218, Fekete Ilonka 96, Gubik Sándor és István 20, Juhász Sándor 4, Karpoc Ant 304, Kovács Sárka 239, Keller Ilonka 140, Konya Tibor 37, Kovácsics Kálmánka 49, Klier Kató és Józsi 53, Labányi Etelka 214, Lukács Pál 38, Lakatos József 53, Mikulinac Anna 230, Méric Károly 285, Molnár Verona 76, Nagy Csizrok Erzsébet és István 111, Nagy Sanyi 249, Németh László 273, Pencz Sanyi 300, Rajda Margit, Sanyi és Laci 104, Reiter József 57, Simovics Margit és Ferike 233, Sarányai Kató 50, Sörös Matildka és Pistike 22, Szilágyi János 19, Szalkai Vali 236, Szabó Aranka és Erzsike 38, Szlavkovic Lajcsi 85, Szirányi András 39, Szabó Juliska 1, Szakács Teréz 3, Tóth László 276, Trencsényi Mariska 46, Tóth Feri 166, Tomas Laci, Rudi és Józsi 97, Takácsi Árpád és Gábor 86, Tóth Gizella 45, Tóth Rózsika és Iduska 15, Tóth Margitka és Ilonka 22, Vékás Laci 238, Vico József 48, Vizi János és Kálmán 78, Varga Sándor 21, Vastag Gyuri és Máttyi 20, Vico Ferenc 7, Varsányi Irénke és Pirike 17, Zsoltár Irén 251, Apró Laci 239, Brucker Béla és Lidike 239, Brückner Laci és Gyuszi 296, Bún Kamilla 221, Brezovác Mária és Iván 292, Bartók Ilonka 99, Csizvác Juliska és Erzsike 204, Erdélyi Kató 88, Ferró Ottóka 256, Forgó László 188, Fülkó Kató és Annus 143, Fischer Konrad 32, Kosztolányi Manci és Sanyika 296, Kurin Lajos 301, Katona Mancika 197, Kanyó Máttyi 289, Kiss Juliska 233, Klausz Józsa 294, Kovács Feri 260, Katona Aranka 162, Körmendi Gizella 259, Keeskéményi Erzi 76, Keszler József 23, Kisvárosy Margit 8, Kéményi Józsi 11, Majoros Irma 173, Németh József 302, Nagy Erzi 78, Nagy János 22, Pajor Évike és István 243, Pistyák Laci és Ilonka 192, Péter Károly 58, Radó Irénke 302, Sorg Etelka 295, Spilfer Károly 301, Schmidt Béla 6, Szabó Vilma és Juliska 114, Török Janka és András 63, Tapocsányi Ica 79, Talló Ferenc 129, Tunner Vince 22, Tóth Tamás 23, Takács Magdus 19, Weber Márta 302, Vonya Irén 161, Vécsi Franciska 62, Zelics Kató és Erzi 73, Bálint Antal 283, Balázs Piri Ernő 302, Bali Gabi és Pisti 301, Beresényi József 298, Bittó Sándor 283, Budák Baba 107, Drégely Ilonka 225, Duganics János 150, Fűrjes Terus 298, Fodor István 233, Galkó Annuska és Laci 245, Grösser Géza 302, Gábrriel Aca és Ilonka 156, Gyenge Janika 254, Homola Juliska 23, Horváth Juliska és Gulyás Franciska 9, Jung Gabi 284, Jung Zoli 219, Justus Dani 45, Kovács Gizike 256, Kovács Sárka 293, Kott Laci 70, Krautwurst János 57, Kovács Irénke 24, Lázár Péter 272, Lehecky Lidike 265, Lendár Mihály 64, Mészáros Böske 107, Mohr Zoltán 264, Mészáros József 255, Mörtycz Károly 296, Nagy Vilma 286, Nagy Csizrok Erzi és István 117, Neumann Magda 262, Ökrész Magdi és Olga 276, Papp Sanyi 300, Pölhe László 296, Paska Ferenc 268, Polgár Erzsike 50, Rajn Éva 112, Schwarz Évike 279, Sárosi István 276, Sárosi Vit-

ma 276, Stefanides Géza 170, Szelkó Mihály 165 Szántay Péter és Pál 298, Szviderszki Tibor és Béla 164, Szűcs István 220, Szovics József 181, Szűcs Ilonka 133, Tóth Bázsi 26, Tóth Béla 228, Tóth Ilonka 215, Varga Teruska 270, Varga Laci 294, Zsagár Ernő és Kató 270, Balogh Kálmán 189, Baksa Sari 187, Dolenc Lilike 234, Gombács Annus 290, Gaal Magda és Gizi 227, Horgosi Dezső 155, Istók Bandi 187, László Laci 37, Molnár Ilonka 215, Oravec István 76, Putz Ilonka 281, Siposs Margit 303, Siposs Gizella 303, Santa Kornél 119, Tandori Pál 287, Tóth Mancika 105, Takács Bözsi 24, Takács Gyula és Pista 21, Vigi Katika 267, Zahner Irénke 300, Bancarel Ferkó 25, Herváth Vera 99, Wagner Aranka 78, Jager Tónika 123, Schaschek Irma 287, Schaschek Marci 287.

A sorshuzárnál Lukács Pálnak (Zsáralova 11) kedvezett a szerencse. A noviszádi Union cukorkaüzlet csokoládéját a szerkesztőségben vegye át. Trencsényi Mariska (Usztavszka 38) a noviszádi Hering S udlo fényképre szóló utalványt a szerkesztőségben vegye át. Szviderszki Béla és Tibor (Sziravszilovo 15), a karácsonyfa-állványt a szerkesztőségben vegyék át. Orcsics Pali, szubotcai Ruff cukorkaüzlet csokoládéját ottani szerkesztőségünkben vegye át.

Petiék kifestéséért Juhász Sándor (Dudarszka 32) a noviszádi Union cukorkaüzlet csokoládéját a szerkesztőségben vegye át. Schauer Elza (Temerini ut 102) a noviszádi Foto Boulevard fényképre szóló utalványt a szerkesztőségben vegye át. Molnár Veronka (Adakésztségben vegye át. Papi Veronka (Adakésztségben vegye át. Weisz Pisti a szubotcai Ruff cukorkaüzlet csokoládéját ottani szerkesztőségünkben vegye át. Papi Mihály könyvjuttalmát postán küldjük el Beogradba.

Betűrejtvények

(Minden megfejtés 1 pont, összesen 6 pont)

1. Schwarz Évike **& L V V V**

2. Minda Nelli és Tibor **T S I I A H O**

3. Balli Gabi és Pisti **M E S S I L U & A**

4. Klausz Józsa **I. R R R R - R R R R**

5. Sipos Margit **S Z S M - P = B**

6. Németh László **B U 6 - H B A**

hogy: Isten kenddel, Vendel! De sietve ment el.

Vendel meg szegény nyakába huzta fejét. No megért a szörnyű csufiság, csak a varjak meg en tudják. De mit nem tudnak meg a varjak?... Bizony hogy meg sem lehet az egy pár vadalmáját. Rea karogtak a fatetejéről, hogy:

Válozatát csak vadalma,
Annak is a legajja!

AZ ELŐZŐ PÉNZ

Fista fázósan huzta össze magán kis kabátját, mert biz az vékony volt s a szél kergetésként jörszot benne. Már a kövyöke is kiszakalt s hiába fordította befelé, csak megalál a za a csunya decembeii sél. Fátal széllye s haza gondolt, milyen volna ha édesanyja otthon lenne s ő is melegedhetne a tűzes, pi-os kályha mellett. De ő csak hét ó a felj megy haza a gyábol s csak akkor rakja meg a tüzet, hogy a vascsó a, meg a holnapi ebédet megőzze. Minék is mejjen haza, othlon is fázna s hozzá még m-gában, sőtétben kellene lennie. Inkább itt marad kint az uccán s gyönyörködik a kirakatokban. Ha egy-egy szép kirakat előtt mejjál s elnézi a sok drága jütéköt, nem fázik már s olyan boldog, azt hiszi az övé mind, kezbe veszi, megsimogalja, já-szik vele, majd óvatosan helyére teszi s másikat vesz fel.

Ilyen sok szép, drága játékot ő soha nem kap. Előldalag onnan, de csakhamar mejjt fényes üzlet előtt találja magát s újra meg kell állnia, Ide már kirakta Mikulás bácsi az ajándékait, hogy lássák mi mindene van s majj innen viszi tovább a jó gyermekeknek. Kiknek? A jó gyermek csak a jó gyermeknek kapnak a Mikulás bácsitól cukrot, csokoládét. Hát azért nem kapok én soha ilyen szép eszmát, meg szánkás kis Mikulás bácsit, mert nem vagyok jó? Csakugyan olyan rossz vagyok? Istenem mit tegyek, hogy én si kapjak ezekből a szép játékokból a Mikulás bácsitól? A lecke- nek már megantultam, vizet is vittem haza a kütrol s nem is bantottam a Jenőt, pedig mejjt kiesufolt, hogy rongyos a ruhám. En azt nem tudom bevarni, édesanyám pedig még eddig nem ért rá. Talán keveset imádkozom. Itt aztán megakadt Fista s elhatározta, hogy mátol kezdve egy matyánk kal és ny üdvözl-gyel többet fog este imádkozni. Egész jökédvü lett, biztosra vette, hogy most már ő is kap olyan játékokot, mint Jenő kapott tavaly. Mikulás!

ugyan már csak négy este van, de ő megígerte s akkor Mikulás bácsi tudja, gyoh azután is s épen for imádkozni. Csak már itt len e az a este! Iga, hog é sa yj azt mondta: fia skám, az ién még szegényebb a Mikulás bácsi, mint tavaly volt, de édesanyja tévedet, mert csak mi vagyunk szegények, a Mikulás bácsi nem szegény, neki talán még több ajándéka van, mint tavaly volt. Ni, ilyet se hozott tavaly senkinek, mert az összes kirakatokat végignézttem! Meg is mondom este édesanyámrak, ne busuljon, az ién nekem is fog hozni a Mikulás bácsi sok mindent, mert nagyon jó leszék és sokat imádkozom. Megnyugodva hagyta ot a kirakatot s elindult hazafelé. A hó kezdett hullni s vigyázva kellett lépni, mert csuszós lett a jeges ut. Már az uccájukban járt, amikor gye öreg bácsi mellette megcsuszott és el is esett. Zs-béből kipyotyant a pénztárcája s szerete gurultak a pénzek. Fista ha nar lehajolt hozzá és segítette talpra állni, majj összeszedte az elgurult pénzt és ota a ita. Az öreg bácsi megköszönte jóságát s aztán így szolt: engem a Mikulás bácsi küldött a földre, hogy tegyem próbára az embereket, kik érdemlik meg szeretetét, ajándékait. Látom, te derék, becsületes, jó fiuska vagy, nem fog rólad megjelkezzni. Most pedig fogd ezt a pénzt s vidd haza édesanyádnak.

Pista boldogan szaladt haza zsebében a karot pénzzel. Lihegve meslte el édesanyjának mi történt vele, kivel találkoztott s i ne itt van a pénz is. Letette az asztalra s uram fia, elkezdett a pénz ugrálni, táncolni, majj kétté vált, s ujra kedte a táncot. Mindig több és több pénz táncolt az asztalra, már óriási halom volt, csupa csillogó ezüst mind, egy aztán legurult. Erc megállt a többi táncoló pénz is s Pisták felocsutak csodálkozásból. Most már Pista ugrott nagyot örömben, egyenesen édesanyja nyakába! Nem kell már fázni édesanyám, lesz már meleg téli kabát, men fogunk már éhezni, lesz már miandünk! Édesanyja boldogan ölelte magához kisfiát: látod fiuszkám, mindíg jónak kell lenned s akkor megsegít az Isten.

Megjött a hó...

Megjött a hó, lehullt végre!
Gyertek ki a havas rétre
Szalajgálni, hancukázni,
Hemperegni, hólabázni!

Nem baj, nem fáj, sőt még jó is,
Ha koppan a hógolyóbis,
Nyomot hagyva a kabáton
— Ilyen ugy sincs soha nyáron!

A ROSSZ TANÁCSADÓK

A hatéves Pistuka nagyon belátásos kisfiú volt. Jól tudta, hogy aki nem tanul, az nem viszi előbbre az életben, éppen azért nem ellenkezett és nem sirt, mikor beírták az iskolába és reggel hét órakor már felkelte az anyja, hogy idejére az iskolába érhesen. Nyolc órakor kezdődött a tanítás s aki elkészenen érkezett, azt megfeddte megdorgálta a tanító ur.

Pista tehát szorgalmasan tanult, miután tudott írni másit is, mint az ur-ét és a már mar-t; de mint törekvő gyermek nem elégedett meg csak azzal, amit az iskolában íratott vele a tanító ur, hanem úgy határozta el Pistá, hogy majd otthon is gyakorolja az írást.

Vett is neki anyukája tintatartót, tollat, tolltartót és írkat és Pista egy delután leült és elkészítette maga elé a tintatartót, az írkat és a tollat, hogy szorgalmasan betűt vészen a papírosra.

De ekkor valami csodálatos történt. Pista éppen fogta a tollat, hogy bemarta a tintába és írjon, mikor megszólalt a penna és azt mondta:

— Nézd, milyen fényes és szép vagyok, olyan a csillagásom, mint az ezüsté. Nem kár lenne-e, Pistuka, ha most beleírnám engem abba a fekete pocsolyába, a tintába? Csak bepiszkítanál engem, pedig nézd, milyen új vagyok. Ha lábam volna, bizony megkenném, hogy lerugnám az asztalról azt a tintatartót, amilyben az a pocsolya van. Pista nagy szemeket meresztett, hogy így beszélt hozzá a penna, de a csodálkozástól még magához sem tért és már megszólalt a penna után az írka is:

— Pistuka, Pistukám, — hízkeltedt, — ne mártsd be a tolladat, ne íj. Ne csúfítsd el szép fehérségetem azzal, hogy fekete betűkkel telemeződj az én hófehér lapjaimat. Nem szebb vagyok-e, ha tisztának maradok? Felát tedd el a pennát, ne íj, inkább menj le játszani, az mulatságosabb lesz.

És megint rákezdte a penna:

— Bizony, úgy van, ahogy írkapajtásom mondta. Minek tinnél itt a zártablaku szobában? Menj le az uccára, találsz ott jástótársat eleget és majd eltöltöd velük az időt, jobban és kellemesebben, mintha itt maradnál.

Pistuka — mondtam már — nagyon belátásos okos kis fiú volt. Mikor újabb nagy csodálkozásából magához tért, mérgesen ráförmedt az írka is, a pennára is.

— Elhallgattok mingvárt, ti rosszlelkedők? Kényeskedők is vagytok, rossz tanácsadók is. Jegyvezd meg magadnak te penna, gyors a tinta nem fekete pocsolya, hanem

tiszteltreméltó folyadék s te csak úgy esz-valamit, mégha aranyból is vagy, ha beke-márlnak a fekete tintába. Ahogy az ekevas is csak úgy hasznos, ha felszántjuk vele a kenyertermő földet. Te meg írka, jegyvezd meg magadnak, hogy a beírtatlan papíros csak arra jó, hogy sajtót vagy sonkát vagy más emivalót csomagoljanak beleje. A beírtatlan papíros buta és csak akkor szolgál igazán jól, ha okos dolgokkal írjuk tele a papírost.

— De Pistuka! — próbálkozott a penna és az írka is próbálkozott: — De Pistukám! Egy szót se tőbbet! — rivallt rájuk haragosan Pista. — Úgy sem hallgatok rátok, mert én jól tudom, hogy tanulni és tudást szerezni: nagy áldás, míg a semmittevésnek a vége: átok.

És Pista bizony belemártotta a pennát a tintába és gondos szép betűkkel le is írta, amit mondott volt:

— Tanulni és tudni: áldás, a beírtetésnek vége: átok.

— Úgy van, Pistukám, — szólalt meg végül a tinta is. — Csak használj el minél több tintát és papírost, vagyis tanulj szorgalmasan okos dolgokat írni, akkor emeltesz belőled, Pistukám és hasznára lesz magadnak is, za országának is.

Hogyan jut Jézuskához a levél az éjtele?

Jézuskához levelet írt
A kis János végre.

Azon tőri buksi fűt,
Hogy jut el az éjtele!

Belyegget is vett már rája,
Két dinár az ára.

Rábizsa a levélkéjél
Repülő postára.

Erdő, mező, hegyek fölé
Száll a postás bácsi.

Füstgomolygó felhők között
Már alig is látni.

Felhőkön túl, közel már a
Csillagos kék éjtele,

Lassítja a repülését
És egyszerre fekez.

Kiteríti tavisznyáját,
Kürtbe fúj a postás.

Lejt erre az angyalok közt
Nagy sürgés, meg forgás.

Ahány levél, annyi angyal
Szivrepesve szállós,

S felviszik a leveleket
Édes Jézuskához.

FOXI-LEVÉL

Kedves Gyerekeik!

Egy hideg decemberi napon már fáztam kinn a szabadban és úgy gondoltam, hogy a szobában keresek magamnak valami szórakozást. De akármire is néztem, sehhol semmi kedvemre való mulatság nem kínálkozott. Kis gazdám még aludt, de ruhája ott feküdt a széken az ágy mellett. Hát amint ránéztem a ruhára hirtelen valamit látok rajta, ami különösen megnyerített szívesemet. Olyan értékes dolgok voltak rajta. Lehuztam a ruhát a székről, hogy jobban szemügyre vegyem azt a valamit és akkor láttam, hogy azok a kerékek egy oldalapulnak a ruhához, mintha csak oda volna ragasztva. No de van ám nekem magamhoz való eszem, vagyis jobban mondva eles fogam, azok segítségével szépen leszedelem a ruháról azokat a kerékeket, egyiket a másik után és mikor már mind lement, elkezdtem velük gurigázni. Mondhatom nagy szerűen ment a dolog és nem is lett volna benne semmi hiba, ha közben fel nem ébred a kis gazdám és ötlözködni akar. — No de ilyet — kiáltja a legnagyobb ámulat hangján — mi történt itt! Hiszen valamennyi gomb hiányzik a ruhámról! Szépen vagyunk most hogyan gomboljain be a ruhámat a fülnélkül. Zavarodottan vakartam meg a fülem tövét. Ejha ennek fele se tréfa, csak ugyani!

Pedig milyen kár, hogy a gombok ruhára is kellenek egész jó gurigázó játéknak lehetne őket használni! — Mit volt mit tenem! Eljött kellett mutatom kis gazdámnak egyenként gurítottam be őket hozzá. Eleinte hosszankodott, mikor rájött, hogy én vagyok a bűnös, de később már ő is nevetett és vissza is gurigázta nekem a gombokat, mert belátta, hogy a gomb nemcsak gombolásra, de gurigázásra is alkalmas.

Mit gondoltok ti erről a dolgról gyerekek és nem hiszitek, hogy Mari, aki a gombokat majd visszavárja, majd nagyon haragszik a ti hüségös barátotokra: Foxira?

Rejtvények, játékok, mókák és egyéb huncutságok

Megjeltesek a Tündérország dec. 10-i számából

Betűrejtvények: 1. Földrengés. 2. Felleg. (A rajz hibás). 3. Napoleon. 4. Felejthetetlen esemény. 5. Benő kincz. 6. Négyesem között. 7. Kettős pótlórejtvény: 1. Jel. 2. Uhu. 3. X. X. X. 4. Éde. 5. Nem. 6. Bab. 7. Uhu. 8. R. R. R. 9. Gőg.

Számtalan rejtvény: A vadász 5 orosziant vásárolt, 11 tigrist és 84 nyulat, vagy 10 orosziant, 2 tigrist és 88 nyulat.

Keresztrejtvény: Vízszintes. 1. Mikulás. 6. Osz. 7. Cm. 9. M. K. 10. Sal. 11. Hol. 12. K. R. 14. S6. 15. Rum. 17. Néger. Függőleges: 1. Maos ka. 2. K6. 3. USA. 4. LZ. 5. Sikl6s. 8. Mar. 9. Mos. 13. Rug. 15. Ré. 16. Me.

Rejtett folyónevek: 1. Nilus. 2. Kongó. 3. Szamos. 4. Áyva. 5. Vág. 6. Zsil. 7. Lajta. 8. Ipoly.

A hibakereső pályázat megjelése

A Tündérország mesében több szó kézarakarra fordítva nyomunk, s a gyerekek feladata hogy kikeressék a fordítva nyomtatott szavakat. A megtalált szavakat azután beírják a "Megfejtés" szelvénybe, a szelvényt pedig aláírva beküldik Dező bácsinak postán, vagy bedobják a szerkesztőség postafiókjába lehetőleg szerda esteig, de legkésőbb csütörtök reggelig. A hibakereső pályázat megfejtői a rejtvényhagyományokban egy pontot kapnak.

A december 10-i Tündérországban az alábbi hibák fordultak elő: gyan, kaes, ed, gém, gyoh, ei, gyoh, gém, ze, za.

A multvasárnap hiabakereső pályázat nyertesek: Tóth Gizella. Könyvtárlatnál postán küldték el Baranai Dvortra.

Szép festményt küldtek be:

Monoki Zsuzsi, Bartha Bözsi, Péter Ilona, Mókus Tereska és Imre, Wolf Lajos, Sándor József, Nagy Gyömrői József és Miska, Mókus Laci és Béla, Klier Ilonka, Molnar Mihály, Gubbik Sándor és Laci, Maros Karsai és Lea, Nacska István, Sos Dező, Benzec Katica és Miska, Patáki Marika, Gál Gyula, Turucz Megduska és Margitka, Ötársz Juliska és Maneka, Tulló Giz, Horváth János, Fehér Zsuzsika, Spielmann Mira, Sándor Ilonka, Danyi István, Molnar Verona, Schaner Elza, Nyikos Ilonka, Nyikos Erzs, Kovács Lali, Vizi Kálmán, Cserevenkai Imre, Balogh Ilonka, Molnar Jolán, Himmelbach Apollonia, Miklós Mariska, Orcsics Pál, Thurzó Klárka és Laci, Bogdár Gyurika, Weisz Pista, Jakab József, Neoretos Karcsi, Popics Mihály.

A rejtvényhagyományok állása:

Antonovics Rózi 42, Bozó Dező és Géza 273, Balog Erzsébet 56, Bálint Juliska 26, Balázs Marika 52, Bollók testvérek 19, Csizmár József és Manrika 257, Czocsek József, Rudi és Ant 9, Dócsy Ilonka 148, Dóme Terike 56, Dujnó János 176, Dániel Józsi és Gizi 47, Dujnó Ferike 57, Dóme Lenke 13, Erdélyi Mária 259, Erdős Erzi és

Oxford

A tudományos, történeti, építészeti, virágkerti és természeti szépségek csodás emlékei rezdülnek meg a lelkemben, amikor leírom a papírosra ezt a szót: »Oxford«.

Ha valaki, aki még nem járt ott, az oxfordi egyetemet megemlíteni hallja, annak a lelki szemei előtt bizonyára valami igen nagy egyetemi épület képe kél föl, sok tanteremmel s hosszú és többemeletes ablakosokkal, amelyek mögött tudós tanárok előadják a különböző egyetemi tantárgyakat, az oda bejáró fiataloknak.

Ha valaki így képzei el az oxfordi egyetemet, úgy azt bizony nagyon hamisan képzei, mert ott ugyan hiába keresne bárki valaminő nagy, otromba központi egyetemi épületet. Ellenben talál ott huszonkét olyan különböző College-et, amelyek egytől-egyig a középkori építőművészet remekei. A College-ek mellett, azaz inkább azok mögött pedig látni lehet nagy kiterjedésű gyönyörű parkokat, hatalmas lombkoronájú óriási és ősi fák százával, amelyek alatt mindenfelé, amerre csak a szem ellát, sőtétzöld, friss, üde pázsitok terülnek el, a falkerítések mellett elhuzódó tarka-barka virágágyak elképzeltetlenül színpompás, ragyogó gazdagságával szegélyezve. Alig van valami a civilizáció különböző pontjain, ami impozánsabb benyomást tenne a tudományok mellett a szépet is szerető kultúrember lelkére, mint ezek a középkori oxfordi College-ek az ő varázslatosan szép kertjeikkel. Ezekben a College-okban laknak és egyúttal tanulnak is a diákok. Egyedül és kizárólag a fiúk vagy lányok lehetnek csak oxfordi egyetemi hallgatók, akik ennek a huszonkét College-nak valamelyikében helyet kapnak, mint bentlakó növendékek. Ehhez nagy összeköttetések kellenek, s a legtöbb apa már akkor bejelenti a felvételre szóló igényét, amikor fia vagy lánya még csak gimnázista, s szinte kintüntetés számba megy az, ha valaki valóban bekerülhet a huszonkét College valamelyikébe.

Mindig előjoguk van azoknak, akiknek apjuk, öregapjuk, esetleg dédapjuk, szénapjuk, vagy pláne ükapáik is ugyanebben a College-ban végezték az egyetemet. A legrompásabb a Magdalen College, hatalmas tornyával, amely szinte uralkodik Oxford felett. Maga a hozzátartozó sok épületszárny együtt tizenöt holdat borít, kertje pedig százhusz hold térfogatu. Azért emelem ki a többiek közül éppen ezt a College-t, mert ez arról híres, hogy itt nevelődnek a királyfiak, mint bentlakó internisták, s az egyetem helyettes kancellárja megmutatta azt az egyszerű diáklakást, amelyben a jelenlegi walesi herceg, a fényes brit korona örököse, nem is oly sok évvel ezelőtt tanult. Elbeszélte a kancellár, hogy a királyi herceg semmiféle kivételes elbánásban se részesült, éppen olyan diák volt, mint a többi, s éppen csak annyi különbséget tettek a kedvéért, hogy amíg a többi diákokat családnévükön szólítják a tanárok, — Brown, Smith, Hamilton, és így tovább, — addig természetesen a királyi herceget nem szólították családnévén, de azért mégse adtak neki több címet, mint éppen csak ezt a kurta megszólítást: »Prince«. Igazán lehetetlen, hogy az ember lelkét be ne töltse az ősi tradíciók erejét méltányoló ünnepélyes érzés, amikor megtudja, hogy például ebben a Magdalen College-ban amelyet középkorosan ma is Módlin-College-nak hívnak, az Ur 1448-ik évétől kezdve szakadatlanul folyt a tanítás, megszakítás nélkül, generációk beláthatatlan során át, ahol egy-egy növendék ugyanazt a szobát kapja, ahol talán már tízedik öregapja is lakott. Micsoda szédülétesen hatalmas, örökérvényű, erkölcsi aranykötelék ez letűnő századok és felkelő századok között. Micsoda nagy tradíciók vannak egy ilyen egyetemi helynek, s érthető, hogy boldog az a fiatalember, aki ilyen ősi tradíciók szent árnyékában tanulhat. A Lincoln College még régiebb, mint a Módlin. Ennek az igazgatója egy kedves történetet beszélt el:

— Tavaly egy igen gazdag amerikai bemutatta a fiát a Lincoln College-ban, s kérte az igazgatót, hogy vegyék fel oda. Amikor az igaz-

gató kérdezte, hogy miért szemelte ki fia számára éppen a Lincoln College-t, az amerikai miliomos büszke önérettel kivágta, hogy azért, mert nincs aziránt semmi kétsége, hogy a College-t a nagy amerikai államférfiu: Lincoln Ábrahám után nevezték el Lincoln College-nak... Az igazgató erre szerényen megjegyezte, hogy ez nem igen valószínű, miután... izé... ezt az intézetet az alapítók jóval Amerika felfedezése előtt, sőt sok évvel Columbus Kristóf születése előtt nevezték el Lincoln College-nek... A büszke amerikai megszügyenülve párolgott el fiával együtt.

Ennek a 22 College-nak összes bentlakó nő-

vendékei együttesen alkotják az oxfordi tanuló — undergraduate-ek — összfogalmát. Minden College önmagában véve egy kisebb önkormányzati egység, külön igazgatóval, külön tanári karral — a tanár neve Fellow — s ezek a College-ek viszont együttesen alkotják magát az összfogalmat, az Egyetemet, az University-t- úgyhogy a College-ek mindenkori vezetői választják maguk közül az egyetem fejét, a Vice-Chancellor-t s azonkívül választanak egy Chancellort is a közélet első jelesei közül, de ez az utóbbi csak tiszteletbeli méltóság.

Ahogy minden egyes College-nek saját kebelén belül megvan a független önkormányzata, ugyanugy maga az egész Egyetem is korlátlan önkormányzattal rendelkezik.

—o—

S A K K

SZICILIAI VÉDELEM

Világos: dr. Lasker Sötét: A. V. Hanning

1. e4, e5, 2. g3, d5, 3. ed, Vd5, 4. Vf3, Vf3, 5. Hf3, He6, 6. Fe2, Ff5, 7. Ha3! Hf6, 8. d3, h6, 9. 0-0, e5, 10. Fd2, Fe7, 11. He4, 0-0, 12. a4, Hd5, 13. He5! Hd4, 14. He3, He3, 15. fe3, He2, 16. Bacl, Ff6, 17. Hd7, Fd3, 18. Hf6+, gxf6, 19. Bf6, Kh7, 20. e4, e5, 21. Bh6+, Kg7, 22. Bd6, Hd4, 23. Bc5, Bd8, 24. Bd8, Bd8, 25. Be5 és sötét feladja.

Végjáték tanulmány: Világos: Kd1, Vd6, Fe2, Ba1, gyalog: e2 (6). Sötét: Kh3, Vh2, Ba8 és d3, Hg3, gyalog: a2, e3, g6, h7, (9). Világos indul és nyer.

22. sz. r. jtvény: Világos: Kb1, V 6 Bf1, Hb3, Hg1, Fd5, gy.: a4, d2, g3, (9). Sötét: Kd6, Va7, Bb3, Fb6 és h3, Hf5 és h4, gy.: e7 (7). Világos mattot ad 3 lépésben.

Megfejtési versenyünkön 10 pontot számit.

A multheti rejtvényeink helyes megfejtései.

Végjáték tanulmány: 1. Hf7, Kh5 2. Hf8, Kh4, 3. Hg6+, Kh5, 4. Hf4+, Kh4, 5. g3 matt.

A 21. sz. rejtvény megfejtése: Vh2!!

A rejtvényverseny állása december 17-én: Czikkó Akos, Schvab Berrát 137; Sary Pál 123; Kikindai Imre 110; Mayer Lőrincz 100; Mészáros Ferenc 85; Lányi Vladisláv 94; Horváth Imre, Anriések György 72, Tobolka Róbert 58; Weisz János 56 pont.

A sakkjáték története

Irta: dr. Janny Géza

(Folytatás)

IV.

A németek legrégibb sakkemlékei a germán Ruo-lieb-mondának latin átdolgozása, mely a Tegernsee-i zárdában keletkezett, valamint az Einsiedelai költemény. Az utóbbi már a kétszínű tábláról is említést tesz. A történelemből ismert dolog, hogy Wittelsbach Otto a Bambergtől melletti Altenburgon Sváb Fülöp császárt akkor élte meg, amikor az éppen sakkozott (1203). Az élet, halál és sakkozás közötti allegóriának igen szép megrög írfje a strassburgi templom XV. századbeli híres fallfestménye, mely egy angyalt homokórával és egy esztendőzár sakk táblával és figurákkal ábrázol.

Island szigetén Storre Storlassen (1178-1248) említi először a sakkot. A dánoknál Erik királyról, a svédoknál Wallemár király feleségéről Zsófiáról (1215) említi F. Riccius, hogy sakkoztak. IV. Vilmos hollandi gróf 1343-ban Palesztinába zárandokolt, a-

zonban mielőtt Velencében hajóra szállt két sakktablát vásárolt.

Sokkal régebben ismerték a sakkot Byzancban, hol Komnen Alexis császár (1081-1118) gyakorolta és Csehországban hol Wra tisláv király 1083-ban Wiprecht grófnak arany sakkot ajándékozott.

Ezen korban a következő módosítások történtek: 1. Egyszínű táblát kétszínű váltja fel. 2. A vezér az első lépéskor a 3-ik mezőbe ugorhatott, előre vagy oldalra. 3. Az összes gyalogok kezdéskor kettőt léphetnek. 4. Az en-passant ütés divatba jön. 5. Ha egy gyalog eléri az utolsó mezőt és vezérré lesz, 3 mezőt ugorhat visszafelé, egyenes, vagy átló irányában. 6. A király a játékban egyszer ugorhatott a harmadik sötét negyedik mezőbe, de ugyanakkor se nem üthetett, se sakkot át nem haladhatott, ellenben magával vihetette a királynét, ahogy már a vezért most nevezték (Cessoles). A figurák nevei részben megváltoztak; a vezérből királyné, az elefántból püspök, öreg, bolond lett. Az egyes sakk-kódexekben már a lépések visszavételét is tiltják. Így Meunel a „Schachzabel“-ben (1520) írja: „Über sehen ist geschehen.“

(Folytatjuk)

—o—

Sakk-hírek

Dr. Aljechin a prágai szimultán verseny után, amelyben 13 játszmat vesztett, a következőket mondotta az újságíróknak: „Nagyon fáradt voltam és különösen meglepett a sakknak cseh-szlovákiai nivója, amire nem voltam elkészülve. Mérközésemet Bogolyubovval jövő év áprilisában Németországban folytatjuk le. A mérközést Baden-Baden és Karlsruhe városok finanszírozzák. Karácsonykor résztveszek a haslingi nemzetközi versenyen. Ez évben Hawayban, Japánban, Kínában és Indiában voltam. Jövő évre a Bogolyubovval való mérközésem után Ausztráliába látogatok, ahol az eddigi hírek szerint kitűnő sakkozók vannak. A távol kelet sakkéletéről ezután egy könyvet fogok kiadni, melyben külön fejezetet szentelek a japán sakknak.

A Flohr-Botwimik közti 5-ik játszma függőben maradt. Flohr Moszkvában szimultán versenyt tartott, amelyen 50 játszmat játszott. Az eredmény +16, =22, -12, amit a fiatal cseh mester — tekintve a kitűnő játékerőt képviselő moszkvai sakkozók — jó eredménynek tart.

Sakk-klub a vízen. A legnagyobb óceánjárón az Európán sakk-klub alakult melynek 63 tagja van. Nemrég tartották meg első versenyüket, melyen a legénységén kívül az utasok is szép számban vettek részt.

A volt világbajnok dr. Lasker Hollandiában telepedett le, ahol Utrechtben tartott szimultán-produkciót. 25 játszma közül 20-at nyert és 5-öt döntetlenre játszott. Ez alkalommal igen érdekes játszmat játszott a kitűnő holland mesterrel, Haminggal, melyet mai számunkban közlünk.

(Mr. Kg.)

—o—

REJTVÉNYROVAT

Rejtvényszelvény
Dec. 17

→ Kívágni! ←

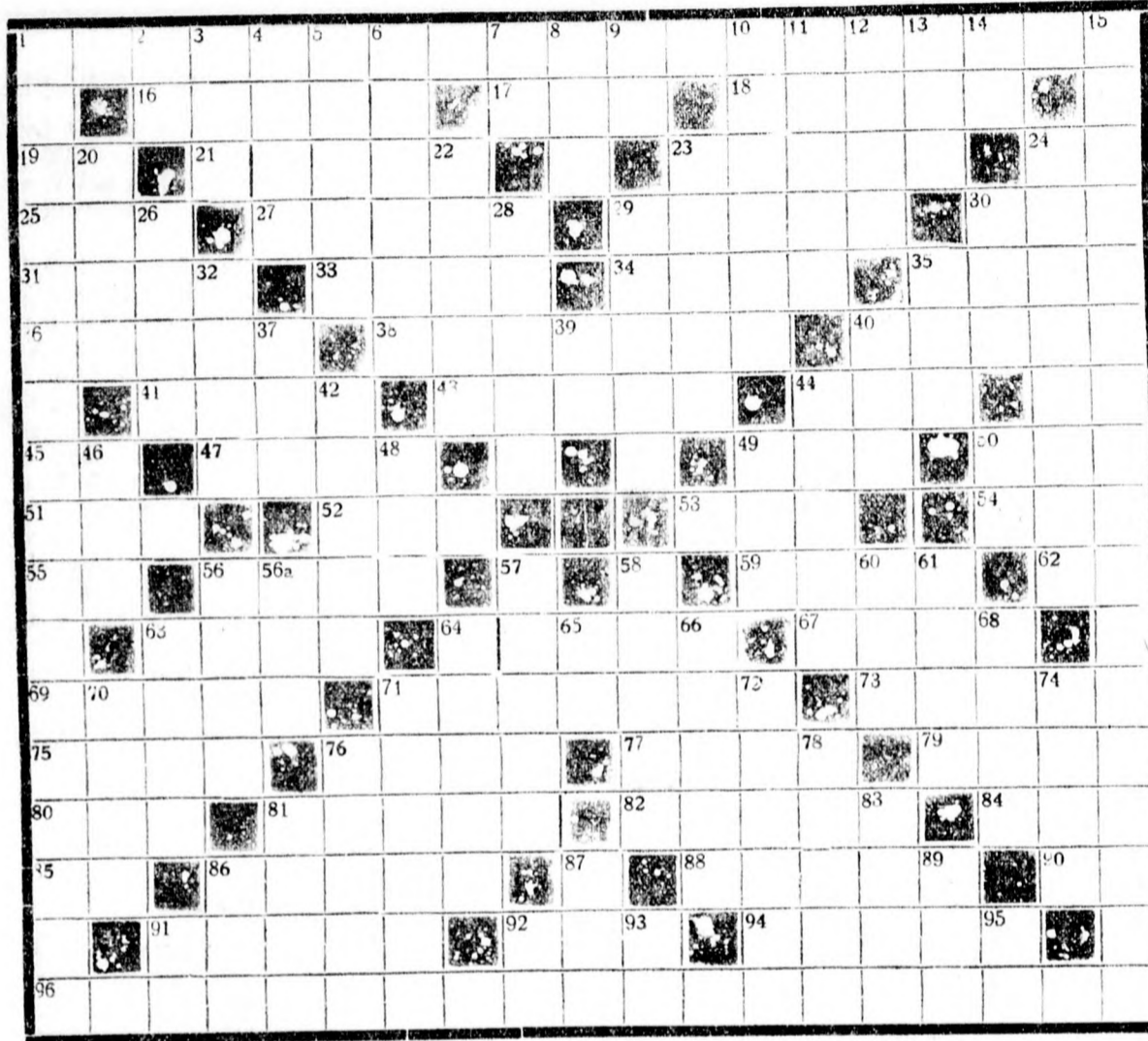
Rovafelvezető: Vig Bözsi

Rejtvénymegfejtők figyelmébe!

A jutalom kiosztásában csak azok vehetnek részt, akik a megfejtés pontos címükkel ellátva küldik be. — A szerkesztés és nyörök szelvényeket házhoz kapják, nem kell feljönni érte a szerkesztőségbe. — A megfejtéseket esütörtök estig kell eljuttatni a szerkesztőségbe, a rejtvényszelvény kíséretében. Egy helyes megfejtés beküldése elegendő. — Felhívjuk olvasóinkat, hogy képi, betű- és keresztrejtvényeket szívesen veszünk, amelyek közül az általunk a helyeseket sorjában közöljük meg. Akiknek a rejtvénye megjelenik, részt vesz a heti sorsolásban.

KERESZTREJTVÉNY

Közlő: K. I., Apatin

Vízszintes: 1 A gyermekmesék színhelye...; 16 Eszménykép; 17 Háziállat himje; 18 Lefed; 19 Alló víz; 21 Bomlásnak indul; 23 Angol államférfi; 24 R. T. idegenül; 25 Bukott királyok jelzője (fon.); 27 Verés; 29 A katolikus mise része (fon.); 30 Vissza: becézett férfinév; 31 Így hívják; 33 A dráma dalban elbeszélve. Betűhiány; 34 OARA; 35 Női név; 36 Francia erőd; 38 Ábrándozó; 40 Határozottság; 41 A diák érzi vizsga előtt; 43 Ferdén néz; 44 Báni keverve; 45 Csapadék; 47 Keletkezik; 49 Nem lenn; 50 Házi állat cigányosan; 51 A német hősi eposz királya; 52 Élet; 53 Ige, fordítottja kertü vetemény; 54 Fenyőfajta; 55 Állati hang; 56 Női név; 56a Edény; 59 Ritkán (ékezethiány); 62 Noviszádi hegedűművész monogramja megfordítva; 63 Papi méltóság; 64 Növényzet latinul, vagy női név. 67 Szívszélhűdés népiesen. 69 Híres magyar operaszerző, 71 Erjedt, 73 Hónapos.... (Kerti vetemény). 75 Papírra vet. 76 Fügő. 77. Tea álamnyelven, fon., 79 Alacsonyrendű növény, ékezet fölös, 80. BST. 81 Osztrák váltópénz. 82 Fej tréfásan. 84 Hangnem, utolsó betű ket-tözve, 85 Es idegen nyelven. 86 A beteg segít. 88. Kezek államnelven. Utolsó betű fölös. 90 Egymást követő mássalhangzó. 91 Egy betű közbeszúrásával balatoni fürdő, 92 Női becenév 94 Volt francia miniszterelnök. 96 híres magyar színésznő, neve most filmen arat nagy sikert, valamint filmkarrierjének első színhelye.

Függőleges. 1 A rádióban is sokszor szereplő magyar kuplészerző. (Dupla előnévvel). 2. Személyes névmás, 3 Férfi név. 4 Jókedv. 5 A vadász segítőtársa. 6. Ennivaló, 7 Az okozat előfeltétele. 8 Omladék, 9 Azonos mássalhangzók. 10 Az a bizonyos vonal mely a kör közepén megy át. 11 Szerb nemzeti hangszer. 12 ...gon budapesti tér. 13 Vissza német kakas fon, 14 Vissza keresk. rövidítés. 15 Egy régi operett és szerzőjének vezetékneve. 20 Visszahazai cipőgyár. 22 Ló szín. 23 »Kevért szín.« 24 Női név. 26 Ékezzettel nemzet. 28. Ahol az itóka lefolyik. 29 Disznócsapat, 30 Ugyanaz mint 35 vízszintes. 32 Helyhatározó. 35. Ázsiai nemzet. 37 Csak más nyelven. 39 Mássalhangzó fon. 40 Egyidegen nyelven. 42 Égi táj, 44 Nem egészséges. Ékezetfölösleg. 46 Időjelző, 48 12 óra. 49 Vilamos szárítógép márka. 50 Lyuk. 56 Gyümölcs 57 Ilyen eső esik télen. 58 Világhírű bohóc. 60 A hegedű szála. 61 Vissza ékezzettel: régilapdajáték. 63 Vonatkozó névmás tárgyesetben. 64 A kifejlett süllőt így hívják. 65 Állati lak. 66 Nagylyuku szita, visszafelé. 68 Parány. 70 Lusta 71 Bokorfenő. Magjából italt készítenek. 72rasa. (Latin mondás). Magyarul kb.: tiszta munka. 74 Itt van ni. Ékezetfölösleg. 76 Mosdótál. 78 Férfinév, 81 Főuri cím. 83 Ékezzettel: buza köteg 86 Standard ... Company 87. Török férfi név. 89 Ékezzettel: Kastély. 91 Réz vénytársaság rövidítve franciául. 92. 99 római számmal. 93 Erősítő szó. 95 Azonos mássalhangzók.

Betűrejtvények

Közlő: Szajkó György, Budiszava

1 M S I	2 + H L
3 S D'A-O BRAK N	4 P US - T I

Rejtvénymegfejtés

December 10-én megjelent rejtvényeink helyes megfejtése. Keresztrejtvény: Vízszintes 1 Hazajáró lelkek, 11 Alap. 12 Ibóg. 13 Mir, 15 Sibéri(a), 18 Kén, 20 Ol. 22 Suba, 24 Rá, 25 Garat. 28 Nr. 29 Takar, 31 Betelt. 34 Névtelen várom. 37 Szentá nyár. 38 Emese, 40 LL. 41 Itélj, 43 Gara. 44 Vevő, 45 Agla, 47 No, 48. Ünnepi, 52 Rzikio, 55 Lé, 56 Komédiák. 59 Is. 61. Lóg, 62 Nő, 64 Templomtorony. Függőleges 1 Homogén vegyület. 10 Komáromi János, 16 Büntetlen. 17 Ebrenalvó. 26 Rivinrén. 30 Kör regék.

Betűrejtvények: 1 Pártában maradt. 2. Elemekben van. Visszaesés. 4. Együtt.

Heti ajándékaink

E héten jutalomban részesülnek: Föderer Evi, Adamovicssevo naselje III. 8, fényképet kap Foto Boulevardtól. Lajkó Ferenc, Szubotica, könyvjutalomban részesül.

Egy fénykép „Foto Boulevard“ Studióból	Egy fénykép „Foto Hering“ Studióból
--	---

Aphrodite arckenőcs Michels patlka	Borotválkozás Martinovics szalonban
--	---

Ondolálás
Martinovics
szalonban

Ujból kapható Jugoszláviában az
UJSÁG
a legértelmesebb budapesti naplaj
Az UJSÁG állandó munkatársai:
Kóbor Tamás
Zsolt Béla
Pünkösfi Andor
Tabéri Géza
Márai Sándor
Nagy Endre
Szilágyi Zsigmond
Wallner Jenő
Az Ujság ingyenes mellékletei:
Minden pénteken az UJSÁG RÁDIOJA 32 oldalas mélynyomású képes rádióhetilap, teljes európai műsossal
Minden vasárnap az UJSÁG VASARNAPJA mélynyomású képes hetilap aktuális és értékes képekkel.
Na egyszer meg veszi az Ujság-ot, mindig meg fogja venni.
Ára hétköznap 2.50 D. vasárnap 5.- dinár